

Het Mededingingscollege van de Belgische Mededingingsautoriteit
Beslissing BMA-2024-CC-21 van 4 juni 2024 in toepassing van artikel
IV.66, § 1, 2° en § 2, 1° van het Wetboek van economisch recht

Zaak nr. MEDE-CC-23/0020

D'Ieteren Mobility Company nv / Porsche Centre East-Flanders nv

Publieke versie

Inhoudsopgave

I. Procedure	5
II. Juridisch kader	6
III. Betrokken partijen	7
III.1 Aanmeldende partij	7
III.2 Doelonderneming	9
III.3 Vertegenwoordigers	9
IV. Aangemelde concentratie	9
IV.1 Beschrijving van de voorgenomen concentratie	9
IV.2 Betrokken economische sectoren	10
IV.3 Onderzoekstermijn na aanmelding	10
IV.4 Aanmeldingsdrempels	10
IV.5 Conclusie	11
V. Bewijslast en beoordelingsstandaard	11
VI. Situering en activiteiten van de partijen	12
VI.1 Situering van de partijen binnen het Porsche netwerk in en rond België	12
VI.2 Activiteiten van de partijen	14
VI.3 Conclusie met betrekking tot de activiteiten van partijen	14
VI.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	14
VII. Marktafbakening	15
VII.1 Detailhandelsverkoop van nieuwe / tweedehands personenwagens / LCV	15
VII.1.1 Productmarkt	15
VII.1.2 Geografische markt	16
VII.1.3 Beoordeling door de auditeur	17
VII.1.4 Beoordeling en conclusie van het College	18
VII.2 Onderhoud en herstel aan personenwagens / LCV	18
VII.2.1 Productmarkt	18
VII.2.2 Geografische markt	19
VII.2.3 Beoordeling door de auditeur	20
VII.2.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege	20
VII.3 Carrosserieherstellingen aan personenwagens en LCV	21
VII.3.1 Productmarkt	21
VII.3.2 Geografische markt	22
VII.3.3 Beoordeling door de auditeur	22
VII.3.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege	22
VII.4 Detailhandelsverkoop van merkspecifieke reserveonderdelen (OEM/IAM) voor personenwagens / LCV	22
VII.4.1 Productmarkt	22
VII.4.2 Geografische markt	23
VII.4.3 Beoordeling door de auditeur	23
VII.4.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege	24
VII.5 Groothandelsverkoop van personenwagens / LCV	24
VII.5.1 Productmarkt	24
VII.5.2 Geografische markt	25

VII.5.3 Beoordeling door de auditeur	26
VII.5.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege	26
VII.6 Groothandelsverkoop van OEM-reserveonderdelen voor personenwagens / LCV	26
VII.6.1 Productmarkt	26
VII.6.2 Geografische markt	27
VII.6.3 Beoordeling door de auditeur	27
VII.6.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege	27
VII.7 Conclusie van de auditeur met betrekking tot de relevante markten	28
VII.8 Conclusie van het Mededingingscollege aangaande de relevante markten	28
VIII. Marktaandeelen en betrokken markten	29
VIII.1 Nationale of lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van nieuwe personenwagens	29
VIII.1.1 Standpunt aanmeldende partij	29
VIII.1.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	29
VIII.1.3 Conclusie van de auditeur	30
VIII.1.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	30
VIII.2 Nationale of lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van tweedehands personenwagens	30
VIII.2.1 Standpunt aanmeldende partij	30
VIII.2.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	30
VIII.2.3 Conclusie van de auditeur	32
VIII.2.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	32
VIII.3 Lokale merkspecifieke markten voor onderhoud & herstel van personenwagens en LCV	32
VIII.3.1 Standpunt aanmeldende partij	32
VIII.3.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	33
VIII.3.3 Marktaandeelen op basis van Car-Pass gegevens	35
VIII.3.4 Conclusie van de auditeur	37
VIII.3.5 Beoordeling door het Mededingingscollege	37
VIII.4 Nationale of lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV	37
VIII.4.1 Standpunt aanmeldende partij	37
VIII.4.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	38
VIII.4.3 Conclusie van de auditeur	39
VIII.4.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	39
VIII.5 Nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV)	39
VIII.5.1 Standpunt aanmeldende partij	39
VIII.5.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	39
VIII.5.3 Conclusie van de auditeur	40
VIII.5.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	40
VIII.6 Nationale groothandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens	40
VIII.6.1 Standpunt aanmeldende partij	40
VIII.6.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	40
VIII.6.3 Conclusie van de auditeur	41
VIII.6.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	41
VIII.7 Nationale groothandelsmarkt voor de verkoop van merkspecifieke originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte voertuigen	41
VIII.7.1 Standpunt aanmeldende partij	41

VIII.7.2 Marktonderzoek en analyse auditeur	41
VIII.7.3 Conclusie van de auditeur	42
VIII.7.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	42
VIII.8 Betrokken markten op basis van het onderzoek	42
IX. Concurrentiële analyse	43
IX.1 Inleiding	43
IX.2 Specificiteit van het merk Porsche	45
IX.2.1 Analyse van de auditeur	45
IX.2.2 Beoordeling door het Mededingingscollege	48
IX.3 Niet-gecoördineerde horizontale effecten op de lokale markten voor onderhoud & herstel aan Porsche voertuigen	48
IX.3.1 Standpunt aanmeldende partij	48
IX.3.2 Analyse en beoordeling van de auditeur	49
IX.3.3 Conclusie aangaande niet-gecoördineerde horizontale effecten	53
IX.4 Niet-gecoördineerde horizontale effecten op de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor Porsche personenwagens.	55
IX.4.1 Standpunt aanmeldende partij	55
IX.4.2 Analyse en beoordeling van de auditeur	55
IX.4.3 Beoordeling door het Mededingingscollege	56
IX.5 Verticale effecten: bronafscherming	56
IX.5.1 Inleiding	56
IX.5.2 Standpunt van de aanmeldende partij	57
IX.5.3 Analyse en beoordeling van de auditeur	57
IX.5.4 Conclusie auditeur aangaande verticale effecten (bronafscherming)	60
IX.5.5 Beoordeling door het Mededingingscollege	60
IX.6 Toetredingsbelemmeringen	60
IX.6.1 Beoordeling door de auditeur	60
IX.6.2 Beoordeling door het Mededingingscollege	62
IX.7 Compenserende afnemersmacht	62
IX.7.1 Beoordeling door de auditeur	62
IX.7.2 Beoordeling door het Mededingingscollege	62
IX.8 Efficiëntiewinsten	62
IX.8.1 Beoordeling door de auditeur	62
IX.8.2 Beoordeling door het Mededingingscollege	63
X. Verbintenissen	63
X.1 De aangeboden verbintenissen	63
X.2 Markttest	64
X.3 Beoordeling door de auditeur	65
X.3.1 Principes	65
X.3.2 Analyse	65
X.3.3 Conclusie van de auditeur	68
X.3.4 Beoordeling door het Mededingingscollege	68
XI. Vertrouwelijkheid	68
XII. Voorstel tot beslissing	68
XIII. Beslissing	68

I. Procedure

1. Op 9 mei 2023 heeft de aanmeldende partij een eerste ontwerp van aanmelding overgemaakt aan het auditoraat.
2. Overeenkomstig artikel IV.27, §2 en §3 WER heeft de auditeur-generaal de heer Jellis De Coninck, personeelslid bij het auditoraat, aangesteld als auditeur belast met de dagelijkse leiding van het onderzoek in deze zaak, bijgestaan door mevrouw Ynske De Neve, personeelslid bij het auditoraat. De heren Bert Willekens en Jeroen Vander Cruyssen, beiden lid van het team van de directeur economische zaken, verleenden bijstand aan het onderzoek.
3. Overeenkomstig artikel IV.27, §4 WER heeft de auditeur-generaal de heer Bert Stulens, auditeur, aangesteld als auditeur-adviseur.
4. Tijdens de prenotificatiefase werden bijkomende inlichtingen gevraagd aan de aanmeldende partij. Deze inlichtingen werden in het ontwerp van aanmelding verwerkt.
5. Om het belang en de mogelijke gevolgen van de voorliggende concentratie goed te kunnen inschatten, werden met instemming van de aanmeldende partij¹ tijdens de prenotificatiefase diverse verzoeken om inlichtingen verstuurd, waaronder naar onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders in België en Nederland alsook onafhankelijke niet-erkende marktspelers in België.
6. Op 22 maart 2024 ontving de auditeur-generaal van de Belgische Mededingingsautoriteit (hierna: "BMA") een kennisgeving, overeenkomstig artikel IV.10, §1 van Boek IV van het Wetboek van economisch recht (hierna: "WER"), van een concentratie in de zin van artikel IV.6 WER waarbij de onderneming D'Ieteren Automotive nv, via haar dochteronderneming D'Ieteren Mobility Company nv (hierna ook: "D'Ieteren", "DI") de volledige zeggenschap wenst te verwerven over de onderneming Porsche Centre East-Flanders nv (hierna ook: "PCEF").
7. Op 29 maart 2024 heeft de Voorzitter het College samengesteld.
8. Op 19 april 2024 heeft de auditeur in toepassing van artikel IV.63, §2 WER de aanmeldende partij op de hoogte gebracht dat hij meent dat de concentratie een daadwerkelijke mededinging op de Belgische markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze zou belemmeren.
9. Op 26 april 2024 heeft de aanmeldende partij verbintenissen aangeboden om een beslissing van toelaatbaarheid te verkrijgen.
10. Op 9 mei 2024 werden de aangeboden verbintenissen van de aanmeldende partij aan een markttest onderworpen.
11. De auditeur-adviseur heeft zijn advies verleend in toepassing van artikel IV.64, §1 WER.
12. Op 16 mei 2024 werd overeenkomstig art. IV.64, §1 WER het gemotiveerd voorstel van beslissing aan het Mededingingscollege en een kopie aan de aanmeldende partij, overeenkomstig art. IV.64, §3, eerste lid WER, overgemaakt.

¹ Zie onderzoeksdossier, I.II1.

13. Op 3 juni 2024 heeft het Mededingingscollege de aanmeldende partij gehoord in aanwezigheid van de auditeur-generaal, het auditoraat, de directeur juridische zaken en de directeur economische zaken.

II. Juridisch kader

14. Artikel IV.6, §1 WER bepaalt:

“Voor de toepassing van dit boek komt een concentratie tot stand ingeval er een duurzame wijziging van zeggenschap voortvloeit uit:

1° (...); of

2° het verkrijgen, door één of meer personen die reeds de zeggenschap over ten minste één onderneming bezitten of door één of meer ondernemingen, van de zeggenschap - door de verwerving van participaties in het kapitaal of de aankoop van vermogensbestanddelen, bij overeenkomst of op elke andere wijze - rechtstreeks of onrechtstreeks, over één of meer andere ondernemingen of delen daarvan.”

15. Artikel IV.7, §1 WER bepaalt:

“De bepalingen van dit hoofdstuk zijn slechts van toepassing ingeval de betrokken ondernemingen samen in België een omzet, bepaald volgens de in artikel IV.8 bedoelde criteria, van meer dan 100 miljoen euro bereiken en ten minste twee van de betrokken ondernemingen elk in België een omzet halen van ten minste 40 miljoen euro.”

16. Artikel IV.9, §§1-4 WER bepaalt:

“§ 1. Voor de concentraties die onderworpen zijn aan het toezicht ingesteld bij dit hoofdstuk is een voorafgaande beslissing nodig van de Belgische Mededingingsautoriteit, die vaststelt of zij al of niet toelaatbaar zijn.

§ 2. Bij de in paragraaf 1 bedoelde beslissing wordt rekening gehouden met:

1° de noodzaak een daadwerkelijke mededinging op de markt te handhaven en te ontwikkelen in het licht van met name de structuur van alle betrokken markten en van de bestaande of potentiële mededinging van op of buiten het Belgische grondgebied gevestigde ondernemingen;

2° de positie op de markt van de betrokken ondernemingen, hun economische en financiële macht, de keuzemogelijkheden van leveranciers en afnemers, hun toegang tot voorzieningsbronnen en afzetmarkten, het bestaan van juridische of feitelijke hinderpalen voor de toegang tot de markt, de ontwikkeling van vraag naar en aanbod van de betrokken producten, de belangen van de tussen- en eindverbruikers, alsmede de ontwikkeling van de technische en economische vooruitgang, voor zover deze in het voordeel van de consument is en geen belemmering vormt voor de mededinging.

§ 3. Concentraties die niet tot gevolg hebben dat een daadwerkelijke mededinging op de Belgische markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd, onder andere door het in het leven roepen of versterken van een machtspositie, worden toelaatbaar verklaard.

§ 4. Concentraties die tot gevolg hebben dat een daadwerkelijke mededinging op de Belgische markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd, onder andere door het in het leven roepen of versterken van een machtspositie, worden ontoelaatbaar verklaard.”

17. Artikel IV.66, §§1-2 WER bepaalt:

“§ 1. Het Mededingingscollege stelt bij gemotiveerde beslissing naar gelang het geval vast, dat:

1° de concentratie niet binnen het toepassingsgebied valt van titel 1, hoofdstuk 2, van dit boek;

2° de concentratie binnen het toepassingsgebied valt van titel 1, hoofdstuk 2, van dit boek.

§ 2. Ingeval de concentratie binnen het toepassingsgebied valt van titel 1, hoofdstuk 2, van dit boek, neemt het Mededingingscollege één van de volgende gemotiveerde beslissingen:

1° het beslist dat de concentratie toelaatbaar is. Aan die beslissing kan het voorwaarden en verplichtingen verbinden, die moeten waarborgen dat de betrokken ondernemingen de verbintenissen nakomen die zij hebben aangeboden, teneinde de concentratie toelaatbaar te horen verklaren. Ingeval het Mededingingscollege voorwaarden en verplichtingen in overweging wenst te nemen die niet in het voorstel van beslissing opgenomen zijn, worden de aanmeldende partijen en de Auditeur hierover gehoord en beschikken zij over ten minste twee werkdagen, vanaf de mededeling door het Mededingingscollege, om zich hierover schriftelijk uit te spreken;

2° het verklaart de concentratie toelaatbaar ingeval de bij de concentratie betrokken ondernemingen samen niet meer dan 25 % controleren van een voor de transactie relevante markt, ongeacht of het gaat om horizontale dan wel verticale relaties;

3° het stelt vast dat er ernstige twijfels bestaan omtrent de toelaatbaarheid van de concentratie en beslist de procedure van bijkomend onderzoek en beslissing bedoeld in de artikelen IV.67 tot IV.69 in te zetten; deze beslissing is niet vatbaar voor beroep.

18. De motivering van de beslissing van het Mededingingscollege is uitdrukkelijk en afdoende.”

III. Betrokken partijen

III.1 Aanmeldende partij

19. D’Ieteren Group nv is een beursgenoteerde naamloze vennootschap geregistreerd bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) onder nummer 0403.448.140, met zetel te Maliestraat 50, 1050 Elsene.

20. D’Ieteren Group nv bestaat uit D’Ieteren Automotive nv², Belron (Carglass), Parts Holding Europe (PHE), D’Ieteren Immo³, TVH Parts Holding⁴ en Moleskine⁵. Daarnaast is D’Ieteren Group nv via een aantal dochterondernemingen verder actief in het ruimere mobiliteitsverhaal, zoals bijvoorbeeld in deelauto’s (Poppy) en ook in fietsen (Lucien).⁶

² Geregistreerd in het KBO onder nummer 0466.909.993, met zetel te Maliestraat 50, 1050 Elsene.

³ Via D’Ieteren Immo wordt de vastgoedactiva van de groep in België beheerd. Deze beheerde eigendommen zijn o.a. in gebruik door D’Ieteren en omvatten kantoren, werkplaatsen, concessies, logistieke centra, woningen, parkings en terreinen.

⁴ D’Ieteren Group nv is via TVH actief in de distributie van heftrucks en bijhorende reserveonderdelen.

⁵ D’Ieteren Group nv is via haar dochteronderneming Moleskine actief in de papierindustrie. Moleskine ontwerpt en distribueert in meer dan 100 landen notitieboeken, agenda’s, tijdschriften, tassen, schrijfgerei, leesaccessoires en hybride producten.

⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 40, pg. 21.

21. D'leteren Mobility Company nv, geregistreerd bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) onder nummer 0542.545.843, met zetel te Maliestraat 50, 1050 Elsene, betreft een dochtervennootschap van D'leteren Automotive nv.

22. D'leteren stelt in het aanmeldingsformulier in België verantwoordelijk te zijn voor de import en/of distributie aan concessiehouders van de volgende merken: Volkswagen (VW), Volkswagen Commercial Vehicles (VW CVI), Audi, Seat, Skoda, Cupra, Bentley (enkel dealerschap), Bugatti (enkel dealerschap), Lamborghini (enkel dealerschap), Porsche, Rimac Automobili (enkel dealerschap), Microlino en Maserati (enkel dealerschap).⁷

23. D'leteren is voor België tevens verantwoordelijk voor de import en distributie van reserveonderdelen en accessoires van deze merken en aldus voor de import en distributie van OEM ("Original Equipment Manufacturer") reserveonderdelen voor alle merken die zij verkoopt.⁸

24. Daarnaast is D'leteren Group nv via de recente overname van Parts Holding Europe (PHE)⁹ ook actief in de distributie van IAM ("Independent After Market") reserveonderdelen voor alle merken in België.¹⁰

25. D'leteren exploiteert een 40-tal verkooppunten van de merken Volkswagen, Volkswagen Commercial Vehicles (VW CVI), Audi, Seat, Skoda, Cupra, Bentley, Bugatti, Lamborghini en Porsche in eigen beheer.¹¹

26. Voor het merk Porsche betreft het op heden zes verkooppunten in eigen beheer op een totaal van negen verkooppunten in België (alsook een naverkoop (service)punt, zie verder):¹²

- Porsche Centre Mechelen in Mechelen;
- Porsche Centre Paal in Paal-Beringen;
- Porsche Centre Louvain-La-Neuve in Mont-Saint-Guibert;
- Porsche Centre Liège in Grâce-Hollogne;
- Porsche Centre Brussels in Drogenbos;
- Porsche Centre Antwerpen in Wommelgem.

27. D'leteren is huidig tevens actief in de verkoop van tweedehandsvoertuigen via 28 My Way centra en 87 dealers die zijn aangesloten bij het My Way Authorized Distributors netwerk. De aanmeldende partij geeft aan dat deze overeenkomsten niet van toepassing zijn op het merk Porsche.¹³

28. Via Wondergroup nv (100%) is D'leteren ook actief op de carrosseriemarkt.¹⁴

29. D'leteren biedt via Volkswagen D'leteren Finance sa (VDFin), een gemeenschappelijke dochteronderneming (49,99%) met Volkswagen Finance Overseas bv (50,001%), ook leasingdiensten op lange termijn aan alsook een volledig gamma autofinanciering. Dit kan ook voor Porsche voertuigen gebruikt worden.¹⁵

⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 34, pg. 20.

⁸ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 35, pg. 21.

⁹ EC 2 augustus 2022, nr. M.10687, D'leteren/PHE.

¹⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 35, pg. 21.

¹¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 36, pg. 21.

¹² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 124, pg. 64.

¹³ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 37, pg. 21.

¹⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 38, pg. 21.

¹⁵ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 39, pg. 21.

30. Belron (voor 50,01% in handen van D’Ieteren Group nv) is in 35 landen actief in herstelling en vervanging van autoramen via een aantal merken, waaronder Carglass, Autoglass en Safelite AutoGlass.¹⁶

III.2 Doelonderneming

31. Porsche Centre East-Flanders is een naamloze vennootschap geregistreerd bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) onder nummer 0478.492.189, met zetel te Kortrijksesteenweg 11, 9830 Sint-Martens-Latem.

32. Porsche Centre East-Flanders nv is actief als een erkend concessiehouder van D’Ieteren voor het merk Porsche in Sint-Martens-Latem.¹⁷ Porsche Centre East-Flanders nv wordt huidig gecontroleerd door Fast Lane bv.^{18 19}

33. Als erkende concessiehouder verkoopt Porsche Centre East-Flanders personenvoertuigen, zowel nieuw als tweedehands, van het merk Porsche en voert zij onderhouds- en herstellingswerken uit.²⁰ De aanmeldende partij geeft aan dat Porsche Centre East-Flanders geen LCV in haar gamma heeft.²¹

34. Daarnaast wordt aangegeven dat Porsche Centre East-Flanders beperkte carrosseriewerken uitvoert die in hoofdzaak worden uitbesteed.²²

III.3 Vertegenwoordigers²³

35. De vertegenwoordiger van D’Ieteren is als volgt:

naam	Peter Wytinck
kantoor	Stibbe
telefoon	+32 2 533 52 38
adres	Loxumstraat 25, 1000 Brussel
e-mail	peter.wytinck@stibbe.com

IV. Aangemelde concentratie

IV.1 Beschrijving van de voorgenomen concentratie

36. Op 14 november 2022 ondertekenden Sopadis nv²⁴ en Fast Lane nv een intentieverklaring²⁵ op grond waarvan Fast Lane nv er mee instemde om alle aandelen van Porsche Centre East-Flanders nv te verkopen aan Sopadis nv, huidig D’Ieteren Mobility Company nv (hierna: “transactie”).

¹⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 41, pg. 21.

¹⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 2, pg. 6.

¹⁸ Ingeschreven in het KBO onder nummer 0443.565.459, met zetel te Oude Vierschaarstraat 62, 9831 Sint-Martens-Latem.

¹⁹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 1, pg. 6.

²⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 43, pg. 21.

²¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 132, pg. 68.

²² Bij navraag bij de aanmeldende partij blijkt dat de klant zijn voertuig afzet bij Porsche Centre East-Flanders en dat deze daarna het voertuig naar de carrosseriehersteller brengt. De klant betaalt deze werken aan Porsche Centre East-Flanders, maar is op de hoogte dat de werken door een derde worden uitgevoerd. Dit houdt in dat de carrosseriewerken alsnog via Porsche Centre East-Flanders verlopen en dat deze bijgevolg mee in rekening moeten gebracht worden bij de analyse. Zie onderzoeksdossier, I.B1.

²³ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 4, pg. 7.

²⁴ Sopadis betreft huidig D’Ieteren Mobility Company nv. Zie bijlagen van het Belgisch Staatsblad van 16 december 2022.

https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_tsv/tsv_rech.pl?language=nl&btw=0542545843&liste=Liste

²⁵ Zie onderzoeksdossier, I.A5.

37. Na de voorgenomen transactie zal D'leteren 100% van de aandelen van Porsche Centre East-Flanders bezitten.²⁶

38. Bijgevolg betreft de voorgenomen transactie de verwerving van een uitsluitende zeggenschap door D'leteren Mobility Company nv over Porsche Centre East-Flanders nv.²⁷ De aard van de concentratie betreft een verwerving van volledige zeggenschap in de zin van artikel IV.6, §1, 2° WER.

39. Conform artikel IV.10 §1 WER gebeurt de huidige aanmelding op basis van een ontwerp van concentratie. De aanmeldende partij verklaart daarbij uitdrukkelijk dat zij de intentie heeft om een overeenkomst te sluiten die op alle mededingingsrechtelijke punten niet merkbaar zal verschillen van het huidige aangemelde ontwerp.²⁸

IV.2 Betrokken economische sectoren

40. De volgende economische sectoren zijn volgens de aanmeldende partij bij de transactie betrokken:²⁹

- detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (45.32);
- groothandel in auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton) (45.111);
- detailhandel in auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton) (45.113);
- algemeen onderhoud en reparatie van auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton) (45.201);
- handelsbemiddeling en groothandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen (45.310).

IV.3 Onderzoekstermijn na aanmelding

41. De onderzoekstermijnen voor deze concentratie zijn als volgt:

aanmelding concentratie	22 maart 2024
aanvang termijn	25 maart 2024
20 werkdagen	22 april 2024
25 werkdagen	29 april 2024
35 werkdagen	16 mei 2024
40 werkdagen	24 mei 2024
55 werkdagen	14 juni 2024

IV.4 Aanmeldingsdrempels

42. De omzetcijfers (€) van de partijen voor 2022 zijn als volgt³⁰:

omzet (€)	D'leteren Mobility³¹	Porsche Centre East-Flanders
wereldwijd	€4.714.600.000	-
Europese Unie	€4.626.100.000	-
België	€3.630.600.000	€[40-60 miljoen]

²⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 6, pg. 9.

²⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 8, pg. 9.

²⁸ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 7, pg. 9.

²⁹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 15, pg. 10.

³⁰ Zie onderzoeksdossier, I.P1.

³¹ De omzetcijfers zijn op groepsniveau, dit wil zeggen inclusief D'leteren en inclusief de gehele D'leteren groep.

43. Op basis van bovenstaande omzetcijfers stelt de auditeur vast dat de voorgenomen transactie dient te worden aangemeld bij de Belgische Mededingingsautoriteit op grond van artikel IV.7, §1 WER.

IV.5 Conclusie

44. Gelet op de beschrijving van de aangemelde transactie onder sectie IV.1 en de omzetcijfers van de Partijen vermeld in sectie IV.4, stelt het College vast dat de aangemelde transactie een concentratie vormt in de zin van artikel IV.6 § 1, 2° WER die aan de aanmeldingsdrempels van artikel IV.7, § 1 WER voldoet.

V. Bewijslast en beoordelingsstandaard

45. Het College dient aangemelde concentraties die binnen het toepassingsgebied vallen van de regels inzake concentratietoezicht van Boek IV van het Wetboek van economisch recht (“WER”), in een eerste fase procedure bij toepassing van artikel IV.66, §2 WER goed te keuren indien voor het College niet is aangetoond dat er ernstige twijfel is over de toelaatbaarheid van een concentratie in de zin van artikel IV.9, §4 WER. De bewijslast betreffende het aantonen van een ernstige twijfel rust op de BMA, en gelet op zijn structuur dus in eerste instantie op het Auditoraat.³² Het College dient een afwijken van het voorstel van de Auditeur voldoende te motiveren.³³

46. Indien het Mededingingscollege een beslissing wil nemen zoals bedoeld in artikel IV.66, §2, 3° WER dient het te motiveren dat er sprake is van ernstige twijfels over de toelaatbaarheid van de concentratie. Deze twijfel moet gelet op artikel IV.9, §4 WER betrekking hebben op de vraag of de concentratie tot gevolg zal hebben dat de daadwerkelijke mededinging op de Belgische markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd, onder andere door het in het leven roepen of versterken van een machtspositie. Het Mededingingscollege dient daarbij rekening te houden met de factoren vermeld in artikel IV.9, §2 WER.³⁴

47. Het College oordeelt, op basis van vaste beslissingspraktijk van het Mededingingscollege, dat de ernst van de twijfel beoordeeld moet worden gelet op de waarschijnlijkheid dat negatieve gevolgen zich zullen voordoen, op de ernst van de gevolgen indien zij zich voordoen, en op de waarschijnlijkheid dat die negatieve gevolgen door de concentratie zijn veroorzaakt. De eventuele vaststelling dat negatieve gevolgen niet zijn uitgesloten laat naar het oordeel van het College niet toe om de procedure van bijkomend onderzoek en beslissing bedoeld in de artikelen IV.67 tot IV.69 WER in te zetten. En zeker wanneer de waarschijnlijkheid dat een gevolg zich zou voordoen niet groot is, moet het Mededingingscollege de ernst van de twijfel onvoldoende achten voor het openen van een in de artikelen IV.67 tot 69 WER bedoeld bijkomend onderzoek.³⁵

48. Indien het College het bestaan van ernstige twijfel over de toelaatbaarheid van een concentratie vaststelt en de partijen verbintenissen aanbieden, komt het toe aan het College, met in achtneming

³² Beslissing BMA-2023-C/C-07 van 3 april 2023 in Zaak nr. MEDE-C/C-22/038, Sligro – Metro Cash & Carry (deel College), §25.

³³ Zie over de motiveringsvereiste ter zake het arrest van het Marktenhof van 28 februari 2018 in de zaak Euroscop t. BMA, §25.

³⁴ Beslissing BMA-2013-C/C-03 van 25 oktober 2013 in Zaak nr. MEDE – C/C – 13/0020, De oprichting van het Mediahuis door Corelio NV en Concentra NV, § 672 en 673.

³⁵ Zie Beslissing BMA-2013-C/C-03 van 25 oktober 2013 in Zaak nr. MEDE – C/C – 13/0020, De oprichting van het Mediahuis door Corelio NV en Concentra NV, § 674; Beslissing BMA-2023-C/C-07 van 3 april 2023 in Zaak nr. MEDE – C/C – 22/038, Sligro – Metro Cash & Carry, §25.

van het voorstel van het Auditoraat, te beoordelen of de verbintenissen geschikt zijn om de concentratie toelaatbaar te verklaren. De verbintenissen moeten volledig, effectief en verifieerbaar zijn. Daarmee is bedoeld dat zij de ernstige twijfel omtrent de significante belemmering van de mededinging en dus de mededingingsbezwaren volledig en daadwerkelijk wegnemen, en dat zulks ook nagegaan kan worden.³⁶ Indien het College oordeelt dat verbintenissen geschikt zijn, verklaart het de aangemelde concentratie toelaatbaar.

VI. Situering en activiteiten van de partijen

VI.1 Situering van de partijen binnen het Porsche netwerk in en rond België

49. Op het Belgische grondgebied bestaan er huidig in totaal negen erkende verkooppunten van Porsche.

50. Porsche Centre East-Flanders (hieronder aangeduid in het rood) betreft een erkende concessiehouder voor het merk Porsche gelegen te Sint-Martens-Latem (Oost-Vlaanderen).

51. D'leteren heeft zes verkooppunten voor het merk Porsche in eigen beheer (geel).

52. De twee resterende concessiehouders voor het merk Porsche (groen) zijn gelegen respectievelijk te Knokke-Heist en Ingelmunster.

53. Naast deze twee resterende concessiehouders is er nog een erkend naverkoop (service) punt gelegen in Aarlen. Hier ligt de focus op de naverkoopdiensten, de vestiging is geen verkooppunt van nieuwe voertuigen.³⁷ Het servicepunt blijkt wel verdeler te zijn van Porsche Approved tweedehandswagens.³⁸

54. Naast de negen erkende verkooppunten op het grondgebied van België zijn er ook enkele Porsche verkooppunten die vlakbij de Belgische grens gelegen zijn (paars). Het betreft een verkooppunt in Lille net over de grens in Frankrijk alsook twee Nederlandse verkooppunten gelegen in Eindhoven³⁹ en Maastricht en tenslotte twee verkooppunten in het groothertogdom Luxemburg.

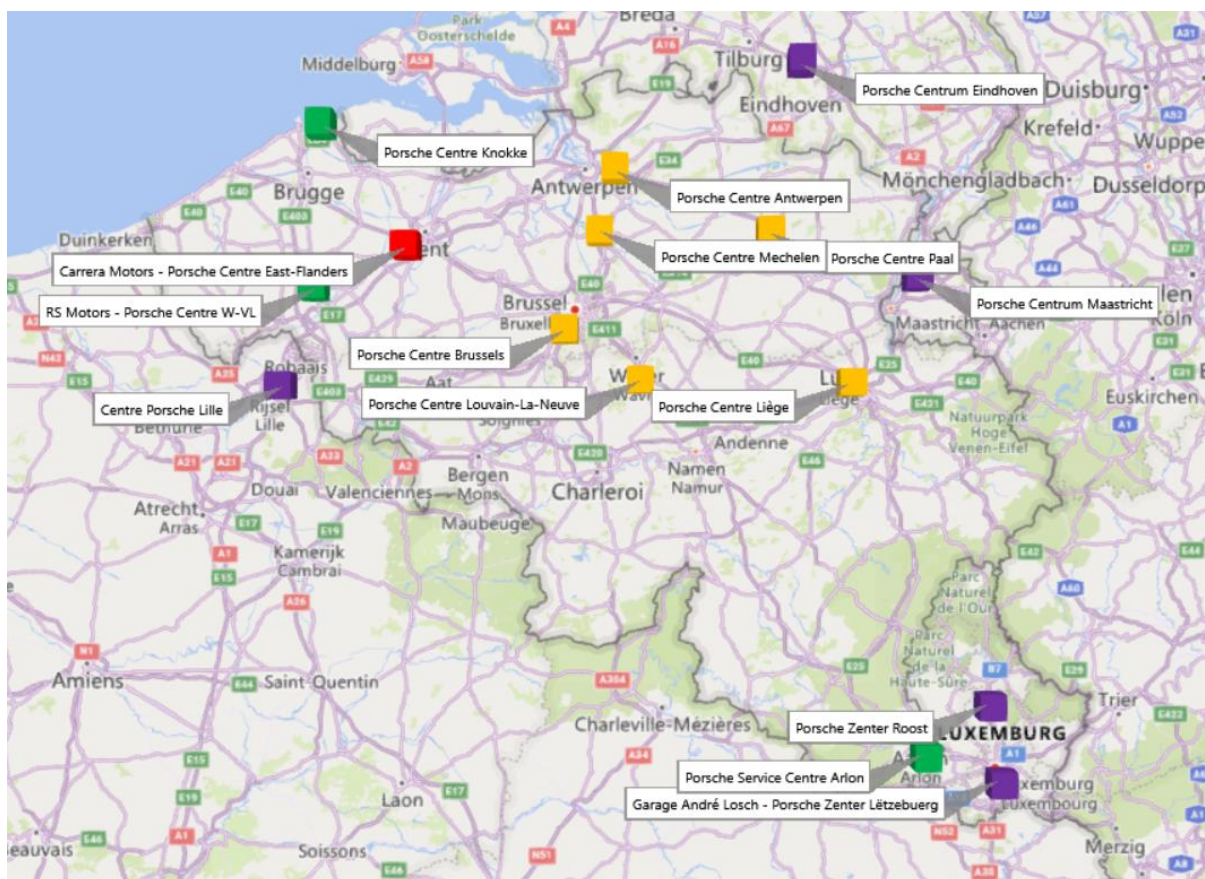
³⁶ Arrest van het Hof van Beroep te Brussel, 18^e kamer van 12 maart 2015, 2013/MR/31, VAB /VAB Rijschool en Rijschool Sanderus / BMA / Koninklijke Belgische Touringclub, punten 74 en 77, met verwijzing naar 9 van de Mededeling van de Europese Commissie over aanvaardbare corrigerende maatregelen (PB C 267/1 van 22.10.2008) waarvan volgens het hof mag aangenomen worden dat zij niet alleen richtinggevend is voor de Commissie maar ook voor de BMA.

³⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 124, pg. 65.

³⁸ Zie <https://www.porsche.com/belgium-arlon/fr/approvedused/>.

³⁹ Porsche Centrum Eindhoven zal in de nabije toekomst verhuizen naar een nieuwe locatie aan de Heusdensebaan in Oisterwijk waar het haar activiteiten verder zal zetten onder de naam Porsche Centrum Brabant.

Voor verdere informatie zie: <https://www.pgz.nl/ons-verhaal/>; <https://www.porschecentrum eindhoven.nl/>; <https://nieuws.porsche.nl/een-nieuw-pand- een-nieuwe-locatie-en- een-nieuwe-naam-porsche-centrum-brabant/>.

55. Hieronder volgt een overzicht van de vermelde erkende verkoop- en servicepunten voor Porsche (in en rond het Belgische grondgebied):

Partij	Ondernemingsnummer	Naam garage	Adres	Postcode	Gemeente	Land
D'leteren	0745.665.625	Porsche Centre Wommelgem (Antwerpen)	Uilenbaan 200B	2160	Wommelgem	België
D'leteren	0542.930.873	Porsche Centre Mechelen	Blokhuisstraat 47	2800	Mechelen	België
D'leteren	0745.676.909	Porsche Centre Brussels	Grote Baan 395	1620	Drogenbos	België
D'leteren	0460.219.072	Porsche Centre Louvain-La-Neuve	Rue André Dumont 16	1435	Mont-Saint-Guibert	België
D'leteren	0406.796.026	Porsche Centre Paal	De Weven 6	3583	Paal-Beringen	België
D'leteren	0459.089.518	Porsche Centre Liège	Rue Laguesse 17	4460	Grâce-Hollogne	België
Target	0478.492.189	Porsche Centre East-Flanders	Kortrijksesteenweg 11	9830	Sint-Martens-Latem	België
Andere BE	0440.516.689	Porsche Centre West-Vlaanderen (RS Motors)	Kortrijkstraat 155A	8770	Ingelmunster	België
Andere BE	0832.723.422	Porsche Centre Knokke	Natiëlaan 144A	8300	Knokke-Heist	België
Andere BE	0734.424.018	Porsche Service Centre Arlon	Rue Claude Berg 7	6700	Arlon	België
Andere NL	-	Porsche Centre Eindhoven ⁴⁰	De Scheper 305	5688 HP	Oirschot	Nederland
Andere NL	-	Porsche Centre Maastricht	Afrikalaan 37	6199 AH	Maastricht	Nederland
Andere FR	-	Porsche Centre Lille	Rue Bossuet Prolongée Bd de l'Ouest 31	59650	Villeneuve d'Ascq	Frankrijk
Andere Lux	-	Porsche Zenter Roost	Rue André Losch 4	L-7759	Roost	Luxemburg
Andere Lux	-	Garage André Losch – Porsche Zenter Lëtzebuerg	Rue Petermelchen	L-2370	Howald	Luxemburg

⁴⁰ Porsche Centrum Eindhoven zal in de nabije toekomst verhuizen naar een nieuwe locatie aan de Heusdensebaan in Oisterwijk waar het haar activiteiten verder zal zetten onder de naam Porsche Centrum Brabant.
 Voor meer informatie zie: <https://www.pgz.nl/ons-verhaal/>; <https://www.porschecentrum eindhoven.nl/>; <https://nieuws.porsche.nl/een-nieuw-pand- een-nieuwe-locatie-en- een-nieuwe-naam-porsche-centrum-brabant/>.

VI.2 Activiteiten van de partijen

56. Onderstaande tabel voorziet een schematische weergave van de activiteiten van de partijen betrokken bij de voorgenomen transactie:

Activiteit	D'leteren (DI)	Porsche Centre East-Flanders (PCEF)
detailhandelsverkoop van nieuwe personenwagens	x (meerdere merken)	x (Porsche)
detailhandelsverkoop van nieuwe LCV	x (meerdere merken)	- ⁴¹
detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens	x	X
detailhandelsverkoop van tweedehands LCV	x	-
detailhandelsverkoop van (merkspecifieke) reserveonderdelen (OEM)	x (OEM)	x (OEM)
onderhoud en herstel voor personenwagens (en LCV)	x	X
carrosseriediensten voor personenwagens (en LCV)	x	x ⁴²
groothandelsverkoop van personenwagens en LCV	x (meerdere merken)	-
groothandelsverkoop van merkspecifieke OEM-reserveonderdelen voor lichte voertuigen (personenwagens en LCV)	x (OEM)	-
groothandelsverkoop van niet-merkspecifieke IAM-reserveonderdelen voor lichte voertuigen (personenwagens en LCV)	x (IAM)	-

VI.3 Conclusie met betrekking tot de activiteiten van partijen

57. Gelet op het voorgaande, zal de auditeur de **gezamenlijke activiteiten** van beide partijen onderzoeken voor wat betreft:

- detailhandelsverkoop van nieuwe personenwagens;
- detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens;
- detailhandelsverkoop van merkspecifieke reserveonderdelen (OEM);
- onderhoud en herstel aan personenwagens;
- carrosseriediensten aan personenwagens.

58. Verder zijn er **verticale verbanden** tussen beide partijen voor wat betreft:

- groothandelsverkoop van personenwagens;
- groothandelsverkoop van merkspecifieke OEM-reserveonderdelen⁴³ voor personenwagens.

VI.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

59. Het College gaat akkoord met de door de auditeur beschreven situering van de partijen binnen het Porsche netwerk in en rond België, de activiteiten van de partijen en de conclusie de auditeur.

⁴¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 65, pg. 10.

⁴² Porsche Centre East-Flanders besteedt deze activiteiten uit aan derden, maar de betaling verloopt alsnog via Porsche Centre East-Flanders, waardoor dit alsnog werd aangeduid als een activiteit van Porsche Centre East-Flanders.

⁴³ D'leteren, via PHE, levert niet-merkspecifieke (IAM) reserveonderdelen op groothandelsniveau.

Qua marktdefinitie kan hiervoor een nationale niet-merkspecifieke groothandelsmarkt van niet-originele (IAM) reserveonderdelen voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV) worden weerhouden.

Er bestaat echter geen verticaal verband tussen D'leteren en PCEF op dit vlak gezien PCEF geen niet-merkspecifieke IAM-reserveonderdelen zou aankopen bij PHE. Zie hiervoor aanmeldingsformulier, bijlage 7.3.2.c waaruit volgt dat 98% van de aankopen aan reserveonderdelen door PCEF OEM-reserveonderdelen betreft die afkomstig zijn van D'leteren alsook 0,2% van Porsche AG zelf. De resterende 1,8% betreft een lijst van 28 leveranciers, zonder vermelding van PHE. Om deze reden zal deze markt niet verder worden besproken.

VII. Marktafbakening

VII.1 Detailhandelsverkoop van nieuwe / tweedehands personenwagens / LCV

VII.1.1 Productmarkt

VII.1.1.a Beslissingspraktijk

60. In haar besluitvormingspraktijk heeft de BMA de volgende productmarkten gedefinieerd:

- niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens;⁴⁴
- niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe LCV;⁴⁵
- niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van tweedehands personenwagens en/of LCV.⁴⁶

61. In haar beslissingspraktijk weerhoudt de BMA een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van enerzijds nieuwe personenwagens en anderzijds nieuwe LCV.⁴⁷

62. Daarnaast heeft de BMA een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor tweedehands personenwagens en/of LCV weerhouden. Een mogelijk onderscheid tussen de detailhandel van enerzijds tweedehands personenwagens en anderzijds tweedehands LCV werd daarbij opengelaten.⁴⁸

63. De beslissingspraktijk van de BMA ligt voor deze markt in lijn met de Europese beslissingspraktijk. De Europese Commissie maakt een onderscheid tussen de markt voor de detailhandelsverkoop van personenwagens en de markt voor de detailhandelsverkoop van LCV.⁴⁹ Bovendien heeft de Europese Commissie een onderscheid overwogen tussen de detailhandelsverkoop van nieuwe voertuigen enerzijds en de detailhandelsverkoop van tweedehands voertuigen anderzijds.⁵⁰ Tenslotte heeft de Europese Commissie tot dusver geoordeeld dat het niet noodzakelijk is een verder onderscheid te maken op basis van verschillende soorten voertuigen.⁵¹

⁴⁴ BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102; BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 18, pg. 38, BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁴⁵ BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102; BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 19, pg. 68 ; beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 20, pg. 42 ; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 18, pg. 38; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁴⁶ BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102.

⁴⁷ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁴⁸ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁴⁹ EC 18 oktober 2019, nr. M.9462, Emil Frey Group/Autocommerce/Avto Triglav/ AC-Mobil, randnrs. 16-17; EC 17 juni 2020, nr. M.9893, VGRD/Auto Wichert Asset, randnr. 17 en 19; EC 26 juli 2017, nr. M.8309, Volvo Car Corporation/First Rent A Car, randnr. 22; EC 5 oktober 2016, nr. M.8099, Nissan/Mitsubishi, randnr. 11.

⁵⁰ EC 20 april 2009, nr. M.5347, Mapfre/Salvador/Caetano JV's, randnr. 10; EC 13 november 2012, nr. M.6718, Toyota Tsusho corporation/CFAO, randnr. 11.

⁵¹ EC 18 oktober 2019, nr. M.9462, Emil Frey Group/Autocommerce/Avto Triglav/ AC-Mobil, randnr. 16; EC 17 juni 2020, nr. M.9893, VGRD/Auto Wichert Asset, randnrs. 17 en 19; EC 26 juli 2017, nr. M.8309, Volvo Car Corporation/First Rent A Car, randnr. 22.

VII.1.1.b Standpunt aanmeldende partij

64. De aanmeldende partij sluit zich aan bij de beslissingspraktijk van de BMA waarbij een onderscheid wordt gehanteerd tussen enerzijds personenwagens en LCV en anderzijds tussen nieuwe en tweedehands voertuigen.⁵²

65. D'leteren is actief in de detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens via 28 My Way-centra in eigen beheer en 87 dealers aangesloten bij het My Way Authorised Distributors Network. Deze overeenkomsten zijn echter niet van toepassing op Porsche.⁵³ D'leteren is (via haar dochters) wel actief in de detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens van het merk Porsche.⁵⁴ Porsche Centre East-Flanders is actief in de detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens van het merk Porsche.⁵⁵

66. De aanmeldende partij is van mening dat de distributiekkanalen en concurrenten verschillen op een aantal vlakken. Zo is de verkoop van tweedehandsvoertuigen niet voorbehouden aan concessiehouders van een erkend netwerk. Daarnaast vinden tweedehandsverkopen vaak plaats van particulier tot particulier met inbegrip van intermediaire platformen (bijvoorbeeld internetsites). De aanmeldende partij beargumenteert dan ook dat de actoren op deze markt talrijker zijn en de concurrentie bijgevolg diffuser.

67. Verder zijn er bij een tweedehandsverkoop minder keuzes beschikbaar naargelang de karakteristieken van het voertuig (bijvoorbeeld kleur, opties etc.). Tenslotte is er een verschil wat betreft de garantie tussen nieuwe en tweedehands voertuigen.

68. De aanmeldende partij is ten slotte van mening dat een groeiende groep garages zich specifiek toeleggen op de verkoop van tweedehandsvoertuigen. Dit zou nog meer het geval zijn voor het merk Porsche.

69. De aanmeldende partij merkt op dat in casu Porsche geen lichte bestelwagens (=LCV) in haar gamma heeft en dat bijgevolg enkel de markt voor personenwagens relevant is.⁵⁶

VII.1.2 Geografische markt

VII.1.2.a Beslissingspraktijk

70. In eerdere beslissingen stelde de BMA dat de detailhandelsverkoop van nieuwe personenwagens enerzijds en LCV anderzijds een nationale of lokale dimensie kon hebben, maar werd de geografische marktdefinitie uiteindelijk telkens opengelaten.⁵⁷

⁵² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 65, pg. 30.

⁵³ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 37, pg. 21.

⁵⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 67, pg. 31.

⁵⁵ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 43, pg. 21.

⁵⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 65, pg. 30.

⁵⁷ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 56, pg. 15 en randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 55, pg. 13 en randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 45, pg. 8 en randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 76, pg. 21 en randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 47, pg. 10 en randnr. 17, pg. 38.

71. Wat betreft de beslissingspraktijk van de BMA aangaande de detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens en LCV werd een nationale en lokale dimensie overwogen, maar werd de exacte geografische marktdefinitie uiteindelijk opengelaten.⁵⁸

72. In haar beslissingspraktijk neemt de Europese Commissie geen standpunt in over de precieze geografische omvang van de markten voor de detailhandelsverkoop van nieuwe en tweedehands personenwagens en LCV. De Commissie laat de vraag of deze markten op regionale, nationale of EER-basis moeten worden afgebakend, doorgaans open.⁵⁹

VII.1.2.b Standpunt aanmeldende partij

73. De aanmeldende partij is van mening dat de relevante geografische markt heel België samen met de grensstreken van de buurlanden omvat.⁶⁰

74. De aanmeldende partij is van mening dat voor de aankoop van een product van grote waarde, zoals een voertuig, een potentiële klant bereid is een bepaalde afstand af te leggen indien hij daarvoor gunstigere commerciële voorwaarden kan verkrijgen. De prijs met inbegrip van dienstverlening zouden een doorslaggevend aankoopcriterium zijn voor de consument en niet de ligging van een garage.

75. Daarnaast bevinden enkele buitenlandse concessies zich vlak bij de Belgische grens, waardoor de afstand die potentiële klanten moeten afleggen om zich naar een concessie in de grensstreek van de buurlanden te begeven zeer beperkt is.

76. De aanmeldende partij besluit dat de geografische markt aangaande nieuwe personenwagens enerzijds en nieuwe LCV anderzijds bestaat uit het Belgische grondgebied en de grensgebieden van de buurlanden grenzend aan het Koninkrijk België.⁶¹

77. De aanmeldende partij is van oordeel dat de geografische markt voor tweedehandsvoertuigen minstens een nationale markt beslaat.⁶²

VII.1.3 Beoordeling door de auditeur

78. Gelet op de kenmerken van de zaak, de voorgaande beslissingspraktijk en het standpunt van de aanmeldende partij, weerhoudt de auditeur de marktdefinitie als volgt.

79. Wat betreft de productmarkt(en) gaat de auditeur uit van een niet-merkspecifieke markt voor detailhandelsverkoop van nieuwe personenwagens.⁶³

80. Wat betreft de geografische omvang, is de auditeur van oordeel dat de exacte marktafbakening van een markt voor niet-merkspecifieke detailhandelsverkoop van nieuwe personenwagens, lokaal of nationaal, al dan niet inclusief de grensstreken, in casu opengelaten kan worden. Immers, ongeacht de geografische marktaflijning, heeft de voorgenomen transactie niet tot gevolg dat de mededinging

⁵⁸ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019 beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, randnr. 47, randnr. 17, pg. 38.

⁵⁹ EC 20 april 2009, nr. M.5347, Mapfre/Salvador/Caetano JV's, randnr. 11; EC 13 november 2012, nr. M.6718, Toyota Tsusho corporation/CFAO, randnr. 12; EC 16 oktober 2015, nr. M.7747, PGA/MSA, randnr. 18 en 19; EC 5 juli 2017, nr. M.8449, Peugeot/Opel, randnr. 37 en 38; EC 18 oktober 2019, nr. M.9462, Emil Frey Group/Autocommerce/Avto Triglav/ACMobil, randnr. 20 en 21.

⁶⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 81, pg. 34.

⁶¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 81, pg. 34.

⁶² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 82, pg. 35.

⁶³ Gelet op de activiteiten van Porsche Centre East-Flanders, betreft de niet-merkspecifieke detailhandelsdistributie van nieuwe LCV geen relevante markt.

op deze markt op een significante wijze zal worden belemmerd, om de redenen die verder in punt VIII.1 worden uiteengezet.

81. De marktafbakening kan daarbij worden omschreven als een nationale of lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor detailhandelsverkoop van nieuwe personenwagens. Evenwel gelet op de specificiteit van de huidige zaak, kan er volgens de auditeur in casu bij de concurrentiële analyse bijkomend rekening gehouden worden met een mogelijke segmentering op basis van luxe merken.

82. Daarnaast gaat de auditeur uit van een niet-merkspecifieke markt voor de detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens.

83. Wat betreft de geografische omvang, is de auditeur van oordeel dat de exacte marktafbakening van een markt voor niet-merkspecifieke detailhandelsverkoop van tweedehands personenwagens, lokaal of nationaal, in casu opengelaten kan worden. Immers, ongeacht de geografische marktafbakening, heeft de voorgenomen transactie niet tot gevolg dat de mededinging op deze markt op een significante wijze zal worden belemmerd, om de redenen die verder in punt VIII.2 worden uiteengezet.

84. De marktafbakening kan daarbij worden omschreven als een nationale of lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor detailhandelsdistributie van tweedehands personenwagens.

85. De auditeur zal deze marktomschrijving gebruiken bij de verdere analyse.

VII.1.4 Beoordeling en conclusie van het College

86. Gelet op de hierboven beschreven en geciteerde beslissingspraktijk en de resultaten van het door de auditeur gevoerde marktonderzoek, deelt het College het oordeel van de auditeur dat er

- een nationale of meerdere lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) van nieuwe personenwagens bestaan ; en
- een nationale of meerdere lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) van tweedehands personenwagens bestaan.

VII.2 Onderhoud en herstel aan personenwagens / LCV

VII.2.1 Productmarkt

VII.2.1.a Beslissingspraktijk

87. In de zaken Anders Hedin/Groep Jacobs, MIG Motors/Nam en Groep Maurin/Groep JAM weerhield de BMA een aparte merkspecifieke markt voor onderhoud en herstel (inclusief diensten van niet-erkende herstellende partijen) waarbij een bijkomend markt onderscheid tussen onderhoud en herstel aan enerzijds personenwagens en anderzijds LCV werd opengelaten.⁶⁴

88. In de zaak Delorge/Coox werd uiteindelijk (in tweede fase) geoordeeld dat onderhoud en herstel van personenwagens en LCV uiteindelijk één markt vormen.⁶⁵

⁶⁴ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/randnr. 20, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, Mig Motors/Nam, randnr. 98-100, pg. 19 en randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 89-90, pg. 15 en randnr. 18, pg. 38.

⁶⁵ BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, randnr. 45, pg. 16 en randnr. 94, pg. 169.

89. In de meest recente zaak D'leteren/Jennes heeft de BMA afzonderlijke productmarkten voor herstel en vervangingsdiensten voor banden enerzijds en/of ramen anderzijds geïdentificeerd, waarbij de productmarktdefinitie op dit punt uiteindelijk werd opengelaten.⁶⁶

VII.2.1.b Standpunt aanmeldende partij

90. De aanmeldende partij is niet overtuigd van de relevantie van een opdeling per merk in het kader van diensten voor onderhoud en herstel. Ten eerste zijn er volgens de aanmeldende partij veel gespecialiseerde herstellende met een focus op herstellingen in het luxesegment of een bepaald luxe automerk. In mindere mate zijn er ook ketens aanwezig in zulk een luxesegment zoals Bosch, Auto5 en Midas die zich niettemin focussen op alle merken. Ten tweede haalt de aanmeldende partij aan dat alle herstellende diensten van onderhoud en herstel kunnen leveren aan eigenaars van voertuigen van andere merken, een praktijk die wordt gestimuleerd door de Europese vrijstellingsverordening.

91. Bovendien is er volgens de aanmeldende partij meer en meer sprake van een systeemmarkt. Klanten die een investering doen in een personenvoertuig met een hoge aankoopprijs, zouden ten minste voor de eerste jaren ook meteen bewust kiezen voor wie het voertuig zal herstellen en onderhouden. De aanmeldende partij stelt dat de klant daarbij meteen zou rekening houden met de kostprijs van het herstel.⁶⁷

VII.2.2 Geografische markt

VII.2.2.a Beslissingspraktijk

92. Wat betreft voorgaande Europese (alsook andere nationale) beslissingspraktijk, kan worden verwezen naar de vorige beslissingen van de BMA met betrekking tot de zaken Anders Hedin/Groep Jacobs, MIG Motors/NAM en Groep Maurin/Groep JAM, Delorge/Coox en D'leteren/Jennes.

93. In deze beslissingen van de BMA werd de exacte geografische marktdefinitie als lokaal van aard beoordeeld, waarbij bijkomend in de zaak D'leteren/Jennes de geografische omvang van de mogelijke afzonderlijke productmarkten voor reparatie- en vervangingsdiensten voor banden enerzijds en ramen anderzijds werd opengelaten.⁶⁸

VII.2.2.b Standpunt aanmeldende partij

94. De aanmeldende partij wenst er op te wijzen dat er een bereidheid zou bestaan bij klanten om hun voertuigen over de grenzen heen te laten onderhouden. D'leteren verwijst daarbij expliciet naar een Porsche concessie in Maastricht die voor Belgische klanten een ophaal- en terugbrengservice voorziet.

95. Daarnaast stelt D'leteren dat er weinig parallel ingevoerde voertuigen in haar netwerk opduiken en leidt hieruit af dat er een grote loyaliteit zou zijn aan parallelhandelaren of onafhankelijke handelaren.

⁶⁶ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnrs. 56-57 en randnrs. 58-60, pg. 12 en randnr. 17, pg. 38. Voor wat betreft herstel en vervanging van glasramen werd door de auditeur hetzelfde standpunt ingenomen in de beslissing BMA-2023-CC-12 van 22 mei 2023, randnrs. 171-172, pg. 24.

⁶⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 75, pg. 33.

⁶⁸ BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, randnr. 94, pg. 169; BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 118, pg. 25 en randnr. 19, pg. 68, BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, MIG/NAM, randnr. 101, pg. 19 en randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 91, pg. 15 en randnr. 18, pg. 38; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 67, pg. 13 en randnr. 17, pg. 38, BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 119, pg. 28 en randnr. 52, pg. 102. Voor wat betreft herstel en vervanging van glasramen werd door de auditeur hetzelfde standpunt ingenomen in de beslissing BMA-2023-CC-12 van 22 mei 2023, randnrs. 179-180, pg. 25.

96. De aanmeldende partij stelt eveneens dat er in de eerste jaren een grote loyaliteit is aan de concessie waar men dit voertuig koopt, maar dat dit afneemt over de jaren heen, waarbij de concurrentie veeleer van buiten het netwerk zou komen, dan van binnen het erkende netwerk. Daaruit leidt de aanmeldende partij af dat de markt voor onderhoud en herstel veel meer verweven zou zijn met de markt van de aankoop.⁶⁹

VII.2.3 Beoordeling door de auditeur

97. Gelet op de voorgaande beslissingspraktijk, weerhoudt de auditeur de marktdefinitie als volgt.

98. Wat betreft de productmarkt gaat de auditeur op basis van de voorgaande beslissingspraktijk uit van een merkspecifieke markt voor onderhoud en herstel aan personenwagens en LCV. Voor wat betreft de onderhavige transactie de vraag of enerzijds herstel en vervanging van banden en anderzijds herstel en vervanging van ramen aan personenwagens en/of LCV al dan niet tot een grotere (merkspecifieke) markt voor onderhoud en herstel voor personenwagens en LCV moeten gerekend worden kan worden opengelaten, aangezien dit geen verschil uitmaakt voor de beoordeling van voorliggende transactie, om de redenen die verder in punt VIII.3 wordt uiteengezet.

99. Wat betreft de geografische omvang, wordt in lijn met vorige zaken een lokale marktafbakening weerhouden, waarbij de geografische marktafbakening van mogelijke afzonderlijke markten voor herstel en vervanging van enerzijds banden en/of anderzijds ramen aan personenwagens en/of LCV kan worden opengelaten.

100. De marktafbakeningen kunnen worden omschreven als enerzijds lokale merkspecifieke markten voor onderhoud en herstel aan personenwagens en LCV, met uitsluiting van herstel en vervanging van ramen en banden.

101. De auditeur zal deze marktomschrijving gebruiken bij de verdere analyse.

102. De auditeur zal daarbij in de concurrentiële analyse rekening houden met het argument van partijen dat onderhoud en herstel van Porsche voertuigen mogelijks deels buiten de landsgrenzen wordt gedaan.

VII.2.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege

103. Het College neemt er akte van dat de aanmeldende partij niet overtuigd is van de opdeling per merk aangaande de diensten van onderhoud en herstel.⁷⁰ Zij verwijst hierbij met name naar ketens (Bosch, Auto5 en Midas) die eveneens aanwezig zijn in luxesegmenten. Tegelijkertijd geeft aanmeldende partij aan dat er in toenemende mate sprake is van systeemmarkten waarbij de klant bij de aankoop van een personenvoertuig in het luxesegment tijdens de eerste jaren ook kiest wie het voertuig zal herstellen en onderhouden. Zij verwijst ook naar gespecialiseerde herstellende partijen die focussen op het luxesegment of een bepaald luxe automerk.

104. Het College is van mening dat de verwijzing naar systeemmarkten zoals aangegeven door de aanmeldende partij eerder aangeeft dat ketens (zoals Bosch, Auto5 en Midas) of herstellende partijen die niet merkspecifiek werken, niet in aanmerking komen voor onderhoud en herstelling van personenwagens die zich in het luxesegment bevinden.

⁶⁹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 90, pg. 36-37.

⁷⁰ Zie randnr. 90.

105. Daarenboven verwijst de auditeur naar de relevante beslissingspraktijk van de BMA waaruit blijkt dat er een aparte merkspecifieke markt is voor onderhoud en herstel voor personenwagens en LCV. In deze beslissingen wordt verwezen naar marktbevragingen van erkende distributeurs en concurrenten die bevestigen dat de markt voor diensten van onderhoud en herstel merkspecifiek is.⁷¹

106. Tenslotte valt op te merken dat de Richtsnoeren van de Commissie eveneens verwijzen naar het merkspecifieke karakter van een aparte markt voor onderhoud en hersteldiensten.⁷²

107. Gelet op de hierboven beschreven en geciteerde beslissingspraktijk, de richtsnoeren van de Commissie en de resultaten van het door de auditeur gevoerde marktonderzoek, deelt het College het oordeel van de auditeur dat er lokale merkspecifieke markten voor onderhoud en herstel van personenwagens (en LCV) kunnen bestaan. Inzake Porsche verwijst het College tevens naar de specificiteit van het merk Porsche zoals door de auditeur geanalyseerd in randnummer 263 t.e.m. 280 en door het College onderschreven in randnummer 281 van deze beslissing. Bijgevolg deelt het College het oordeel van de auditeur dat er in casu een lokale merkspecifieke markt bestaat voor onderhoud en herstel van Porsche personenwagens (en LCV).

VII.3 Carrosserieherstellingen aan personenwagens en LCV

VII.3.1 Productmarkt

VII.3.1.a Beslissingspraktijk

108. In eerdere beslissingen van de BMA werd een aparte niet-merkspecifieke markt voor carrosserieherstellingen aan personenwagens en LCV weerhouden.⁷³

109. Voor zover bekend aan het auditoraat, bestaat er geen Europese beslissingspraktijk die een specifieke markt voor carrosseriewerkzaamheden zou onderscheiden van een algemene markt van onderhoud en herstelling aan motorvoertuigen.⁷⁴

VII.3.1.b Standpunt aanmeldende partij

110. De aanmeldende partij is van mening dat carrosseriediensten niet beschouwd kunnen worden als een afzonderlijke productmarkt, in lijn met de Europese precedents.⁷⁵

111. Daarnaast stipt aanmeldende partij aan dat Porsche Centre East-Flanders carrosseriewerken uitbesteedt aan derden en dat deze activiteit niet echt relevant is. De carrosseriewerkzaamheden worden echter wel via Porsche Centre East-Flanders gefactureerd.⁷⁶

⁷¹ Zie BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 79; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, Mig Motors/Nam, randnr. 98 ; BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 115 ;

⁷² Aanvullende richtsnoeren betreffende verticale beperkingen in overeenkomsten voor verkoop en herstelling van motorvoertuigen en voor de distributie van reserveonderdelen voor motorvoertuigen (2010/C 138/05 en 2023/C 133 I/01), §15.

⁷³ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep Jam, randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁷⁴ BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-CC-19-19, MIG Motors/NAM, randnr. 102, pg. 19; BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 142, pg. 27.

⁷⁵ Aanmeldingsformulier, randnr. 79, pg. 33.

⁷⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 79, pg. 33.

VII.3.2 Geografische markt

VII.3.2.a Beslissingspraktijk

112. In haar beslissingspraktijk heeft de BMA de exacte geografische marktdefinitie, nationaal of lokaal, opengelaten wat betreft de markt voor carrosseriewerkzaamheden.⁷⁷

113. Voor zover bekend aan het auditoraat, bestaat er geen Europese beslissingspraktijk die de geografische omvang van een markt voor carrosseriewerkzaamheden zou aangeven.

VII.3.2.b Standpunt aanmeldende partij

114. De aanmeldende partij is van mening dat, indien de markt voor carrosserieherstellingen als een afzonderlijke productmarkt moet worden beschouwd, deze nationaal zou moeten zijn.⁷⁸

VII.3.3 Beoordeling door de auditeur

115. Gelet op de voorgaande beslissingspraktijk en het standpunt van de aanmeldende partij, weerhoudt de auditeur de marktdefinitie als volgt.

116. Wat betreft de productmarkt gaat de auditeur op basis van de voorgaande beslissingspraktijk van de BMA uit van een niet-merkspecifieke markt voor carrosserieherstellingen van personenwagens en LCV.

117. Wat betreft de geografische omvang, is de auditeur van oordeel dat de exacte marktafbakening van een markt voor niet-merkspecifieke carrosserieherstellingen van personenwagens en LCV, lokaal of nationaal, in casu opengelaten kan worden.

118. De marktafbakeringen kunnen daarbij worden omschreven als lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosserieherstellingen van personenwagens en LCV.

De auditeur zal deze marktomschrijving gebruiken bij de verdere analyse.

VII.3.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege

119. Gelet op de hierboven beschreven en geciteerde beslissingspraktijk en de resultaten van het door de auditeur gevoerde marktonderzoek, deelt het College het oordeel van de auditeur dat er nationale of lokale niet-merkspecifieke markten voor carrosseriewerkzaamheden voor personenwagens (en LCV) bestaan.

VII.4 Detailhandelsverkoop van merkspecifieke reserveonderdelen (OEM/IAM) voor personenwagens / LCV

VII.4.1 Productmarkt

VII.4.1.a Beslissingspraktijk

120. In haar beslissingspraktijk heeft de BMA een merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte voertuigen (personenwagens en LCV)

⁷⁷ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 21, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 21, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep Jam, randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁷⁸ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 94, pg. 37.

weerhouden. De vraag of niet-originele (IAM) reserveonderdelen tot deze markt behoren of een sterke zijdelingse druk uitoefenen werd daarbij opengelaten.⁷⁹

121. De Europese Commissie erkent het bestaan van een markt voor de detailhandel in reserveonderdelen voor voertuigen, te onderscheiden van de groothandel in reserveonderdelen.⁸⁰ Daarnaast hanteert de Europese Commissie een onderscheid tussen de verkoop van reserveonderdelen via het merkspecifieke OEM-distributiekanaal en de verkoop van reserveonderdelen via het IAM-distributiekanaal.⁸¹

VII.4.1.b Standpunt aanmeldende partij

122. De aanmeldende partij is van mening dat er een afzonderlijke markt voor de verkoop van reserveonderdelen en vervangstukken voor motorvoertuigen van alle merken bestaat die zowel de OEM als de IAM markt omvat. Zij maakt daarbij geen expliciete vermelding van een groothandels- en detailhandelniveau.⁸²

123. De aanmeldende partij is van mening dat de precieze afbakening van de productmarkt open mag worden gelaten wat betreft deze aanmelding aangezien deze markt geen probleem zou vormen voor de mededinging.⁸³

VII.4.2 Geografische markt

VII.4.2.a Beslissingspraktijk

124. In eerdere beslissingspraktijk van de BMA werd een nationale marktomvang weerhouden.⁸⁴

125. In haar beslissingspraktijk heeft de Europese Commissie de geografische afbakening van de markt voor de detailverkoop van reserveonderdelen opengelaten, maar is zij geneigd aan te nemen dat deze markt op nationale of regionale schaal kan worden afgebakend.⁸⁵

VII.4.2.b Standpunt aanmeldende partij

126. De aanmeldende partij volgt de mening van de BMA dat de markt afgebakend moet worden als nationaal in reikwijdte.⁸⁶

VII.4.3 Beoordeling door de auditeur

127. Gelet op de voorgaande beslissingspraktijk en het standpunt van de aanmeldende partij, weerhoudt de auditeur de marktdefinitie als volgt.

⁷⁹ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnr. 212, pg. 37 en randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, Mig Motors/NAM, randnr. 140, pg. 24 en randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 115, pg. 18 en randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnrs. 160-162, pg. 34 en randnrs. 52-53, pg. 102-103; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'Ieteren/Jennes, randnrs. 92, 93 en 99, pg. 20-22 en randnr. 17, pg. 38.

⁸⁰ EC 28 oktober 2021, nr. M.10412, Scania Sverige/DIN Bil Sverige/Bilmetro, randnr. 17; EC 13 november 2012, nr. M.6718, Toyota Tsusho Corporation/CFAO, randnr. 20.

⁸¹ EC 13 november 2012, nr. M.6718, Toyota Tsusho Corporation/CFAO, randnr. 20.

⁸² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 72, pg. 32.

⁸³ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 72, pg. 32.

⁸⁴ BMA 1 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-17, Anders Hedin/Groep Jacobs, randnrs. 213-214, pg. 37 en randnr. 19, pg. 68; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA-2019-CC-19, Mig Motors/NAM, randnrs. 141-142, pg. 24 en randnr. 20, pg. 42; BMA 5 februari 2020, beslissing BMA-2020-CC-05, Groupe Maurin/Groep JAM, randnr. 116, pg. 19 en randnr. 18, pg. 38; BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnrs. 164-165, pg. 34 en randnr. 52, pg. 102; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'Ieteren/Jennes, randnr. 98, pg. 18 en randnr. 17, pg. 38.

⁸⁵ EC 28 oktober 2021, nr. M.10412, Scania Sverige/Din Bil Sverige/Bilmetro, randnr. 29.

⁸⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 85, pg. 36.

128. Wat betreft de productmarkt gaat de auditeur op basis van de voorgaande beslissingspraktijk van de BMA uit van een merkspecifieke OTC⁸⁷-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV), waarbij de vraag of een dergelijke markt al dan niet niet-originele (IAM) reserveonderdelen zou omvatten kan worden opengelaten.

129. De auditeur ziet geen reden om af te wijken van voorgaande beslissingspraktijk van de BMA waarin werd gesteld dat IAM (m.a.w. niet-originele) reserveonderdelen ofwel tot deze markt zou behoren ofwel minstens een zijdelingse concurrentiedruk uitoefenen.

130. Wat betreft de geografische omvang, is de auditeur op basis van de voorgaande beslissingspraktijk van oordeel dat de geografische marktafbakening als nationaal kan worden geacht.

131. De marktafbakening kan aldus worden omschreven als een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) reserveonderdelen.

132. De auditeur zal deze marktomschrijving gebruiken bij de verdere analyse.

VII.4.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege

133. Het door de auditeur gevoerde marktonderzoek met betrekking tot de automerken dat in vorige beslissingen werd gevoerd, bevestigde reeds het merkspecifieke karakter van de verkoop van originele (OEM) reserveonderdelen. Daarenboven merkt het College op dat de Richtsnoeren van de Commissie eveneens verwijzen naar het merkspecifieke karakter van een aparte markt voor de distributie van reserveonderdelen.⁸⁸

134. Gelet op de hierboven beschreven en geciteerde beslissingspraktijk deelt het College het oordeel van de auditeur dat er een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van reserveonderdelen (OEM) voor lichte motorvoertuigen bestaat waarbij de vraag of een dergelijke markt al dan niet niet-originele (IAM) reserveonderdelen zou omvatten kan worden opengelaten.

VII.5 Groothandelsverkoop van personenwagens / LCV

VII.5.1 Productmarkt

VII.5.1.a Beslissingspraktijk

135. In haar besluitvormingspraktijk hanteert de BMA (al dan niet impliciet) naar analogie met de beslissingspraktijk bij de Europese Commissie een onderscheid tussen een groothandels- en detailhandelniveau.⁸⁹ In de zaak D'leteren/Jennes werd naar analogie met de Europese Commissie een verder onderscheid weerhouden tussen enerzijds groothandel van personenwagens en anderzijds groothandel van lichte commerciële voertuigen (LCV).⁹⁰

136. In haar beslissingspraktijk maakt de Europese Commissie een onderscheid tussen de detailhandel en groothandel in motorvoertuigen.⁹¹

⁸⁷ Over The Counter.

⁸⁸ Aanvullende richtsnoeren betreffende verticale beperkingen in overeenkomsten voor verkoop en herstelling van motorvoertuigen en voor de distributie van reserveonderdelen voor motorvoertuigen (2010/C 138/05 en 2023/C 133 I/01), §15.

⁸⁹ BMA 11 januari 2018, beslissing BMA 2018-CC-02, D'leteren/Groupe Rietje, randnr. 26; BMA 1 juli 2019, beslissing BMA 2019-CC-17, Anders hedin/Groep Jacobs, randnr. 53, pg.15; BMA 8 juli 2019, beslissing BMA 2019-CC-19, MIG Motors/NAM, randnr. 52, pg.13.

⁹⁰ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 17, pg. 38.

⁹¹ EC 16 oktober 2015, nr. M.7747, PGA/MSA, randnr. 11; EC 16 juni 2020, nr. M.9839, VGRD/Auto Wichert Asset, randnrs. 11 en 13.

137. Wat betreft groothandel in motorvoertuigen maakt de Europese Commissie in haar beslissingspraktijk een onderscheid tussen de distributie en verkoop van personenwagens enerzijds en lichte commerciële voertuigen (LCV) anderzijds, zonder onderscheid naar merk dan wel type voertuig.⁹²

138. Wat betreft een onderscheid tussen nieuwe en tweedehands voertuigen op een groothandelniveau, kan worden verwezen naar de zaak M.6958. Niettegenstaande dat deze zaak de uiteindelijke product- en geografische marktdefinitie openliet, gaf het marktonderzoek aan dat er een aparte groothandelsmarkt kan gedefinieerd worden voor tweedehands personenwagens én lichte commerciële voertuigen (LCV) (en dus mutatis mutandis een groothandelsmarkt voor *nieuwe* motorvoertuigen). Tegelijk bleek uit het marktonderzoek dat een onderscheid tussen tweedehands personenwagens en LCV niet aan de orde zou zijn op groothandelniveau.⁹³

VII.5.1.b Standpunt aanmeldende partij

139. D'leteren is actief in de groothandel, namelijk wat betreft invoer en distributie, alsook in de kleinhandel in motorvoertuigen. Porsche Centre East-Flanders is enkel actief in de kleinhandel.⁹⁴

140. De aanmeldende partij merkt op dat in casu Porsche geen lichte bestelwagens (=LCV) in haar gamma heeft en dat bijgevolg enkel de markt voor personenwagens relevant is.⁹⁵

141. De aanmeldende partij geeft aan dat zij een onderscheid weerhoudt tussen enerzijds personenwagens en anderzijds LCV, alsook een onderscheid tussen nieuwe en tweedehands voertuigen.⁹⁶

VII.5.2 Geografische markt

VII.5.2.a Beslissingspraktijk

142. In haar beslissingspraktijk volgt de BMA de Europese Commissie en wordt de exacte afbakening van de geografische markt voor groothandel in motorvoertuigen opengelaten.

143. In de zaak D'leteren/Groupe Rietje werd de precieze afbakening van de geografische markt voor de groothandel in motorvoertuigen opengelaten.⁹⁷

144. In de zaak D'leteren/Jennes werd de geografische dimensie voor de groothandel van personenwagens enerzijds en LCV anderzijds als minstens nationaal of hoogstens EER-wijd aangemerkt, maar werd de geografische marktdefinitie uiteindelijk opengelaten.⁹⁸

145. De Europese Commissie heeft overwogen dat de markt voor de groothandelsdistributie van nieuwe personenwagens en LCV ten minste nationaal is, waarbij de vraag of deze op EER-niveau dan wel nationaal gedefinieerd moet worden, wordt opengelaten.⁹⁹

⁹² EC 16 juni 2020, nr. M.9839, VGRD/Auto Wichert Asset, randnrs. 11 en 13; EC 26 juli 2017, nr. M.8309, Volvo Car Corporation/First Rent A Car, randnr. 17; EC 16 oktober 2015, nr. M.7747, PGA/MSA, randnr. 11.

⁹³ EC 8 augustus 2013, nr. M.6958, CD&R/We Buy Any Car, randnr. 17; EC 17 juni 2020, nr. M.9839, VGRD/Auto Wichert Asset, randnr. 13.

⁹⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 69, pg. 31.

⁹⁵ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 65, pg. 30.

⁹⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 65, pg. 30.

⁹⁷ BMA 11 januari 2018, beslissing BMA-2018-CC-02, D'leteren/Groupe Rietje, randnr. 33, pg. 5.

⁹⁸ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 31, pg. 7 en randnr. 17, pg. 38.

⁹⁹ EC 17 juni 2020, nr. M.9839, VGRD/Auto Wichert Asset, randnrs. 14 en 16; EC 18 oktober 2019, nr. M.9462 Emil Frey Group/Autocommerce/Avto Triglav/AC-Mobil, randnrs. 19-21.

VII.5.2.b Standpunt aanmeldende partij

146. De aanmeldende partij geeft aan dat de geografische markt zou bestaan uit het Belgische grondgebied en de grensgebieden van de buurlanden.¹⁰⁰

VII.5.3 Beoordeling door de auditeur

147. Gelet op de kenmerken van de huidige zaak, de voorgaande beslissingspraktijk en het standpunt van de aanmeldende partij, weerhoudt de auditeur de relevante marktdefinitie als volgt.

148. Wat betreft de productmarkt gaat de auditeur uit van een niet-merkspecifieke groothandelsmarkt van personenwagens¹⁰¹, waarbij een verder onderscheid tussen nieuwe en tweedehands personenwagens in casu wordt opengelaten.

149. Wat betreft de geografische omvang, is de auditeur van oordeel dat de exacte marktafbakening van de markt voor de niet-merkspecifieke groothandelsdistributie van personenwagens, nationaal, al dan niet inclusief de grensstreken, of EER-wijd, in casu opengelaten kan worden.

150. De marktafbakening kan daarbij worden omschreven als een nationale niet-merkspecifieke markt voor groothandelsdistributie van enerzijds nieuwe en anderzijds tweedehands personenwagens.

151. De auditeur zal deze marktomschrijving gebruiken bij de verdere analyse.

VII.5.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege

152. Gelet op de hierboven beschreven en geciteerde Europese en Belgische beslissingspraktijk, deelt het College het oordeel van de auditeur dat er een nationale niet-merkspecifieke markt voor groothandelsdistributie van enerzijds nieuwe en anderzijds tweedehands personenwagens bestaat.

VII.6 Groothandelsverkoop van OEM-reserveonderdelen voor personenwagens / LCV

VII.6.1 Productmarkt

VII.6.1.a Beslissingspraktijk

153. In de beslissingspraktijk van de BMA werd enerzijds een merkspecifieke OEM-groothandelsmarkt¹⁰² van reserveonderdelen weerhouden en anderzijds een niet-merkspecifieke IAM-groothandelsmarkt¹⁰³ van reserveonderdelen.¹⁰⁴

154. De recente Europese beslissingspraktijk weerhoudt een groothandelsmarkt voor reserveonderdelen voor lichte motorvoertuigen (m.a.w. personenwagens en LCV), waarbij een verder onderscheid kan worden gemaakt tussen een OEM- en een IAM-distributiekanaal en waarbij het OEM-distributiekanaal tevens als merkspecifiek wordt beschouwd in tegenstelling tot het IAM-distributiekanaal.¹⁰⁵

¹⁰⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 81, pg. 34.

¹⁰¹ Gelet op het feit dat Porsche geen LCV gamma heeft, betreft de niet-merkspecifieke groothandelsdistributie van nieuwe LCV in casu geen relevante markt.

¹⁰² Groothandelsdistributie van originele reserveonderdelen die door autoproducenten en/of producenten van (auto)onderdelen (bv. Bosch) worden geproduceerd én het merk van de autoproducent dragen (OEM). Deze originele onderdelen worden gedistribueerd via het netwerk van de autoproducent. OEM-reserveonderdelen voor de merken van de VW-groep worden in België verdeeld via het netwerk van D'leteren.

¹⁰³ Groothandelsdistributie van reserveonderdelen die door producenten van (auto)onderdelen worden geproduceerd (bijvoorbeeld Bosch) én hun eigen merk dragen (IAM). Deze reserveonderdelen worden door groothandelaars van de IAM-keten gedistribueerd naar onafhankelijke garages of autocentra. D'leteren is hierin recent actief via PHE.

¹⁰⁴ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, randnr. 82, pg. 16 en randnr. 17, pg. 38.

¹⁰⁵ EC 2 augustus 2022, nr. M.10687 D'leteren/PHE, randnrs. 41, 42 en 49.

VII.6.1.b Standpunt aanmeldende partij

155. De aanmeldende partij is van mening dat er een afzonderlijke markt bestaat voor de verkoop van reserveonderdelen en vervangstukken voor motorvoertuigen van alle merken die zowel de OEM als de IAM-markt omvat. Zij maakt daarbij geen expliciete vermelding van een groothandels- en detailhandelsniveau.¹⁰⁶

156. De aanmeldende partij is van mening dat de precieze afbakening van de productmarkt open mag worden gelaten wat betreft deze aanmelding aangezien deze markt geen probleem zou vormen voor de mededinging.¹⁰⁷

VII.6.2 Geografische markt

VII.6.2.a Beslissingspraktijk

157. In haar recente beslissingspraktijk heeft de BMA geoordeeld dat de geografische reikwijdte van de markt voor de groothandelsdistributie van reserveonderdelen via het OEM-kanaal als nationaal kan worden beschouwd.¹⁰⁸

158. In recente beslissingspraktijk van de Europese Commissie werd - specifiek voor wat België betreft - evenwel aangegeven dat de geografische dimensie voor een merkspecifieke Volkswagen OEM-groothandelsmarkt in reserveonderdelen meer nationaal dan regionaal zou zijn.¹⁰⁹

VII.6.2.b Standpunt aanmeldende partij

159. De aanmeldende partij volgt het standpunt van de BMA dat de geografische markt afgebakend moet worden als nationaal in reikwijdte.¹¹⁰

VII.6.3 Beoordeling door de auditeur

160. Gelet op de voorgaande beslissingspraktijk en het standpunt van de aanmeldende partij, weerhoudt de auditeur de marktdefinitie als volgt.

161. Wat betreft de productmarkt gaat de auditeur op basis van de voorgaande beslissingspraktijk van de Europese Commissie en de BMA uit van een groothandelsmarkt voor merkspecifieke originele reserveonderdelen (OEM) van motorvoertuigen (zijnde personenwagens en LCV).

162. Wat betreft de geografische omvang, is de auditeur van oordeel dat de marktafbakening voor een groothandelsmarkt van merkspecifieke originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte voertuigen (personenwagens en LCV) als nationaal kan worden geacht.

VII.6.4 Beoordeling en conclusie Mededingingscollege

163. Gelet op de hierboven beschreven en geciteerde Europese en Belgische beslissingspraktijk, deelt het College het oordeel van de auditeur dat er een nationale groothandelsmarkt van merkspecifieke originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte voertuigen (personenwagens en LCV) bestaat.

¹⁰⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 72, pg. 32.

¹⁰⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 72, pg. 32.

¹⁰⁸ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, randnr. 86, pg. 16 en randnr. 17, pg. 38.

¹⁰⁹ EC 2 augustus 2022, nr. M.10687, D'leteren/PHE, randnr. 61.

¹¹⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 85, pg. 36.

VII.7 Conclusie van de auditeur met betrekking tot de relevante markten

164. Rekening houdend met het bovenstaande, is de auditeur van oordeel dat, voor wat betreft de beoordeling van voorliggende zaak, de relevante markten als volgt kunnen worden omschreven.

165. Voor wat betreft het **horizontale** niveau:

- niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) van nieuwe personenwagens (in casu geen LCV¹¹¹) (nationaal of lokaal);
- niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) van tweedehands personenwagens (in casu geen LCV) (nationaal of lokaal);
- lokale merkspecifieke markten voor onderhoud & herstel van personenwagens (in casu geen LCV¹¹²);
- niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosseriewerkzaamheden voor personenwagens (in casu geen LCV¹¹³) (nationaal of lokaal);
- nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt van originele (OEM) en/of niet-originele reserve- onderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV);

166. Wat betreft het **verticale** niveau zijn er relaties tussen de activiteiten van D'leteren als importeur van voertuigen van de merken van de VW-groep (waaronder Porsche) en van OEM-reserveonderdelen voor het merk Porsche en de activiteiten van onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders, waaronder Porsche Centre East-Flanders:

- enerzijds tussen D'leteren dat actief is in een niet-merkspecifieke groothandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens (nationaal of breder) en anderzijds D'leteren en Porsche Centre East-Flanders die beide actief zijn in een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor verkoop van nieuwe personenwagens (nationaal of lokaal);
- enerzijds tussen D'leteren dat actief is in een nationale merkspecifieke groothandelsmarkt voor de verkoop van originele reserveonderdelen (OEM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV) en anderzijds downstream markten waaronder (1) D'leteren en Porsche Centre East-Flanders die actief zijn in een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV) alsook (2) als input voor een (2a) lokale merkspecifieke markten voor onderhoud en herstel van personenwagens en LCV alsook als input bij (2b) een niet-merkspecifieke markt voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV (lokaal en nationaal).

VII.8 Conclusie van het Mededingingscollege aangaande de relevante markten

167. Rekening houdende met het bovenstaande, identificeert het College, in navolging van de auditeur, als relevante markten de in randnummers 165 en 166 genoemde markten.

¹¹¹ Wegens geen overlap tussen partijen voor wat betreft LCV. Zie vorige voetnoten hieromtrent.

¹¹² Gelet op het feit dat het merkspecifieke markten betreft en het merk Porsche geen LCV in haar gamma heeft.

¹¹³ Wegens geen overlap tussen partijen voor wat betreft LCV. Zie vorige voetnoten hieromtrent.

VIII. Marktaandelen en betrokken markten

VIII.1 Nationale of lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van nieuwe personenwagens

VIII.1.1 Standpunt aanmeldende partij

168. De aanmeldende partij stelt dat het gecombineerde marktaandeel van de partijen in een nationale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens in 2022 [1-5]% in volume bedraagt (DI [0-5]%; PCEF [0-5]%).¹¹⁴ De aanmeldende partij levert ook het gecombineerde marktaandeel van partijen aan voor een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens voor de provincie Oost-Vlaanderen, wat [0-5]% zou bedragen in volume in 2022 (DI [1-5]%; PCEF [0-5]%).¹¹⁵ Gelet op deze marktaandelen is de aanmeldende partij van oordeel dat de voorgenomen transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen op deze markt.¹¹⁶

VIII.1.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

169. Een nationale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens wordt beschouwd als de meest ruime marktomschrijving. Het nationaal marktaandeel in volume van partijen bedraagt [1-5%] in 2022.

	totale verkopen (nationaal) ¹¹⁷	DI [alle merken]	PCEF [Porsche]	gezamenlijke volumes	%
2022	366.303	[5.000-15.000]	[1-500]	[5.000-15.000]	[1-5]%

170. De meest nauwe marktomschrijving betreft lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van nieuwe personenwagens.

171. Een proxy van het marktaandeel van de betrokken merken op nationaal niveau wordt hierna gebruikt als een benadering van het lokale marktaandeel van de partijen.¹¹⁸

172. Hieronder worden op een nationaal niveau de marktaandelen weergegeven van de betrokken merken van de partijen op een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt van nieuwe personenwagens voor het jaar 2022.

nationaal (2022)	volume	%
VW	32.061	8,75%
Audi	26.253	7,17%
Skoda	12.579	3,43%
Seat	5.718	1,56%
Porsche	3.387	0,92%
Cupra	1.598	0,44%
Bentley	137	0,04%
Maserati	120	0,03%
Lamborghini	56	0,01%

¹¹⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 118, Tabel 1, pg. 59.

¹¹⁵ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 118, Tabel 2, pg. 60.

¹¹⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 118, pg. 60.

¹¹⁷ Zie website Febiac onder statistieken 2.B.3. inschrijvingen van nieuwe wagens per merk.

¹¹⁸ Zie in dit verband ook beslissing BMA-2019-CC-17 van 1 juli 2019, randnr. 231, pg. 40 waar werd aangegeven dat een voldoende laag marktaandeel (op het merk) tot de aanname leidt dat de transactie (bij de partijen) niet tot een significante belemmering van de mededinging zou leiden; in beslissing BMA-2020-CC-20 van 15 juni 2020, randnr. 172, pg. 36 werd de grens bepaald op 20%; in beslissing BMA-2022-CC-44 van 19 december 2022, randnr. 104, pg. 20 werd dit opnieuw aangegeven.

Bugatti	1	0,00%
Alle merken ¹¹⁹	366.303	100%
% merken	81.910	22,35%

173. Uit deze proxy van de betrokken merken van de partijen blijkt dat het marktaandeel tussen 20%-25% zou liggen. Dit wil zeggen dat in een theoretische situatie waarbij alle Belgische concessies van de merken VW, Audi, Seat, Cupra, Skoda, Bentley, Lamborghini, Bugatti, Maserati en Porsche in handen zouden zijn van D'leteren, het lokale marktaandeel wordt geschat op 22,35%.

174. Verder blijkt dat D'leteren voor deze overname niet actief was in de provincie Oost-Vlaanderen op de detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens. Hieruit kan worden afgeleid dat het lokale marktaandeel in Oost-Vlaanderen substantieel onder de geschatte nationale proxy van 22,36% zal liggen.

VIII.1.3 Conclusie van de auditeur

175. Op basis van de bovenstaande analyse stelt de auditeur vast dat het ingeschatte gezamenlijke marktaandeel van de partijen op een nationale alsook op de relevante lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van nieuwe personenwagens steeds minder dan 25% bedraagt en dus geen horizontaal betrokken markt(en) vorm(t)(en).

VIII.1.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

176. Gelet op de marktaandelen van de partijen, deelt het College het oordeel van de auditeur dat de nationale of lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van nieuwe personenwagens geen horizontaal betrokken markt(en) vorm(t)(en).

VIII.2 Nationale of lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van tweedehands personenwagens

VIII.2.1 Standpunt aanmeldende partij

177. De aanmeldende partij stelt dat het gecombineerde marktaandeel van de partijen in een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van tweedehands personenauto's in België in 2022 [0-1]% in volume bedraagt (DI [0-1]%; PCEF [0-1]%).¹²⁰ De aanmeldende partij levert ook het gecombineerde marktaandeel van de partijen aan voor een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van tweedehands personenauto's voor de provincie Oost-Vlaanderen, wat [0-1]% zou bedragen in volume in 2022 (DI [0-1]%; PCEF [0-1]%).¹²¹ Gelet op deze marktaandelen is de aanmeldende partij van oordeel dat de voorgenomen transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen op deze markt.¹²²

VIII.2.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

178. Een nationale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van tweedehands personenwagens wordt beschouwd als de meest ruime marktomschrijving. De meest nauwe

¹¹⁹ Zie website Febiac onder statistieken 2.B.3. inschrijvingen van nieuwe wagens per merk.

Zie ook aanmeldingsformulier, randnr. 118, tabel 1, pg. 59.

¹²⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 119, Tabel 6, pg. 61.

¹²¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 119, Tabel 7, pg. 62.

¹²² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 121, pg. 62.

marktomschrijving betreft lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkten voor de verkoop van tweedehands personenwagens.

179. Hierna worden de marktaandeelen van partijen voor een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van tweedehands personenwagens op een nationaal niveau weergegeven voor de periode 2022.

	Nationaal ¹²³	DI	PCEF	%
2022	603.396	[1500-3000]	[1-150] ¹²⁴	[0-1]%

180. De meest nauwe marktomschrijving betreft een lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van tweedehands personenwagens.

181. Een proxy van het marktaandeel van de betrokken merken op nationaal niveau op de tweedehandsmarkt wordt hierna gebruikt als een benadering van het lokale marktaandeel van de partijen.

182. Hieronder worden op een nationaal niveau de marktaandeelen weergegeven van de betrokken merken van de partijen op een niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt van tweedehands personenwagens voor het jaar 2022.

Nationaal (2022)	Aantal	%
VW	78.728	12,2%
Audi	35.764	5,6%
Skoda	16.130	2,5%
Seat	10.442	1,6%
Porsche	6.802	1,1%
Maserati	318	0,0%
Cupra	286	0,0%
Bentley	155	0,0%
Lamborghini	76	0,0%
Bugatti	7	0,0%
Alle merken	643.160	100%
% merken	148.708	23,1%

183. Uit deze proxy van de betrokken merken van de partijen blijkt dat het marktaandeel lager dan 25% zou liggen. Dit wil zeggen dat in een theoretische situatie waarbij alle tweedehands personenwagens van de merken VW, Audi, Seat, Cupra, Skoda, Bentley, Lamborghini, Bugatti, Maserati en Porsche verkocht zouden worden door D'leteren en PCEF, het lokale marktaandeel wordt geschat op 23,1%.

184. Aangezien D'leteren voor deze overname niet actief was in de provincie Oost-Vlaanderen op de detailhandelsmarkt voor de verkoop van tweedehands personenwagens en het feit dat

¹²³ Zie website Febiac onder statistieken 2.B.8.b evolutie van de inschrijvingen van tweedehands wagens per gewest. Zie ook aanmeldingsformulier, randnr. 119, tabel 6, pg. 61.

¹²⁴ In het aanmeldingsformulier, tabel 6, pg. 61 worden er voor 2022 [1-100] verkochte tweedehands voertuigen door PCEF aangegeven. Uit bijlage 7.3.2b blijken er echter [50-100] voertuigen verkocht te zijn door PCEF in 2022.

tweedehandswagens niet exclusief verkocht worden door erkende dealers kan worden afgeleid dat het marktaandeel in Oost-Vlaanderen substantieel onder de geschatte proxy van 23,1% zal liggen.

VIII.2.3 Conclusie van de auditeur

185. Op basis van de bovenstaande analyse stelt de auditeur vast dat het ingeschatte gezamenlijke marktaandeel van de partijen op een nationale alsook op de relevante lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van tweedehands personenwagens steeds minder dan 25% bedraagt en dus geen horizontaal betrokken markt(en) vorm(t)(en).

VIII.2.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

186. Gelet op de marktaandelen van partijen deelt het College het oordeel van de auditeur dat de nationale of lokale niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt(en) voor de verkoop van tweedehands personenwagens geen horizontaal betrokken markt(en) vorm(t)(en).

VIII.3 Lokale merkspecifieke markten voor onderhoud & herstel van personenwagens en LCV

VIII.3.1 Standpunt aanmeldende partij

187. Teneinde de gezamenlijke marktaandelen van partijen op de verschillende lokale geografische markten voor onderhouds- en herstellingsdiensten voor personenwagens en LCV te berekenen, heeft de aanmeldende partij, op basis van een methodologie die toegepast werd door het auditoraat in vorige zaken, eerst de 80%-verzorgingsgebieden bepaald rond enerzijds Porsche Centre East-Flanders (PCEF) en anderzijds de zes Porsche vestigingen van D'Ieteren in eigen beheer.¹²⁵

188. Daarna heeft de aanmeldende partij voor elk van deze individuele verzorgingsgebieden (DI 6; PCEF 1) het marktaandeel bepaald door de som te nemen van het aantal Porsche voertuigen (volume) die een mechanische herstelling (RO MEC) bij de partijen hebben ondergaan in een verzorgingsgebied telkens ten opzichte van het totaal aantal Porsche voertuigen in het verzorgingsgebied.¹²⁶

189. De aanmeldende partij heeft daarbij marktaandelen berekend enerzijds op basis van een methode waarbij een overlap in aanmerking wordt genomen tussen (1) enerzijds het (80%)-verzorgingsgebied van de desbetreffende site met anderzijds alle (80%)-verzorgingsgebieden van alle andere sites (de voorkeurmethode van de aanmeldende partij)¹²⁷ en anderzijds wanneer (2) wordt rekening gehouden met alle (100%) transacties van de andere sites die zich evenwel binnen het 80%-verzorgingsgebied van de te berekenen site moeten bevinden (de standaardmethode van het auditoraat).¹²⁸

190. Uit de marktaandeelberekening van de aanmeldende partij blijkt dat de gezamenlijke marktaandelen van de partijen voor de zeven verzorgingsgebieden schommelen tussen >20% en <35% met een delta HHI van maximaal 165.¹²⁹

Site	Marktaandeel DIT owned	Marktaandeel Porsche Centre East- Flanders (PCEF)	Gezamenlijk marktaandeel	Delta HHI
------	---------------------------	---	-----------------------------	--------------

¹²⁵ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 133, pg. 68.

¹²⁶ Voor een gedetailleerde uitleg van de gehanteerde methodologie door de aanmeldende partij, zie randnrs.134-147, pg. 69-73.

¹²⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 141, pg. 71 en randnr. 148, tabel 4, pg. 74.

¹²⁸ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 144, pg. 72 en randnr. 148, tabel 5, pg. 74.

¹²⁹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 148, tabel 5, pg. 74.

Het auditoraat houdt hier enkel rekening met de standaardmethode zoals deze door het auditoraat wordt gehanteerd.

Porsche Centre Mechelen	[30-35]%	[0-5]%	[30-40]%	[75-100]
Porsche Centre Paal	[20-25]%	[0-1]%	[20-25]%	[0-15]
Kronos Porsche Centre (Louvain-la-Neuve)	[30-35]%	[0-1]%	[30-35]%	[35-50]
Porsche Centre Liège	[20-30]%	[0-1]%	[20-30]%	[0-10]
Porsche Centre Antwerpen	[30-35]%	[0-5]%	[30-35]%	[90-110]
Porsche Centre Brussels	[25-30]%	[0-5]%	[25-40]%	[130-160]
Carrera Motors	[0-10]%	[15-20]%	[15-30]%	[150-180]

191. De aanmeldende partij geeft verder aan dat deze marktaandelen van partijen om drie redenen zouden worden overschat.¹³⁰ Twee van deze redenen betreffen evenwel technische redenen die te maken hebben met de keuze van methodologie voor de berekening. Deze twee technische argumenten werden reeds besproken in een vorige zaak Delorge/Coox en verworpen door de BMA.¹³¹

192. De derde reden betreft een zaakspecifiek argument waarbij er sprake zou zijn van grensoverschrijdende onderhouds- en herstellingsdiensten.¹³² Dit argument zal door het auditoraat verder worden onderzocht onder de sectie concurrentiële analyse.

VIII.3.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

VIII.3.2.a Methodologie van het auditoraat op basis van Car-Pass gegevens

193. Het auditoraat neemt kennis van de marktaandeelberekening van de aanmeldende partij.

194. In overeenstemming met de recente zaken Delorge/Coox en D'leteren/Jennes¹³³ heeft het auditoraat in deze zaak gebruik gemaakt van Car-Pass gegevens om marktaandelen van de partijen én de lokale concurrenten op de lokale geografische markten voor onderhouds- en herstellingsdiensten voor personenwagens en LCV te kunnen bepalen. Het auditoraat heeft daarvoor de hierna beschreven methodologie toegepast.

195. Eerst werd het lokale verzorgingsgebied van elk van de locaties van de beide partijen bepaald. Lokale verzorgingsgebieden worden afgelijnd op basis van een methode waarbij het gebied van elke garage de Belgische postcodes omvat die het dichtst bij de garage gelegen zijn en gezamenlijk instaan voor (in principe¹³⁴) 80% van de omzet die door de betreffende garage wordt gegenereerd. Om deze dichtstbijzijnde gemeentes te identificeren, wordt gebruik gemaakt van de reistijd tussen de locatie van de garage en het centrum van de postcodes. De lokale verzorgingsgebieden (geheel aan postcodes) worden daarbij berekend over een standaardperiode van drie voorafgaande jaren (in casu 2020-2022) om variaties in de jaarlijkse omzet (en aldus de geografische spreiding ervan) uit te

¹³⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 140, pg. 71.

Het betreft de volgende drie redenen:

- het in aanmerking nemen van onderhoudsdiensten (transacties) die buiten het relevante isochrone gebied (80%) worden verricht (reden1);
- van zodra één dienst van O&H wordt verricht aan een voertuig door de partijen, wordt deze 100% toegerekend aan partijen, zelfs indien deze in de realiteit op dat jaar naar meerdere garages zou gaan (reden2);
- er zou sprake zijn van grensoverschrijdende onderhoud en herstellingsdiensten (reden3).

¹³¹ BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnrs. 227-229 (reden1) en BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, punt V.2.2., pg. 18-20 (reden2).

¹³² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 140, pg. 71.

¹³³ BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox; BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes.

¹³⁴ Het lokale verzorgingsgebied kan evenwel gemoduleerd worden in functie van een grafiek waarbij een toename van de omzet (%) wordt bekeken in functie van de toename van de reistijd, met name wanneer een kleine toename van de in rekening gehouden omzet zou leiden tot een disproportionele toename van de verbonden reistijd.

vlakken. Postcodes waarbinnen de garage geen omzet genereert, maar die zich binnen het afgelijnde gebied bevinden, worden eveneens beschouwd als behorend tot het lokale verzorgingsgebied van de betreffende garage, en worden bijgevolg mee in rekening gebracht bij de berekening van de marktaandelen.

196. Vervolgens werd aan de DIV gevraagd om een lijst te bezorgen van alle Porsche voertuigen die werden ingeschreven in de desbetreffende postcodes van de verzorgingsgebieden, teneinde eerst de volumes van de totale markt op een lokaal niveau te kunnen bepalen.

197. Deze beide tussenstappen zijn gelijkaardig aan de gebruikte methodologie van de aanmeldende partij voor de bepaling van de lokale verzorgingsgebieden en de totale marktomvang van deze gebieden.

198. Tenslotte werd aan Car-Pass gevraagd om de volledige onderhoudsgeschiedenis te verstrekken van alle Porsche voertuigen die werden ingeschreven in de lokale verzorgingsgebieden. De gegevens van deze databank zijn daarbij afkomstig van onderhouds- en herstellingsprofessionals, die de kilometergegevens moeten doorgeven van de voertuigen waarmee ze werken.

199. De Car-Pass database laat toe om een inzicht te verwerven in de concurrentiële verhoudingen binnen elk van de lokale verzorgingsgebieden. Marktaandelen worden daarbij berekend in functie van de onderhouds- en herstellingsprofessionelen op basis van volume (m.a.w. aantal transacties op Porsche voertuigen) uitgaande van alle beschikbare Car-Pass gegevens, met inbegrip van gegevens die betrekking hebben op diensten die minder dan €125 kosten, waarvoor er geen verplichting bestaat bij onderhouds- en herstellingsprofessionelen (voor particuliere klanten) om deze aan te geven.¹³⁵

200. De aanmeldende partij geeft aan dat de Car-Pass cijfers geen correcte uitgangsbasis kunnen zijn voor een marktaandeelanalyse¹³⁶, omwille van volgende redenen:

- eventuele onderhouden die men vergeet door te geven of niet correct zou doorgeven;
- onderhoudswerken die niet op factuur gebeuren;
- onderhoudswerken die klanten zelf doen;
- grensoverschrijdend onderhoud.

201. Wat betreft het eerste argument, stelt de auditeur dat dit argument reeds aan bod is gekomen in de vorige zaak Delorge/Coox, waarbij de auditeur op basis van de beschikbare elementen heeft geoordeeld dat er geen gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de gebruikte Car-Pass gegevens manifest onbetrouwbaar zouden zijn, en dat bijgevolg deze Car-Pass gegevens in de praktijk als een betrouwbare gegevensbron moeten worden beschouwd.¹³⁷

202. Wat betreft het derde argument, merkt de auditeur eenvoudigweg op dat indien de onderhoudswerken zouden worden gedaan door de klanten zelf, deze principieel geen commerciële activiteit uitmaken die worden uitgevoerd door onderhouds- en herstellingsprofessionelen en aldus niet tot de relevante markt kunnen worden gerekend.

¹³⁵ Uit de vorige zaak Delorge/Coox blijkt uit een marktonderzoek dat quasi alle ondervraagde onderhouds- en herstellingsprofessionelen deze transacties systematisch op vrijwillige basis aangeven bij Car-Pass. BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, randnr. 188, pg. 149.

¹³⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 115, pg. 50.

¹³⁷ BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, randnrs. 182-188, pg. 148-149.

203. Wat betreft het laatste argument, werd reeds hierboven aangegeven dat dit argument verder zal worden onderzocht onder de sectie concurrentiële analyse.

204. Tenslotte wordt aangestipt dat de marktaandeelen telkens worden berekend op basis van Car-Pass gegevens, welke zuivere volumegegevens zijn (d.w.z. gebaseerd op het aantal individuele bezoeken aan een garage voor onderhoud of reparatie, onafhankelijk van het belang of de waarde van de reparatie in kwestie). Over het algemeen richten consumenten - zeker in de eerste jaren van het voertuig - zich voor de zwaardere, meer complexe, en hierdoor duurdere reparaties vaker tot de erkende verdelers, zoals onder meer blijkt uit de zaak Delorge/Coox.¹³⁸ Er kan verwacht worden dat dergelijke consumentenvoorkeur voor luxemerken zoals Porsche (gezien de grotere aankoopwaarde en bijgevolg het belang om een goede herverkoopwaarde van deze voertuigen te garanderen) minstens even sterk, dan wel mogelijks nog meer uitgesproken is (zie ook infra punt IX.2 over de specificiteit van het merk Porsche). Daarenboven toonde het marktonderzoek in Delorge/Coox aan dat identieke courante onderhouds- en herstellingswerkzaamheden doorgaans substantieel duurder zijn bij erkende garages dan bij onafhankelijke garages.¹³⁹ Deze elementen suggereren dat volumegegevens naar alle waarschijnlijkheid een onderschatting inhouden van de marktpositie in omzet van de partijen.

VIII.3.3 Marktaandeelen op basis van Car-Pass gegevens

205. Op basis van de cumulatieve distributiefuncties, opgenomen in Annex A, blijkt dat de lokale verzorgingsgebieden liggen tussen 80% en 90% van de omzet. De marktaandeelen van de partijen zijn dan ook berekend op basis van verzorgingsgebieden waarbij respectievelijk 80%, 85% en 90% van de omzet in rekening wordt genomen. Deze verschillende marktaandeelen zijn tevens opgenomen in Annex A. Verder worden in Annex A twee scenario's weergegeven waar de verkopen die worden gegenereerd door de herstel- en vervangingsactiviteiten van banden en glazen enerzijds wordt opgenomen in de markt en anderzijds wordt uitgesloten van de markt.

206. De volgende tabel geeft de lokale marktaandeelen weer, die werden berekend op een verzorgingsgebied van 85%. Ongeacht de grootte van het verzorgingsgebied van 80%, 85% of 90% blijven dezelfde locaties betrokken markten die in aanmerking komen voor verdere analyse.

¹³⁸ BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, randnr. 153, pg. 40.

¹³⁹ BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox, randnr. 339, pg. 80.

gebied	locatie	inclusief glas & banden						exclusief glas & banden				
		buyer	target	Carglass	gezamenlijk	HHI	△ HHI	buyer	target	gezamenlijk	HHI	△ HHI
85%	Porsche Centre East-Flanders	[10-20%]	[10-20%]	[1-3%]	[30-40%]	[1000-1500]	[400-500]	[10-20%]	[20-30%]	[30-40%]	[1000-1500]	[500-600]
85%	Porsche Centre Antwerpen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[3-5%]	[50-60%]	[2500-3000]	[300-400]
85%	Porsche Centre Brussel	[40-50%]	[5-10%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[500-600]	[40-50%]	[5-10%]	[50-60%]	[3000-3500]	[600-700]
85%	Porsche Centre Louvain-la-Neuve	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[100-200]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[100-200]
85%	Porsche Centre Liège	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[0-100]	[50-60%]	[0-1%]	[50-60%]	[3000-3500]	[0-100]
85%	Porsche Centre Mechelen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[200-300]
85%	Porsche Centre Paal	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[40-50%]	[1500-2000]	[0-100]	[40-50%]	[0-1%]	[40-50%]	[2500-3000]	[0-100]

VIII.3.4 Conclusie van de auditeur

207. Op basis van de berekening van de gezamenlijke marktaandeelen (> 25%) op basis van Car-Pass gegevens stelt de auditeur vast dat - voor wat betreft onderhoud en herstel aan voertuigen van het merk Porsche - de lokale verzorgingsgebieden van Porsche Centre East-Flanders (PCEF); Porsche Centre Antwerpen, Porsche Centre Brussel, Porsche Centre Louvain-La-Neuve, Porsche Centre Liège, Porsche Centre Mechelen en Porsche Centre Paal horizontaal betrokken markten zijn en in aanmerking moeten worden genomen voor een verdere concurrentiële analyse.

VIII.3.5 Beoordeling door het Mededingingscollege

208. Het College deelt, gelet op de marktaandeelen van partijen, het oordeel van de auditeur dat de lokale verzorgingsgebieden van Porsche Centre East-Flanders (PCEF), Porsche Centre Antwerpen, Porsche Centre Brussel, Porsche Centre Louvain-La-Neuve, Porsche Centre Liège, Porsche Centre Mechelen en Porsche Centre Paal horizontaal betrokken markten zijn die in aanmerking komen voor een verdere concurrentiële analyse.

VIII.4 Nationale of lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV

VIII.4.1 Standpunt aanmeldende partij

209. De aanmeldende partij wijst in de eerste plaats naar het onderzoek in eerste fase in het kader van de overname van Jennes waaruit bleek dat DI geen 25% marktaandeel haalt op de carrosseriemarkt.¹⁴⁰

210. De aanmeldende partij heeft dezelfde berekeningswijze voor de totale markt gehanteerd zoals bij de aanmelding in de zaak Jennes.¹⁴¹

211. De aanmeldende partij verkrijgt van Informex het totaal aantal verzekerde opdrachten voor haar eigen merken ([100.000-125.000]), ongeacht de soort hersteller. Op basis van de verhouding eigen merken vs. totale merken (verkoop) die volgens D'leteren [20-25]% bedraagt in 2022 wordt de totale verzekerde markt geraamd op [500.000-600.000].

212. Daarna gaat de aanmeldende partij uit van een verhouding 60% verzekerde en 40% onverzekerde markt om tot een totaal te komen van [750.000-1.000.000] voor de totale carrosseriemarkt in België (zijnde [Vertrouwelijk]). Dit betreft een aanname van de aanmeldende partij die het auditoraat niet kan verifiëren.

213. Voor Oost-Vlaanderen realiseert de aanmeldende partij [10.000-15.000] herstelbare opdrachten voor de eigen merken. Wanneer dit getal wordt gedeeld door het totaal aantal herstelbare opdrachten voor de eigen merken in België ([80.000-120.000]) bekomt men een gewicht van [10-15]%. Deze verhouding is enkel gebaseerd op de eigen merken van DI.

214. Deze verhouding ([10-15]%) wordt dan toegepast op de totale carrosseriemarkt in België voor een totaal van [Vertrouwelijk] = [75.000-125.000] (Oost-Vlaanderen).

¹⁴⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 155, pg. 76.

¹⁴¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 160 en verder, pg. 77-78.

215. Uit de marktaandeelberekening van de aanmeldende partij volgt dat het gecombineerde marktaandeel van de partijen op de niet-merkspecifieke markt voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV in België voor 2022 ongeveer [1-5]% in volume zou bedragen (DI [1-5]%; PCEF [1-3]%).¹⁴² De aanmeldende partij levert ook het gecombineerde marktaandeel van de partijen op voor een niet-merkspecifieke markt voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV voor de provincie Oost-Vlaanderen, wat slechts [1-3]% zou bedragen in volume in 2022 (DI [0-3]%; PCEF [0-3]%).¹⁴³ Gelet op deze marktaandelen is de aanmeldende partij van oordeel dat de voorgenomen transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen op deze markt.¹⁴⁴

VIII.4.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

216. De door de aanmeldende partij berekende marktaandelen zijn berekend op basis van Informexgegevens met betrekking tot de voertuigen van de VW-groep, die overeenkomen met transacties die door een verzekeringsovereenkomst zijn gedekt, waarop een aantal veronderstellingen zijn toegepast om de totale omvang van de markt te beoordelen, zowel in termen van volume als van waarde.¹⁴⁵

217. Eén van de veronderstellingen is dat de door de verzekering gedekte werkzaamheden 60% van het volume van de carrosserieherstellingen vertegenwoordigen, gelijkaardig aan hetgeen werd aangegeven in de zaak Jennes.¹⁴⁶ De auditeur zal deze aannahme buiten beschouwing laten.

218. Om de marktpositie van de partijen op de markt voor carrosseriediensten te beoordelen, kan evenwel een gelijkaardige beoordeling overgenomen worden als bij de zaak Jennes.¹⁴⁷

219. Voor deze zaak merkte de auditeur op dat de markt voor carrosseriediensten voor personenauto's en LCV een niet-merkspecifieke markt is, net als de detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenauto's en LCV, en dat deze laatste een relevante benchmark kan vormen voor de beoordeling van het gecombineerde marktaandeel van partijen voor niet-merkspecifieke carrosseriediensten voor personenauto's en LCV, ervan uitgaande dat het aantal carrosserieherstellingen ongeveer evenredig is met het aantal (nieuw) verkochte voertuigen.

220. In casu wordt op basis van de reeds berekende proxy aangenomen dat het gezamenlijke marktaandeel van de partijen voor de detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens, zowel op nationaal als op lokaal niveau, <25% bedraagt.¹⁴⁸

221. Het gezamenlijke marktaandeel van de partijen op een niet-merkspecifieke markt voor carrosseriediensten voor personenauto's en LCV kan aldus als minder dan 25% worden beschouwd, ongeacht de geografische dimensie van deze productmarkt.

222. Daarbij merkt de auditeur op dat, in tegenstelling tot de detailhandel van nieuwe personenwagens, die uitsluitend worden aangeboden door garages die tot de officiële netwerken van de verschillende automerken behoren, carrosserieherstellingen worden verricht zowel door garages die tot de officiële netwerken behoren als door onafhankelijke garages. In dit verband kan opnieuw worden verwezen naar de zaak Jennes waarbij wordt aangegeven dat onafhankelijke herstellende 49,4%

¹⁴² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 160, Tabel 14, pg. 79.

¹⁴³ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 160, Tabel 15, pg. 79.

¹⁴⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 161, pg. 79.

¹⁴⁵ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 160, pg. 77-78.

¹⁴⁶ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, randnr. 143, pg. 29.

¹⁴⁷ Ibid., randnrs. 114 en verder.

¹⁴⁸ Zie supra punt VIII.1.

van de carrosserieherstellingen voor merken van de VW-groep in België hebben uitgevoerd in 2021¹⁴⁹, wat automatisch het marktaandeel van de partijen op het gebied van carrosseriediensten tempert.

VIII.4.3 Conclusie van de auditeur

223. Op basis van de bovenstaande analyse stelt de auditeur vast dat het ingeschatte gezamenlijke marktaandeel van de partijen op een nationale of lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV steeds minder dan 25% bedraagt en dus geen horizontaal betrokken markten vormen.

VIII.4.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

224. Het College deelt, gelet op de marktaandelen van partijen, het oordeel van de auditeur dat de nationale of lokale niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV geen horizontaal betrokken markten vormen.

VIII.5 Nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV)

VIII.5.1 Standpunt aanmeldende partij

225. De aanmeldende partij geeft aan dat het gezamenlijke marktaandeel van partijen met betrekking tot de OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte voertuigen (personenwagens en LCV) in België [15-25]% in waarde bedraagt in 2021 (DI [15-20]%; PCEF [1-5]%).¹⁵⁰

VIII.5.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

226. Een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte motorvoertuigen (m.a.w. personenwagens en LCV) wordt beschouwd als de meest nauwe marktomschrijving. De ruimste marktomschrijving betreft een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte voertuigen (m.a.w. personenwagens en LCV).

227. Gelet op de meeste nauwe marktomschrijving stelt de auditeur vast dat de aanmeldende partij heeft aangegeven dat het gezamenlijke marktaandeel van de partijen op een nationaal niveau voor het jaar 2022 ongeveer [15-25]% bedraagt.¹⁵¹

228. De auditeur merkt daarbij evenwel op dat de aangegeven nationale omzet aan OTC-verkopen niet merkspecifiek zijn aangegeven.

229. Aangezien D'leteren de officiële invoerder is van OEM reserveonderdelen in België en zij post-concentratie zeven van de negen erkende concessies in handen heeft is het voor het auditoraat aannemelijk dat de verhouding van zeven op negen (77,78%) een weerspiegeling is van de positie van partijen op de merkspecifieke detailhandelsmarkt voor verkoop van originele OEM reserveonderdelen.

¹⁴⁹ BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, randnr. 147, pg. 30.

¹⁵⁰ Zie aanmeldingsformulier, tabel 11, pg. 76.

¹⁵¹ Zie aanmeldingsformulier, tabel 11, pg. 76.

230. Naast de detailhandelsverkoop van merkspecifieke originele reserveonderdelen (OEM) kan echter voor de omvang van een ruimere OTC-markt (onder meer) rekening gehouden worden met de omvang van de detailhandelsverkoop van niet-originele reserveonderdelen (IAM). In dit verband merkt de auditeur op dat de aanmeldende partij op een OTC-groothandelsmarkt in het IAM-gedeelte eveneens actief is via PHE. Uit de zaak Jennes blijkt echter dat het marktaandeel van PHE op een OTC-detailhandelsmarkt in het IAM-segment (2021) tussen [0-5]% bedraagt.¹⁵²

231. Gezien het IAM segment 57%¹⁵³ en het OEM segment 43% zou uitmaken van de OTC markt schat het auditoraat dat het gecombineerd marktaandeel van partijen [30-40]% bedraagt op de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV).

VIII.5.3 Conclusie van de auditeur

232. Op basis van de berekening van het gezamenlijk marktaandeel (> 25%) stelt de auditeur vast dat de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV) een horizontaal betrokken markt vormt en in aanmerking moeten worden genomen voor een verdere concurrentiële analyse.

VIII.5.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

233. Het College deelt, gelet op de marktaandelen van partijen, het oordeel van de auditeur dat de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV) een horizontaal betrokken markt vormt.

VIII.6 Nationale groothandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens

VIII.6.1 Standpunt aanmeldende partij

234. De aanmeldende partij stelt dat er een verticale relatie bestaat tussen de activiteiten van D'leteren (DI) als importeur voor België van voertuigen van het merk Porsche en activiteiten van Porsche Centre East Flanders (PCEF) als concessiehouder.¹⁵⁴

235. De aanmeldende partij geeft aan dat het marktaandeel van DI op een niet-merkspecifieke groothandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens in België [20-30]% in volume bedraagt in 2022. Gezien deze marktaandelen stelt de aanmeldende partij dat een verticale integratie tussen DI en PCEF niet leidt tot een verticaal getroffen markt en noch tot verticale moeilijkheden op de relevante markten.¹⁵⁵

VIII.6.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

236. Er bestaat een verticale relatie tussen de stroomopwaartse groothandelsactiviteiten van D'leteren als importeur voor België van (nieuwe) personenwagens van het merk Porsche en stroomafwaartse detailhandelsactiviteiten van nieuwe personenwagens van het merk Porsche door de Porsche garages van DI in eigen beheer en PCEF als concessiehouder.

¹⁵² BMA 19 december 2022, beslissing BMA-2022-CC-44, D'leteren/Jennes, randnr. 153, pg. 31.

¹⁵³ BMA 3 juli 2017, beslissing BMA-2017-CC-28, Sator Holding bv/Henrard Groep, randnr. 95, pg. 16.

¹⁵⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 99, pg. 38 en randnr. 162, pg. 80.

¹⁵⁵ Zie aanmeldingsformulier, tabel 16, randnr. 165, pg. 80.

237. Op een opwaartse niet-merkspecifieke groothandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens heeft DI in België een marktaandeel van [20-30]%.¹⁵⁶

238. Op een neerwaartse niet-merkspecifieke detailhandelsmarkt voor de verkoop van nieuwe personenwagens blijkt uit punt VIII.1 onmiskenbaar dat de gecombineerde volumes en dus de marktaandelen van DI en PCEF <25% bedragen, ongeacht de gebruikte geografische afbakening.

VIII.6.3 Conclusie van de auditeur

239. In het licht van de (gezamenlijke) marktaandelen beneden 25% vormen de bedoelde stroomopwaartse en stroomafwaartse markt(en) geen verticaal verbonden betrokken markten. Niettemin, gezien de sterke link met de naverkoopdiensten zal de verticale geïntegreerde marktpositie van D'leteren tussen haar stroomopwaartse groothandelsactiviteiten en stroomafwaartse detailhandelsactiviteiten mee in rekening moet worden genomen bij de concurrentiële analyse. Immers, onafhankelijke erkende Porsche garages zijn sterk afhankelijk van D'leteren voor het verkrijgen/behouden van hun officiële erkenning als Porsche verkooppunt en voor de toelevering van nieuwe Porsche voertuigen; en er bestaat duidelijk een verband tussen hoe effectief een garage kan concurreren voor naverkoopdiensten en of een garage een officiële erkenning heeft voor verkoop.

VIII.6.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

240. Het College deelt, gelet op de marktaandelen van partijen, het oordeel van de auditeur dat de in sectie VIII.6.2 geïdentificeerde stroomopwaartse en stroomafwaartse markt(en) geen verticaal verbonden betrokken markten vormen, maar dat gezien de sterke link met de naverkoopdiensten de verticale geïntegreerde marktpositie van D'leteren tussen haar stroomopwaartse groothandelsactiviteiten en stroomafwaartse detailhandelsactiviteiten mee in rekening moet worden genomen bij de concurrentiële analyse.

VIII.7 Nationale groothandelsmarkt voor de verkoop van merkspecifieke originele (OEM) reserveonderdelen voor lichte voertuigen

VIII.7.1 Standpunt aanmeldende partij

241. De aanmeldende partij stelt dat er een verticale relatie bestaat tussen de activiteiten van D'leteren (DI) als importeur van reserveonderdelen van de merken van de VW-groep (waaronder Porsche) en activiteiten van onderhoud en herstel door Porsche Centre East Flanders (PCEF) als concessiehouder.¹⁵⁷

VIII.7.2 Marktonderzoek en analyse auditeur

242. Er bestaat een verticale relatie tussen de stroomopwaartse groothandelsactiviteiten van D'leteren als importeur van merkspecifieke OEM-reserveonderdelen van de merken van de VW-groep (waaronder Porsche) en de stroomafwaartse detailhandelsactiviteiten van (1) onderhoud en herstel, (2) carrosseriewerkzaamheden en (3) de OTC-verkoop van merkspecifieke OEM en/of niet-originele IAM reserveonderdelen door de Porsche garages van DI in eigen beheer en PCEF als concessiehouder.

243. Wat betreft een stroomopwaartse groothandelsmarkt voor de verkoop van merkspecifieke OEM-reserveonderdelen van het merk Porsche geeft de aanmeldende partij aan dat zij een officieel (maar geen exclusief) importovereenkomst heeft in België met Porsche AG, waardoor zij de invoerrechten

¹⁵⁶ Ibid. Zie website Febiac onder statistieken, 2.B.3. inschrijvingen van nieuwe wagens per merk.

¹⁵⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 99, pg. 38.

heeft voor reserveonderdelen van het merk Porsche in België. De aanmeldende partij geeft aan dat dit niet uitsluit dat er andere bronnen zijn op de Belgische markt, waarvan zij zeker is dat deze bestaan, gelet op een parallelhandel, maar heeft hier geen kennis van. De aanmeldende partij geeft verder aan dat zij geen accurate cijfers kan verlenen omtrent haar marktaandeel op een nationale (merkspecifieke) groothandelsmarkt van OEM-reserveonderdelen voor het merk Porsche.¹⁵⁸

244. Uit informatie aangeleverd door de aanmeldende partij over PCEF¹⁵⁹ alsook uit informatie van de Porsche concessiehouders te Knokke¹⁶⁰ en Ingelmunster¹⁶¹ blijkt evenwel dat de aanmeldende partij [90-100]% van het totaal aantal aangekochte reserveonderdelen levert aan het (niet in eigen beheer) erkende Belgische Porsche netwerk (PCEF, Knokke, Ingelmunster). Hetzelfde kan aannemelijk verondersteld worden ten aanzien van de Porsche Centra in eigen beheer van de aanmeldende partij.

245. Gelet op deze situatie meent de auditeur dat het zeer redelijk is om aan te nemen dat de aanmeldende partij als officiële importeur zijnde van Porsche reserveonderdelen een voldoende hoog marktaandeel (m.a.w. >25%) aanhoudt op een nationale (merkspecifieke) groothandelsmarkt van OEM-reserveonderdelen voor het merk Porsche.¹⁶²

VIII.7.3 Conclusie van de auditeur

246. Op basis van het individueel marktaandeel van DI ([90-100]%) op de voormelde stroomopwaartse markt en ongeacht de marktaandelen op de voormelde stroomafwaartse markten voor naverkoopdiensten kan worden vastgesteld dat deze opwaartse en neerwaartse verticaal betrokken markten zijn en verticaal kunnen worden beïnvloed door de voorgenomen transactie.

VIII.7.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

247. Het College deelt, gelet op het marktaandeel van DI, het oordeel van de auditeur dat de in sectie VIII.7.3 geïdentificeerde opwaartse en neerwaartse markten verticaal betrokken markten zijn en verticaal kunnen worden beïnvloed door de voorgenomen transactie.

VIII.8 Betrokken markten op basis van het onderzoek

248. Op basis van de bovenstaande analyse van de marktaandelen, worden de volgende horizontale betrokken markten weerhouden voor een verdere concurrentiële analyse:

- lokale markten voor onderhoud & herstel van personenwagens van het merk Porsche (Porsche Centre East-Flanders (PCEF), Porsche Centre Antwerpen, Porsche Centre Brussel, Porsche Centre Louvain-La-Neuve, Porsche Centre Liège, Porsche Centre Mechelen en Porsche Centre Paal) (horizontale verbanden);
- een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor Porsche personenwagens (horizontale verbanden).

249. Op basis van de bovenstaande analyse van de marktaandelen, wordt de volgende verticaal betrokken markten weerhouden voor een verdere concurrentiële analyse:

¹⁵⁸ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 172, pg. 82 en randnr. 180, pg. 84.

¹⁵⁹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 181, pg. 84.

¹⁶⁰ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.G2.

¹⁶¹ Zie onderzoeksdossier, II.A.52.G2.

¹⁶² Dit wordt ook impliciet door de aanmeldende partij erkend, die in het aanmeldingsformulier een analyse van bron- en klantafscherming heeft opgenomen. Zie aanmeldingsformulier, randnr. 178 e.v.

- de nationale groothandelsmarkt voor de verkoop van merkspecifieke originele (OEM) reserveonderdelen voor Porsche personenwagens;
- de lokale merkspecifieke markten voor onderhoud en herstel van personenwagens en LCV;
- de niet-merkspecifieke markt(en) voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV (lokaal of nationaal) en;
- de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV).

250. Voor wat betreft de niet-merkspecifieke groothandels- en detailhandelsmarkten voor de verkoop van nieuwe en tweedehands personenwagens zijn er geen vaststellingen van betrokken markten (horizontaal, noch verticaal).

251. Echter, in de concurrentiële analyse wordt wel in rekening genomen dat D'leteren officiële importeur is voor het merk Porsche en dat de onafhankelijke erkende Porsche garages sterk afhankelijk zijn van D'leteren voor de aanlevering van nieuwe voertuigen, alsook voor de verkrijging en/of behoud van hun officiële erkenning voor de verkoop van nieuwe Porsche voertuigen. Er bestaat immers een sterke link tussen hoe effectief een garage kan concurreren voor onderhoud en hersteldiensten en andere naverkoopdiensten (welke wel betrokken markten zijn) en of deze garage een officiële erkenning heeft voor verkoop.

IX. Concurrentiële analyse

IX.1 Inleiding

252. Alvorens in te gaan op de mogelijke horizontale en verticale effecten ten gevolge van de voorliggende concentratie wordt er hieronder in punt IX.2 eerst ingegaan op de **specificiteit van het merk Porsche** in het gedifferentieerd landschap van automerken waartoe gebruikers in België toegang hebben.

253. Vervolgens worden de **horizontale effecten** onderzocht. Volgens de richtsnoeren van de Europese Commissie zijn er twee belangrijke wijzen waarop concentraties op horizontaal vlak de daadwerkelijke mededinging op significante wijze kunnen belemmeren, met name door het in het leven roepen of versterken van een machtspositie:

- doordat zij belangrijke concurrentiedruk op één of meer ondernemingen wegnemen, hetgeen vervolgens zou leiden tot een grotere marktmacht, zonder dat daarvoor coördinatie van marktgedrag nodig is (niet-gecoördineerde of unilaterale effecten);
- doordat zij de aard van de mededinging zodanig veranderen dat ondernemingen die voorheen hun gedragingen op de markt niet coördineerden, nu in significante mate sterker geneigd zijn hun marktgedrag te coördineren en de prijzen te verhogen of de daadwerkelijke mededinging op andere wijze te belemmeren. Een concentratie kan coördinatie ook eenvoudiger, stabiel en doeltreffender maken voor ondernemingen die al voor de overname coördineerden (gecoördineerde effecten).

254. Horizontale **niet-gecoördineerde gevolgen** kunnen ontstaan wanneer, als gevolg van de transactie en een daaruit volgende verminderde concurrentiedruk, de partijen na de concentratie een drijfveer en het vermogen hebben om de prijzen te verhogen en/of kwaliteit te verminderen zonder dat er daarvoor een coördinatie met andere concurrenten nodig zou zijn. Bovendien kunnen, als

gevolg van de verminderde concurrentiedruk, andere marktspelers, die niet betrokken zijn bij de transactie, het op hun beurt voordelig vinden om hun prijzen te verhogen, met als gevolg dat er zich aanzienlijke prijsverhogingen over de gehele markt kunnen voordoen.

255. Het risico op dergelijke niet-gecoördineerde gevolgen wordt hieronder onderzocht voor wat betreft de lokale verzorgingsgebieden van Porsche Centre East-Flanders (PCEF), Porsche Centre Antwerpen, Porsche Centre Brussel, Porsche Centre Louvain-La-Neuve, Porsche Centre Liège, Porsche Centre Mechelen en Porsche Centre Paal inzake onderhoud en herstel aan personenwagens van het merk Porsche (zie punt IX.3), alsook op een nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele (IAM) reserveonderdelen voor Porsche personenwagens (zie punt IX.4).

256. Horizontale **gecoördineerde gevolgen** kunnen zich voordoen wanneer, als gevolg van de transactie, de aard van de mededinging zodanig verandert dat de ondernemingen het economisch verkieslijk achten op de markt op een duurzame wijze dezelfde gedragingen te vertonen om hun producten tegen hogere prijzen te verkopen. Coördinatie is waarschijnlijker op markten waar het relatief gemakkelijk is om tot een wederzijds begrip van de coördinatievoorwaarden te komen. Bovendien moet aan drie voorwaarden worden voldaan om tot een duurzame coördinatie te komen: i.) de coördinerende ondernemingen moeten in voldoende mate kunnen controleren of de coördinatievoorwaarden worden nageleefd; ii.) er moet een of ander geloofwaardig disciplineringsmechanisme zijn dat kan worden toegepast indien afwijkend gedrag kan worden vastgesteld; en iii.) de reacties van ondernemingen die niet aan de coördinatie deelnemen, zoals potentiële of toekomstige concurrenten, en de reacties van afnemers, mogen de resultaten van de coördinatie niet in het gedragen kunnen brengen.

257. Volgens de auditeur heeft het marktonderzoek in de voorliggende zaak in dit stadium geen aanwijzingen van gecoördineerde effecten opgeleverd en behandelt hij deze hieronder niet verder. Het College deelt deze conclusie van de auditeur op grond van zijn marktonderzoek.

258. Vervolgens worden de **verticale effecten** onderzocht. Volgens de Europese Commissie kunnen niet-horizontale concentraties marktafscherming teweegbrengen. Een fusie wordt geacht tot marktafscherming te leiden wanneer de toegang van daadwerkelijke of potentiële concurrenten tot voorzieningsbronnen of afzetmarkten door de fusie wordt belemmerd of geblokkeerd, waardoor de mogelijkheid en/of prikkel van deze ondernemingen om te concurreren wordt verminderd.

259. Deze afscherming kan de toetreding of expansie van concurrenten ontmoedigen of hen ertoe brengen de markt te verlaten. Marktafscherming kan zich aldus ook voordoen indien de afgeschermden concurrenten niet worden gedwongen de markt te verlaten: het volstaat indien de concurrenten worden benadeeld en daardoor minder doeltreffend kunnen concurreren. Een dergelijke afscherming wordt als concurrentieverstorend beschouwd wanneer de fuserende ondernemingen - en eventueel ook een aantal van hun concurrenten - hierdoor de prijzen die zij aan de verbruikers aanrekenen op winstgevende wijze kunnen verhogen.

260. Er kunnen twee soorten marktafscherming worden onderscheiden. De eerste doet zich voor wanneer de fusie de kosten van benedenwaartse ondernemingen waarschijnlijk zal doen stijgen doordat zij hun toegang tot een belangrijke voorzieningsbron beperkt (bronaafscherming). Het tweede type houdt in dat de fusie bovenwaartse concurrenten waarschijnlijk van de markt zal afschermen door hun toegang tot een toereikend klantenbestand te beperken (klantaafscherming).

261. In punt IX.5 wordt het risico op bronafscherming onderzocht met betrekking tot de relatie tussen de stroomopwaartse groothandelsactiviteiten van D'leteren als importeur van nieuwe wagens en OEM-reserveonderdelen van de merken van de VW-groep (waaronder Porsche) en de stroomafwaartse detailhandelsactiviteiten van (1) onderhoud en herstel, (2) carrosseriediensten en (3) de OTC-verkoop van merkspecifieke OEM en/of niet-merkspecifieke IAM reserveonderdelen door de Porsche garages van DI in eigen beheer en deze van de onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders, waaronder PCEF.

262. Vanaf punt IX.6 wordt onderzocht in welke mate markttoetreding, compenserende afnemersmacht en efficiëntiewinsten het vastgestelde risico op mededingingsbeperkende gevolgen mogelijks teniet kunnen doen.

IX.2 Specificiteit van het merk Porsche

IX.2.1 Analyse van de auditeur

263. De auditeur stelt eerst en vooral vast dat het merk Porsche een specifiek luxemerken is. Deze specificiteit volgt uit een aantal kenmerken van het merk.

264. Het merk Porsche heeft een productportfolio gericht op premium modellen, waaronder iconische sportieve modellen zoals Porsche 911 of de 718-reeks alsook een meer recent gamma van hoogwaardige SUV-modellen, waaronder het model Porsche Cayenne, en is aldus eerder gericht op vrij koopkrachtige klanten.

265. De premium positionering van het merk wordt gereflecteerd in de verkoopprijs van nieuwe Porsche voertuigen. Uit informatie aangeleverd door de aanmeldende partij blijkt dat de gemiddelde verkoopprijs van een nieuw Porsche voertuig voor de periode 2020-2022 rond de €100.000 ligt.¹⁶³ De aanmeldende partij geeft aan dat de verkoopprijs van een Porsche 911 tussen de €120.000-300.000 ligt en van een Porsche Cayenne tussen €87.000-215.000. Het goedkoopste model betreft een basismodel 718 met de prijs van €64.000.¹⁶⁴

266. De hoge (gemiddelde) verkoopprijzen worden daarbij gereflecteerd in de verkoopvolumes. Zo werden er voor het jaar 2022 in totaal 3.387 nieuwe Porsche voertuigen ingeschreven in België, of 0,92% van alle inschrijvingen van nieuwe voertuigen. Deze verkoopvolumes zijn eerder beperkt wanneer deze worden vergeleken met de courante high end merken zoals Audi (26.253), BMW (38.011) en Mercedes (29.283), maar overtreffen anderzijds ver in aantal deze van andere luxemerken zoals Jaguar (976), Ferrari (150), Maserati (120) of Lamborghini (56). Er is tevens een jaar over jaar toename van de verkochte volumes aan Porsche voertuigen¹⁶⁵, in hoofdzaak gedreven door het meer recentere gamma aan SUV.¹⁶⁶

267. Informatie van professionele consumentenwebsites geven verder aan dat de tweedehandswaarde op een vrij hoog niveau blijft behouden, voornamelijk bij de iconische

¹⁶³ Zie aanmeldingsformulier, bijlage 7.3.2.b, tabblad nieuwe personenwagens. Het betreft de gemiddelde verkoopprijs voor de jaren 2020-2022 voor de zes Porsche locaties uitgebaat door D'leteren alsook Porsche Carrera (de doelonderneming). Daarbij ligt de gemiddelde verkoopprijs licht hoger voor Porsche Carrera dan bij de aanmeldende partij.

¹⁶⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 101, pg. 40. Ook professionele consumentenwebsites geven deze grootteorde aan. Zie bijvoorbeeld <https://www.autoscout24.be/nl/auto/porsche/>. Zie bijvoorbeeld <https://www.autoscout24.be/nl/auto/porsche/>.

¹⁶⁵ Zie website Febiac onder statistieken 2.B.3 Inschrijvingen van nieuwe wagens per merk.

¹⁶⁶ Onderzoeksdossier, document I.HH.2.

sportmodellen zoals Porsche 911.¹⁶⁷ Als voornaamste alternatieven worden enerzijds de luxueuzere modellen van de courante high end merken BMW en Mercedes aangegeven met voor elektrische voertuigen eveneens Tesla en Audi, en anderzijds zeer exclusieve merken zoals Ferrari en Lamborghini.¹⁶⁸

268. Het feit dat Porsche als een luxemerken kan worden omschreven, wat zich onder andere uit in een hogere prijsstelling, kan aldus op zijn beurt een impact hebben op de nabijheid van concurrentie (uitgaande van andere merken/modellen).

269. Gezien de aard van het merk acht de auditeur het in casu relevant om de marktpositie van het merk Porsche in vergelijking met mogelijke andere exclusieve merken van personenwagens kwantitatief te kaderen.

270. Uitgaande van een scenario met een luxesegment bestaande uit de meer exclusievere merken Porsche, Jaguar, Lexus, Ferrari, Bentley, Maserati, Lamborghini, Aston Martin, Rolls-Royce en McLaren beslaat zulk een segment 1,53% van de volumes van de totale nationale niet-merkspecifieke markt (zijnde 5.609 op 366.303). Binnen dit segment houdt het merk Porsche evenwel een marktpositie aan van 60,39%¹⁶⁹ met als voornaamste concurrenten (qua volume) Jaguar¹⁷⁰ (17,40%) en Lexus¹⁷¹ (12,60%) en daarnaast nog enigszins Ferrari (2,67%).¹⁷²

271. Uitgaande van een meer uitgebreid scenario waarbij deze exclusievere merken worden aangevuld met de meer courante hoog kwaliteitsmerken BMW, Mercedes en Audi beslaat het luxesegment 27,07% van de volumes van de totale nationale niet-merkspecifieke markt (zijnde 99.156 op 366.303). Binnen dit meer uitgebreid segment daalt het aandeel van het merk Porsche dan weer sterk (3,42%) in het licht van de aanwezigheid van de merken BMW en Mercedes. Daarbij wordt evenwel opgemerkt dat de combinatie Porsche en Audi (beide D'leteren) 29,9% binnen dit segment uitmaakt.

Scenario1	aantal	%
Porsche	3387	60,39%
Jaguar	976	17,40%
Lexus	707	12,60%
Ferrari	150	2,67%
Bentley	137	2,44%
Maserati	120	2,14%
Lamborghini	56	1,00%
Aston Martin	47	0,84%
Rolls-Royce	19	0,34%
McLaren	10	0,18%
Totaal	5.609	100,00%

Scenario2	aantal	%
BMW	38011	38,33%
Mercedes	29283	29,53%
Audi	26253	26,48%
Porsche	3387	3,42%
Jaguar	976	0,98%
Lexus	707	0,71%
Ferrari	150	0,15%
Bentley	137	0,14%
Maserati	120	0,12%
Lamborghini	56	0,06%
Aston Martin	47	0,05%
Rolls-Royce	19	0,02%
McLaren	10	0,01%
Totaal	99.156	100,00%

¹⁶⁷ Op de website van Porsche Centrum Eindhoven, wordt eveneens gewezen op het belang van goed onderhoud- en herstel om een goede restwaarde te behouden: "Goed onderhoud met de kwaliteit en garantie van Porsche betaalt zich uit in maximaal rijplezier én in een goede restwaarde: aantoonbaar goed onderhouden Porsches zijn de meest gewilde." Zie: Serviceprijzen - Porsche Centrum Eindhoven.

¹⁶⁸ Alle informatie over Porsche op AutoScout24.

¹⁶⁹ Bentley, Maserati en Lamborghini zijn voor wat België betreft allen in het beheer van D'leteren, waardoor dit aandeel verhoogt tot 65,97%.

¹⁷⁰ Behoort tot de Indische groep Tata Motors in een dochteronderneming Jaguar Land Rover.

¹⁷¹ Betreft het luxemerken van de Toyota groep.

¹⁷² Zie Febiac website onder statistieken 2.B.3 Inschrijvingen van nieuwe wagens per merk.

272. Wat betreft de aard van de klantenprofielen, merkt de auditeur op dat de lokale verzorgingsgebieden voor Porsche ruimer zijn dan deze bij meer courante merken.¹⁷³ Ondanks het gering aantal erkende Porsche dealers in België, zijn de lokale marktaandelen van het erkende Porsche netwerk hoog. Dit suggereert dat Belgische klanten erg loyaal zijn aan het erkende netwerk, ondanks dat ze hierdoor mogelijk relatief lange afstanden moeten afleggen om onderhoud- en herstellingswerkzaamheden aan hun wagen te laten uitvoeren. Zie ook Annex A waar duidelijk naar voren komt dat de grens van de relevante lokale verzorgingsgebieden voor Porsche een reistijd kennen van 40-50 minuten.

273. Verder merkt de auditeur op dat het marktonderzoek indicaties bevat van een aanbod aan geafficheerde dienstverlening. Zo blijken erkende Porsche concessiehouders in Nederland (Eindhoven, Maastricht, alsook andere¹⁷⁴) een haal- en breng service aan te bieden die ook over het volledige Belgische grondgebied geldt. Deze service blijkt volgens deze concessiehouders bv. gebruikt te worden door ondernemers met een Porsche voertuig om redenen van tijdsbesparing.¹⁷⁵

274. Een studie uitgevoerd door Sirius¹⁷⁶ in opdracht van aanmeldende partij, toont een duidelijk verschil aan in klantenprofiel naargelang het type voertuig. Zo is de verdeling van het aantal voertuigen tussen particuliere en professionele klanten min of meer in balans bij voertuigen van het type 911 en 918. Bij de hoogwaardige SUV modellen daarentegen, maken professionele klanten onmiskenbaar een groter deel uit ten opzichte van particuliere klanten.

275. Daarnaast stelt de auditeur het bestaan vast van meerdere amateur Porsche clubs¹⁷⁷, wat voor een bepaald gedeelte van de klanten een hoge mate aan emotionele binding en loyaliteit veronderstelt aan het merk Porsche. Er bestaan tevens gespecialiseerde fora met betrekking tot het merk Porsche waar er bijvoorbeeld technische informatie kan worden teruggevonden of tweedehands Porsche voertuigen onderhands worden verkocht.¹⁷⁸

276. In een verzoek om inlichtingen aan de Porsche retailtak van D'leteren wordt evenzeer aangegeven dat Porsche voertuigen een lange levensduur vertonen, waarbij er een groot potentieel tot naverkoop en oldtimer business zou bestaan, dat evenwel voornamelijk door onafhankelijke marktspelers zou worden ingenomen.¹⁷⁹

277. De auditeur concludeert dat de algemene marktpositie van het merk Porsche zich onderscheidt van meer courante merken door zijn luxe imago, een hoge initiële verkoopprijs en een in principe langer behoud van waarde over tijd. Qua productportfolio blijkt er een duidelijke split te zijn in het aangeboden gamma tussen enerzijds iconische sportmodellen en anderzijds een meer recent SUV gamma, met een meer professioneel cliënteel voor deze laatste voertuigen.

278. Elk van deze soorten klanten is echter over het algemeen bereid om relatief grote(re) bedragen neer te tellen voor een Porsche voertuig (zowel nieuw als tweedehands) in vergelijking met meer courante merken. Met name lijkt het er op dat Porsche voertuigen door hun eigenaars eerder aanzien

¹⁷³ Zie bijvoorbeeld BMA 15 juni 2020, beslissing BMA-2020-CC-20, Delorge/Coox.

¹⁷⁴ Zie bv. Haal- en Brengservice I Porsche Centrum Maastricht - Porsche Centrum Maastricht ; Haal- en Brengservice - Porsche Centrum Eindhoven ; Haal- en brengservice - Porsche Centrum Amsterdam.

¹⁷⁵ Zie onderzoeksdossier, II.B.1.C3; II.B.2.C3.

¹⁷⁶ Zie onderzoeksdossier, I.W2.

¹⁷⁷ Zie bv. Home - Porschisten vzw of Porsche Owners Club Antwerp - Home (poca.be).

¹⁷⁸ Index - www.porscheforum.be - Porscheforum.be.

¹⁷⁹ Zie onderzoeksdossier, I.W2, vraag 2b,pg. 5.

worden als een investeringswaarde¹⁸⁰ dan een zuivere mobiliteitswaarde, met een hogere loyaliteit en/of emotionele binding aan het merk en/of voertuig tot gevolg. Dit punt werd ook meermaals aangehaald in het gesprek met de heer [Vertrouwelijk], huidig zaakvoerder van Porsche Centre East-Flanders, waarin hij stelde dat: “[Porsche] een product is dat niemand nodig heeft, maar iedereen wil hebben”.¹⁸¹

279. Het relatief grotere belang van investeringswaarde en waardebehoud in vergelijking met meer courante merken, leidt er toe dat er een betrekkelijk groter gewicht wordt gehecht aan de staat van het voertuig. Dit leidt tot een voorkeur voor een hoge kwaliteit aan onderhouds- en herstellingsdiensten, welke in hoofdzaak worden aangeboden door enerzijds erkende Porsche concessiehouders en anderzijds onafhankelijke garages met ervaring en/of een specialisatie in het merk Porsche.

280. De relatieve aanwezigheid van deze soorten aanbieders van onderhouds- en herstellingsdiensten voor voertuigen van het merk Porsche binnen de betrokken verzorgingsgebieden wordt hierna weergegeven en besproken.

IX.2.2 Beoordeling door het Mededingingscollege

281. Het College onderschrijft de analyse van de auditeur met betrekking tot de specificiteit van de het merkt Porsche.

IX.3 Niet-gecoördineerde horizontale effecten op de lokale markten voor onderhoud & herstel aan Porsche voertuigen

IX.3.1 Standpunt aanmeldende partij

282. De aanmeldende partij geeft enerzijds aan dat het Belgische Porsche netwerk sterke concurrentiële druk zou ondervinden vanuit Nederland zowel voor wat betreft grensoverschrijdende hersteldiensten als wat de verkoop van Porsche voertuigen betreft.¹⁸²

283. In dit verband stelt het auditoraat op basis van interne strategische documenten van de aanmeldende partij eveneens vast dat in een studie uitgevoerd in 2023 de concurrentiedruk vanuit Nederland in acht wordt genomen.¹⁸³ De studie analyseert de toekomst voor het erkende netwerk van D’leteren voor het merk Porsche. Op slide 10 valt te zien dat het Porsche centre in Paal zal verhuizen naar Genk, wat een stuk dichterbij de Nederlandse grens ligt. De aanmeldende partij geeft aan dat deze reallocatie dient om het potentieel met de grens beter te bewerken aangezien dit een regio is waar consumenten meer geneigd zouden zijn om naar Nederland en dan meer specifiek naar Porsche Centrum Maastricht te trekken.¹⁸⁴ [Vertrouwelijk]. Wat betreft mogelijke toekomstopties voor het Porsche Centre Antwerpen, wordt expliciet aangehaald dat het Porsche centrum in Eindhoven zal verhuizen naar Tilburg.¹⁸⁵ De aanmeldende partij houdt aldus onmiskenbaar rekening met de Porsche centra gelegen net over de grens in Nederland.

¹⁸⁰ Met investeringswaarde wordt hier niet enkel verwezen naar de zuivere financiële waarde(behoud) van het Porsche voertuig, maar ook het feit dat een Porsche voertuig een investering kan zijn in het kader van een “look and feel” die de eigenaar wenst te projecteren.

¹⁸¹ Zie onderzoeks dossier, I.HH2.

¹⁸² Zie aanmeldingsformulier, randnr. 103 en verder, pg. 42 en verder.

¹⁸³ Zie onderzoeks dossier, I.O37.

¹⁸⁴ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 130, pg. 68.

¹⁸⁵ Zie onderzoeks dossier, I.O37, slide 12.

284. Daarnaast wijst de aanmeldende partij op de aanwezigheid van gespecialiseerde onafhankelijke herstellende partijen die zich op hetzij één enkel merk hetzij een ruimer gamma van duurdere voertuigen zouden toeleggen.¹⁸⁶

IX.3.2 Analyse en beoordeling van de auditeur

IX.3.2.a Selectie van de betrokken lokale verzorgingsgebieden voor verdere concurrentiële analyse

285. De Europese Commissie heeft in haar richtsnoeren voor de beoordeling van horizontale fusies aangegeven dat het onwaarschijnlijk is dat er horizontale mededingingsbezwaren zouden bestaan wanneer de HHI post-concentratie <1000 zou bedragen, of bij een HHI post-concentratie van <2000 en een delta HHI <250 en een HHI >2000 met een delta HHI <150, tenzij er uitzonderlijk omstandigheden zouden bestaan, waaronder o.a. een pre-concentratie marktaandeel bij één van de partijen van >50%.¹⁸⁷

286. De auditeur heeft rekening gehouden met deze benchmarks bij de selectie van de betrokken lokale verzorgingsgebieden voor verdere concurrentiële analyse.

287. Gelet op de lokale marktaandelen inzake onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen, daarbij rekening houdende met de verschillende scenario's alsook met de ligging van deze locaties ten aanzien van de target, worden de lokale verzorgingsgebieden van Porsche Centre Louvain-la-Neuve, Liège en Paal als niet-probleematisch aangemerkt voor wat betreft de impact van de voorliggende concentratie.

288. Niettegenstaande deze lokale gebieden een hoog pre-concentratie marktaandeel vertonen, is de delta HHI (zeer) beperkt (<150)¹⁸⁸, wat niet verrassend is gezien de ligging van deze locaties ten opzichte van de target.

289. Het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre East-Flanders (PCEF) betreft telkens een gebied met een gezamenlijk marktaandeel tussen [30-40%] (HHI tussen 1000 en 2000) met een incrementeel marktaandeel tussen [5-25%] (delta HHI >250).

290. De lokale verzorgingsgebieden van Porsche Centre Antwerpen, Brussel en Mechelen betreffen telkens gebieden met een gezamenlijk marktaandeel van >50% (HHI tussen 2000 en 3000) met een incrementeel marktaandeel van >2% (delta HHI >150).

291. Voor wat betreft de lokale verzorgingsgebieden van Porsche Centre East-Flanders, Porsche Centre Antwerpen, Porsche Centre Brussel en Porsche Centre Mechelen voor onderhoud en herstel aan voertuigen van het merk Porsche zal de auditeur het risico op horizontale mededingingsbeperkende gevolgen hieronder verder onderzoeken.

IX.3.2.b Analyse marktaandelen en marktconcentratie op basis van Car-Pass gegevens

292. Het auditoraat heeft op basis van de Car-Pass gegevens elk van de betrokken verzorgingsgebieden geanalyseerd op de aanwezigheid van concurrerende marktspelers van de aanmeldende partijen.

¹⁸⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 116 en verder, pg. 50 en verder.

¹⁸⁷ Richtsnoeren voor de beoordeling van horizontale fusies op grond van de Verordening van de Raad inzake de controle op concentraties van ondernemingen, Publicatieblad Nr. C031 van februari 2004, randnr. 19.

¹⁸⁸ Het marktaandeel van de partijen in het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre Louvain-La-Neuve in een 90%-scenario inclusief glas en banden overschrijdt evenwel de drempel van 150 licht. In het licht van het feit dat de drempel van een delta HHI van 150 in een scenario van 80% en 85% evenwel niet werd overschreden, oordeelt de auditeur dat het lokale verzorgingsgebied als niet-betrokken kan worden beschouwd.

293. De Car-Pass database laat daarbij toe om niet enkel de marktaandelen van elk van de partijen te berekenen maar eveneens om het marktaandeel te berekenen (op basis van volume - aantal registraties) van elke aanwezige marktspeler binnen het betrokken verzorgingsgebied. Het is aldus mogelijk om een volledig overzicht te verkrijgen van de concurrentiële verhoudingen binnen elk betrokken verzorgingsgebied.

i) Het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre East- Flanders (PCEF)

294. In het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre East-Flanders (PCEF) hebben de partijen samen een marktaandeel van [30-40%] met een delta HHI van [500-600].

Verzorgingsgebied		Buyer	Target	Gezamenlijk	HHI	Delta HHI
85%	Porsche Centre East-Flanders	[10-20%]	[20-30%]	[30-40%]	[100-1500]	[500-600]

295. De twee overblijvende erkende Porsche concessiehouders te Knokke en Ingelmunster hebben samen een marktaandeel van [10-20%].

296. Het erkende Belgische Porsche netwerk (partijen + Knokke + Ingelmunster) heeft aldus een marktaandeel van [50-60%].

297. Wat betreft het onafhankelijke segment telt het auditoraat in een scenario van het 85%-verzorgingsgebied in totaal 996 ondernemingen met een gemiddeld marktaandeel van [0-1%]. De grootste onafhankelijke marktspeler heeft een marktaandeel van [3-5%], de drie daaropvolgende marktspelers hebben een marktaandeel van [1-3%] en alle andere marktspelers een marktaandeel van [0-1%].¹⁸⁹

ii) Het verzorgingsgebied van Porsche Centre Antwerpen

298. In het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre Antwerpen hebben de partijen samen een marktaandeel van [50-60%] met een delta HHI van [300-400].

Verzorgingsgebied		Buyer	Target	Gezamenlijk	HHI	Delta HHI
85%	Porsche Centre Antwerpen	[50-60%]	[3-5%]	[50-60%]	[2500-3000]	[300-400]

299. De twee overblijvende erkende Porsche concessiehouders te Knokke en Ingelmunster hebben samen een marktaandeel van [1-3%].

300. Het erkende Belgische Porsche netwerk (partijen + Knokke + Ingelmunster) heeft aldus een marktaandeel van [50-60%].

301. Wat betreft het onafhankelijke segment telt het auditoraat in een scenario van het 85%-verzorgingsgebied in totaal 739 ondernemingen met een gemiddeld marktaandeel van [0-1%]. De grootste onafhankelijke marktspeler heeft een marktaandeel van [3-5%], de vier daaropvolgende marktspelers hebben een marktaandeel van [1-3%] en alle andere marktspelers een marktaandeel van [0-1%].¹⁹⁰

¹⁸⁹ Hierbij werd rekening gehouden met een bijkomende manuele filtering van banden en glas specialisten.

¹⁹⁰ Hierbij werd rekening gehouden met een bijkomende manuele filtering van banden en glas specialisten.

iii) Het verzorgingsgebied van Porsche Centre Brussels

302. In het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre Brussels hebben de partijen samen een marktaandeel van [50-60%] met een delta HHI van [600-700].

	Verzorgingsgebied	Buyer	Target	Gezamenlijk	HHI	Delta HHI
85%	Porsche Centre Brussels	[40-50%]	[5-10%]	[50-60%]	[3000-3500]	[600-700]

303. De twee overblijvende erkende Porsche concessiehouders te Knokke en Ingelmunster hebben samen een marktaandeel van [1-3%].

304. Het erkende Belgische Porsche netwerk (partijen + Knokke + Ingelmunster) heeft aldus een marktaandeel van [50-60%].

305. Wat betreft het onafhankelijke segment telt het auditoraat in een scenario van het 85%-verzorgingsgebied in totaal 1100 ondernemingen met een gemiddeld marktaandeel van [0-1%]. De vier grootste marktspelers hebben een marktaandeel van [1-3%] en alle andere marktspelers hebben een marktaandeel van [0-1%].¹⁹¹

iv) Het verzorgingsgebied van Porsche Centre Mechelen

306. In het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre Brussels hebben de partijen samen een marktaandeel van [50-60%].

	Verzorgingsgebied	Buyer	Target	Gezamenlijk	HHI	Delta HHI
85%	Porsche Centre Mechelen	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[200-300]

307. De twee overblijvende erkende Porsche concessiehouders te Knokke en Ingelmunster hebben samen een marktaandeel van [1-3%].

308. Het erkende Belgische Porsche netwerk (partijen + Knokke + Ingelmunster) heeft aldus een marktaandeel van [50-60%].

309. Wat betreft het onafhankelijke segment telt het auditoraat in een scenario van het 85%-verzorgingsgebied in totaal 918 ondernemingen met een gemiddeld marktaandeel van [0-1%]. De vijf grootste onafhankelijke marktspelers hebben een marktaandeel van [1-3%]. Alle andere marktspelers hebben een marktaandeel van [0-1%].¹⁹²

IX.3.2.c Concurrentiële druk vanuit het buitenland (Nederland)

310. Deze sectie bespreekt specifiek de door de aanmeldende partij aangehaalde concurrentiële druk vanuit Nederland. De Car-Pass gegevens houden immers enkel rekening met Belgische marktspelers en geven geen indicatie van mogelijke concurrentiële druk vanuit Nederland.

¹⁹¹ Hierbij werd rekening gehouden met een bijkomende manuele filtering van banden en glas specialisten.

¹⁹² Hierbij werd rekening gehouden met een bijkomende manuele filtering van banden en glas specialisten.

i) Parallelhandel bij verkoop van nieuwe Porsche voertuigen

311. De aanmeldende partij geeft aan dat er eveneens een aanzienlijke aankoop zou bestaan van in België verkochte voertuigen van het merk Porsche (15 à 20%) die buiten België worden aangekocht (of parallel worden ingevoerd).¹⁹³

312. Het argument van de aanmeldende partij is niet zonder belang aangezien uit vorige zaken reeds is vastgesteld dat er een sterke koppeling bestaat tussen de verkoop van nieuwe voertuigen en een zekere mate aan loyaliteit - vooral in de eerste jaren na verkoop - aan de garage waar het voertuig werd aangekocht.

313. De auditeur stelt hieromtrent het volgende vast. Uit FEBIAC-data blijkt dat er voor het jaar 2022 3.387 nieuwe Porsche personenwagens zijn ingeschreven in België. De aanmeldende partij heeft aangegeven dat zes Porsche Centers in eigen beheer samen [1500-2500] nieuwe Porsche personenwagens (2022) hebben verkocht. Door Porsche Center East-Flanders werden er [250-500] zulke voertuigen verkocht.¹⁹⁴

314. Uit een verzoek om inlichtingen blijkt dat de Porsche Centers te Ingelmunster en Knokke voor het jaar 2022 gezamenlijk [250-500] nieuwe Porsche voertuigen hebben verkocht.¹⁹⁵

315. Uit deze cijfers wordt geconcludeerd dat er voor het jaar 2022 aldus [750-1000] nieuwe Porsche voertuigen in België werden ingeschreven die niet door een erkend Porsche Center in België in het jaar 2022 werden verkocht, wat [20-30%] van het geheel uitmaakt.

ii) Kwantitatieve gegevens rond concurrentiële druk vanuit Nederland op onderhoud & herstel

316. Het auditoraat heeft aan de erkende Porsche concessiehouders te Eindhoven en Maastricht gegevens opgevraagd met betrekking tot het totaal aantal interventies aan Belgische chassisnummers van het merk Porsche, alsook een overzicht van het aantal Belgische klanten en hun postcodes. Deze gegevens laten toe om het gemiddeld aantal doorgangen per Belgisch Porsche chassisnummer te berekenen die langsgaat bij de Nederlandse Porsche concessiehouders in Eindhoven en Maastricht.

317. Omdat ook de postcodes van deze Belgische klanten beschikbaar zijn, is het mogelijk om naast de Car-Pass marktaandeelen - die enkel rekening houden met Belgische marktspelers - per verzorgingsgebied, ook de concurrentiële druk in te schatten van de twee Nederlandse Porsche vestigingen. Het totaal aantal registraties van Belgische Porsche voertuigen bij de Nederlandse Porsche concessiehouders wordt per verzorgingsgebied bepaald door de som te nemen van het gemiddeld aantal doorgangen per Belgisch Porsche chassisnummer die gelegen zijn in dit verzorgingsgebied en langsgaat bij de Nederlandse Porsche concessiehouders in Eindhoven en Maastricht.

318. Teneinde een gefundeerde inschatting te kunnen maken van de concurrentiële druk vanuit Nederland op de betrokken lokale markten voor onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen werd binnen elk van de betrokken lokale verzorgingsgebieden de inschatting van het totaal aantal registraties door Porsche Centre Eindhoven en Maastricht afgezet ten opzichte van het totaal aantal

¹⁹³ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 81, pg. 34.

¹⁹⁴ Zie onderzoeksdossier, I.O38, bijlage 7.3.2.b bij formele aanmelding.

¹⁹⁵ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.K2 en II.A.52.I3.

registraties van de betrokken garage binnen het lokale verzorgingsgebied. Dit levert volgende resultaten op.

verzorgingsgebied Porsche Center East-Flanders (PCEF)	85%
NL (Eindhoven + Maastricht)	[0-100]
PCEF	[2000-2500]
%	[1-3%]

verzorgingsgebied Porsche Centre Antwerpen	85%
NL (Eindhoven + Maastricht)	[100-200]
Porsche Centre Antwerpen	[3000-3500]
%	[5-10%]

verzorgingsgebied Porsche Centre Brussels	85%
NL (Eindhoven + Maastricht)	[0-100]
Porsche Centre Brussels	[2500-3000]
%	[1-3%]

verzorgingsgebied Porsche Centre Mechelen	85%
NL (Eindhoven + Maastricht)	[0-100]
Porsche Centre Mechelen	[1500-2000]
%	[5-10%]

IX.3.3 Conclusie aangaande niet-gecoördineerde horizontale effecten

IX.3.3.a Auditeur

319. De auditeur stelt vast dat voor de betrokken lokale markten voor onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen, het erkende Porsche netwerk in België een zeer sterke marktpositie aanhoudt (gemiddeld >50%).

320. Voor wat betreft het lokale verzorgingsgebied van Porsche Centre East-Flanders liggen de marktaandelen van de partijen enigszins lager dan voor de lokale verzorgingsgebieden van Brussel, Antwerpen en Mechelen, maar is er nog steeds sprake van een gezamenlijk marktaandeel van [30-40%] met een delta HHI van [500-600].

321. De sterke marktpositie van het erkende netwerk illustreert zich voornamelijk in de marktaandelen voor de verzorgingsgebieden Antwerpen, Mechelen, en Brussel. Daar ligt de inschatting van het gezamenlijk marktaandeel boven 50% met een increment van [1-10%] en een delta HHI tussen de [200-700].

322. De auditeur stelt verder vast dat er enige concurrentiedruk wordt uitgeoefend door de Porsche Centres gelegen te Eindhoven en Maastricht. Dit is voornamelijk het geval voor de lokale verzorgingsgebieden te Mechelen en Antwerpen, al moet hier tegelijk de kanttekening gemaakt worden dat het gaat om een beperkte concurrentiedruk. Desalniettemin tonen de cijfers aan dat Belgische klanten bereid zijn om over de grens bij een erkende garage langs te gaan voor het onderhoud en herstel aan een Porsche voertuig.

323. De sterke marktpositie van het erkende netwerk in België staat tegenover een zeer versnipperd en verspreid netwerk van onafhankelijke garagisten. Uit de data blijkt onmiskenbaar dat er een groot

aantal uiterst kleine onafhankelijke marktspelers aanwezig zijn. Het onafhankelijke segment is met andere woorden samengesteld uit een reeks ondernemingen¹⁹⁶ die elk een minimaal aantal transacties vertegenwoordigen.

324. De auditeur leidt uit deze data af dat het erkende Porsche netwerk een groot belang aanneemt voor het merk Porsche.

325. De auditeur concludeert dat de lokale marktaandeelen voor onderhoud en herstel van de aanmeldende partij pre-concentratie in de verzorgingsgebieden te Brussel, Mechelen en Antwerpen reeds zeer hoog zijn en dat deze zeer sterke (dominante) marktpositie ten gevolge van de voorliggende concentratie wordt versterkt, hoewel het increment in de lokale marktaandeelen relatief beperkt blijft.

326. Het beperkte increment komt deels voort uit het feit dat er voor het merk Porsche, in vergelijking met meer courante merken, slechts een beperkt aantal erkende concessiehouders aanwezig zijn in België, waardoor er op geografisch vlak slechts een beperkte overlap is tussen de verzorgingsgebieden van de bestaande erkende Porsche verkooppunten. Dit kan verklaard worden door de luxe positionering van het Porsche merk, dat echter wel lijkt te stijgen in populariteit en een groeiend aanbod heeft in type modellen. Hierbij dient echter ook in rekening te worden genomen dat de toekenning van erkenningen en dus ook de bepaling van de locaties van erkende garages in het verleden strategisch mede werd bepaald door de aanmeldende partij, o.a. door eigen interne groei en overnames.

327. Uit publieke communicatie¹⁹⁷ blijkt overigens dat de aanmeldende partij verwacht dat de Belgische vraag naar het merk Porsche zal aanhouden. Het is dan ook van belang voor de consument naar de toekomst toe dat nieuwe toetreding door onafhankelijke erkende marktspelers op een objectieve wijze mogelijk blijft. Hieronder in punt IX.6 worden de mogelijke toetredingsbelemmeringen die nieuwe toetreders kunnen ondervinden verder behandeld.

328. Op basis van de bovenstaande elementen concludeert de auditeur omwille van de mogelijke mededingingsbeperkende gevolgen op de lokale markten voor onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen rond de Porsche Centres van de aanmeldende partij in Brussel, Mechelen en Antwerpen, dat er ernstige twijfels bestaan over de toelaatbaarheid van deze concentratie.

IX.3.3.b Mededingingscollege

329. Het College aanvaardt het kader zoals voorgelegd door de auditeur in randnummer 285 voor de beoordeling van de concurrentiële analyse en de selectie van de lokale verzorgingsgebieden voor de lokale markten voor onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen, namelijk: Porsche Centre East-Flanders, Porsche Centre Antwerpen, Porsche Centre Brussel en Porsche Centre Mechelen. Voor deze verzorgingsgebieden aanvaardt het College eveneens de analyse van de auditeur voor de bepaling van de marktaandeelen, op basis van de Car-Pass gegevens (waarvan het gebruik voor de bepaling van de marktaandeelen in de desbetreffende markt reeds in de beslissingspraktijk van de BMA bevestigd werd¹⁹⁸). Het College deelt de analyse van de auditeur inzake kwantitatieve gegevens over de concurrentiële druk vanuit Nederland welke buiten de Car-Pass gegevens vallen.

¹⁹⁶ Inclusief niet automatisch gefilterde gespecialiseerde banden- en glascentrales en carrosserieondernemingen die niet het volledige gamma aan onderhoudswerken kunnen uitvoeren.

¹⁹⁷ De Tijd, 12 mei 2023, D'leteren koopt Porsche-dealer Sint-Martens-Latem: "De negen dealers van Porsche in ons land zijn volgens Cortois voldoende om de aanhoudende groei van het merk in België aan te kunnen. Cortois rekent erop dat dit jaar in België meer dan 3.000 nieuwe Porsches verkocht worden." Zie: D'leteren koopt Porsche-dealer Sint-Martens-Latem | De Tijd.

¹⁹⁸ Zie randnummer 201 met verwijzing naar de beslissingspraktijk van de BMA.

330. Op basis van de analyse van deze marktaandelen en de specificiteit van het merk Porsche zoals uiteengezet in randnummers 263 t/m 280, deelt het College de conclusie van de auditeur dat voor wat betreft de betrokken lokale markten voor onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen de aanmeldende partij reeds zeer hoge marktaandelen heeft die verder worden versterkt door de voorliggende concentratie. De gezamenlijke marktaandelen voor de verzorgingsgebieden Antwerpen, Mechelen en Brussel liggen boven de 50% en stijgen met een increment van [1 -10%] en een delta HHI tussen de [200-700]. Voor Porsche Centre East-Flanders ligt het gezamenlijk marktaandeel op [30-40%] met een delta HHI van [500-600].

331. In deze omstandigheden deelt het College de conclusie van de auditeur dat er mogelijke mededingingsbeperkende gevolgen zijn op de markt voor onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen in de vorm van niet-gecoördineerde horizontale effecten die ernstige twijfels doen bestaan over de toelaatbaarheid van de concentratie.

IX.4 Niet-gecoördineerde horizontale effecten op de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor Porsche personenwagens.

IX.4.1 Standpunt aanmeldende partij

332. De aanmeldende partij wijst erop dat zij een officieel (maar geen exclusief) importcontract heeft met Porsche Duitsland, waardoor zij de invoerrechten krijgt voor autoaccessoires en reserveonderdelen voor voertuigen van het merk Porsche.¹⁹⁹ Zij geven verder aan niet een producent van autoaccessoires en de wisselstukken te zijn wat betreft de merken die door haar worden verdeeld maar slechts een wederverkoper is van reserveonderdelen.²⁰⁰

333. De aanmeldende partij geeft aan dat er naast de OEM reserveonderdelen die zij importeert ook andere verkoopstromen bestaan waarbij (1) OEM reserveonderdelen rechtstreeks door erkende en onafhankelijke herstellere (en mogelijk zelfs door eindklanten) in het buitenland bij Porsche of andere verdelers van Porsche OEM stukken worden aangekocht; en (2) parallelimport bestaat door groothandelaren van Porsche OEM-onderdelen die op hun beurt deze reserveonderdelen aanbieden op de Belgische markt.²⁰¹

IX.4.2 Analyse en beoordeling van de auditeur

334. De auditeur houdt er rekening mee dat in de berekening van het marktaandeel geen rekening werd gehouden met de parallelimport en rechtstreekse aankopen in het buitenland omdat deze niet kwantificeerbaar zijn.

335. Het marktonderzoek heeft echter aangetoond dat onafhankelijke herstellere wel degelijk over verschillende mogelijkheden beschikken om OEM en IAM-reserveveonderdelen aan te kopen die niet van D'leteren komen. Uit de antwoorden van de onafhankelijke herstellere komt naar voren dat zij originele onderdelen online kunnen bestellen, bijvoorbeeld bij Partslink24.²⁰² Daarnaast geven zij ook aan hun reserveonderdelen rechtstreeks bij Porsche aan te kopen.²⁰³ Tenslotte geeft een onafhankelijke speler aan dat de officiële prijzen van de originele onderdelen goedkoper zijn in

¹⁹⁹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 180, pg. 84.

²⁰⁰ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 167, pg. 81.

²⁰¹ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 172, pg. 82.

²⁰² Zie onderzoeksdossier, II.A.47.E2; II.A.19.F2; Zie partslink24.

²⁰³ Zie onderzoeksdossier, II.A.47.E2; II.A.1.F2.

Nederland, Duitsland en Frankrijk.²⁰⁴ Wat betreft niet-originele onderdelen is er de mogelijkheid om deze aan te kopen bij Brezan.²⁰⁵

336. De auditeur concludeert dat de daadwerkelijke mededinging op de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor Porsche personenwagens niet op een significante wijze wordt beperkt.

IX.4.3 Beoordeling door het Mededingingscollege

337. Het College deelt het oordeel van de auditeur, om de redenen die hij aangeeft dat de daadwerkelijke mededinging op de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor Porsche personenwagens niet op een significante wijze wordt beperkt.

IX.5 Verticale effecten: bronafscherming

IX.5.1 Inleiding

338. Bronafscherming doet zich voor wanneer het waarschijnlijk is dat de nieuwe entiteit na de fusie de toegang tot de producten en diensten zal beperken die zij zonder de fusie zou hebben geleverd respectievelijk verricht, waardoor zij de kosten voor de concurrerende benedenwaartse onderneming verhoogt doordat deze grotere moeite heeft om zich tegen vergelijkbare prijzen en onder vergelijkbare voorwaarden als zonder de fusie het geval zou zijn geweest, van voorzieningsbronnen te voorzien. Dit kan ertoe leiden dat het fusiebedrijf de aan de verbruikers berekende prijs op winstgevende wijze kan verhogen, waardoor de daadwerkelijke mededinging op significante wijze zou worden belemmerd.

339. Het auditoraat zal volgende schadetheorieën samen analyseren:

- volledige of gedeeltelijke afscherming van de door D'leteren geïmporteerde OEM-reserveonderdelen voor de met D'leteren concurrerende concessiehouders en onafhankelijke garages.

340. Omdat de nationale groothandelsmarkt voor de verkoop van merkspecifieke originele (OEM) reserveonderdelen voor Porsche personenwagens een verticaal betrokken markt is die dient als input voor drie neerwaartse markten: 1) de lokale merkspecifieke markten voor onderhoud en herstel van personenwagens en LCV; 2) de niet-merkspecifieke markt voor carrosseriediensten voor personenwagens en LCV (lokaal en nationaal) en 3) de nationale merkspecifieke OTC-detailhandelsmarkt voor de verkoop van originele (OEM) en/of niet-originele reserveonderdelen (IAM) voor lichte motorvoertuigen (personenwagens en LCV), zal de analyse van bronafscherming voor de verschillende markten in wat volgt samen worden behandeld.

341. Ondanks dat de verkoopmarkt van voertuigen geen betrokken markt is, bestaat er zoals besproken in punt VIII.8 een sterke link tussen hoe effectief een garage kan concurreren voor onderhoud en hersteldiensten en andere naverkoopdiensten en of deze garage een officiële erkenning heeft voor verkoop. Daarom zal de afscherming van nieuwe voertuigen aan concurrerende concessiehouders ook mee opgenomen worden in verdere analyse.

²⁰⁴ Zie onderzoeksdossier, II.A.69.C3.

²⁰⁵ Zie onderzoeksdossier, II.A.73.D2.

IX.5.2 Standpunt van de aanmeldende partij

342. De aanmeldende partij wijst erop dat zij niet de producent is van de autoaccessoires en de wisselstukken wat betreft de merken die door haar worden verdeeld maar dat zij slechts een wederverkoper is van reserveonderdelen die aan haar verkocht werden door Porsche Duitsland, die zelf de onderdelen ofwel door een derde laat produceren ofwel zelf produceert.²⁰⁶

343. De aanmeldende partij geeft aan dat zij een officieel (maar geen exclusief) importcontract heeft met Porsche Duitsland, waardoor zij de invoerrechten krijgt voor autoaccessoires en reserveonderdelen voor voertuigen van het merk Porsche. Volgens de aanmeldende partij sluit dit niet uit dat er andere bronnen van deze accessoires op de Belgische markt zijn (bv. andere distributeurs buiten België kunnen naar België exporteren of de herstellere kunnen hun onderdelen buiten België kopen).²⁰⁷

344. Tenslotte geeft de aanmeldende partij aan dat Porsche Centre East-Flanders slechts in beperkte mate wisselstukken van derde leveranciers afneemt en wisselstukken zo goed als exclusief aankoopt bij de aanmeldende partij.²⁰⁸

IX.5.3 Analyse en beoordeling van de auditeur

IX.5.3.a Mogelijkheid tot bronafscherming

345. Wat betreft mogelijkheid, vormt bronbescherming volgens de niet-horizontale richtsnoeren slechts een probleem indien de verticaal geïntegreerde onderneming die als gevolg van de fusie is ontstaan een aanzienlijke mate van marktmacht op de bovenwaartse markt heeft.

346. De auditeur merkt ten eerste op dat Porsche Centre East-Flanders en Porsche Centre Knokke beide afhankelijk zijn van de aanmeldende partij voor OEM-onderdelen omdat zij deze zo goed als exclusief aankopen bij de aanmeldende partij. Porsche Centre West-Vlaanderen geeft aan dat alle Porsche OEM-wisselstukken aangekocht zijn via D'leteren. Deze OEM-reserveonderdelen staan in voor 95% van de totale aankoop van reserveonderdelen.²⁰⁹ Verder geeft Porsche Centre Knokke aan dat D'leteren de volledige exclusiviteit heeft op import en verkoop van OEM-reserveonderdelen. Zij stelt dat 100% van de OEM-reserveonderdelen aangekocht worden bij D'leteren en contractueel gebonden te zijn om de wisselstukken te bestellen via D'leteren van Porsche Duitsland.²¹⁰

347. Voorts zal de door de concentratie tot stand gekomen onderneming slechts in de mogelijkheid zijn om benedenwaartse concurrenten af te schermen indien zij, door de toegang tot haar eigen bovenwaartse producten of -diensten te beperken, de algemene beschikbaarheid van voorzieningsbronnen voor de benedenwaartse markt in termen van prijs of kwaliteit negatief zou kunnen beïnvloeden. Dit doet zich onder meer voor wanneer de producten die bovenwaartse concurrenten aanbieden minder de voorkeur genieten van een groot aandeel van de afnemers.

348. Porsche Centre Knokke heeft aangegeven dat zij contractueel gebonden is om de OEM-wisselstukken te bestellen via D'leteren van Porsche Duitsland.²¹¹ Daarnaast geeft Porsche Centre West-Vlaanderen aan dat IAM reserveonderdelen geen uitwijkmogelijkheid vormen omdat de Porsche

²⁰⁶ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 167, pg. 81.

²⁰⁷ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 180, pg. 84.

²⁰⁸ Zie aanmeldingsformulier, randnr. 181, pg. 84.

²⁰⁹ Zie onderzoeksdossier, II.A.52.G2.

²¹⁰ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.G2.

²¹¹ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.G2.

fabrieksgarantie niet geldt bij het gebruik van IAM reserveonderdelen en slechts sporadisch wordt gebruikt en instaat voor 5% van de totale aankoop van reserveonderdelen.²¹² Op basis van de marktpositie van D'leteren als officiële importeur van OEM-reserveonderdelen en op basis van de uitspraken van de twee resterende officiële Porsche verdelers concludeert de auditeur dat de OEM-reserveonderdelen die geleverd worden door D'leteren de voorkeur genieten.

349. Porsche Centre Knokke geeft aan dat D'leteren de volledige exclusiviteit met betrekking tot de groothandelsverkoop van nieuwe Porsche voertuigen in handen heeft waaraan Porsche Centre Knokke contractueel is gebonden.²¹³ Daarnaast geeft ook Porsche Centre West-Vlaanderen aan dat al hun nieuwe voertuigen worden gekocht bij D'leteren als invoerder omdat deze de relatie heeft met de fabriek Porsche AG.²¹⁴

350. Naast de afhankelijkheid van nieuwe voertuigen en reserveonderdelen geeft Porsche Centre Knokke aan verder afhankelijk te zijn van D'leteren voor nationale marketingcampagnes, events, software en hardware, speciaal gereedschap en opleiding van personeel.²¹⁵ Porsche Centre West-Vlaanderen geeft aan verder afhankelijk te zijn voor software om voertuigen te kunnen uitlezen en de aankoop van speciale werkgereedschappen.²¹⁶

351. Op basis van bovenstaande, oordeelt de auditeur dat de aanmeldende partij in de mogelijkheid is om een strategie van bronafscherming toe te passen.

352. Gedeeltelijke bronafscherming kan hierbij bestaan uit een discriminatoire behandeling van de twee resterende onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders in de aanlevering van de voormelde goederen en diensten, waaronder naast de aanlevering van nieuwe voertuigen en OEM-reserveonderdelen ook de aanlevering van specifieke technische informatie en ondersteuning, in vergelijking met de behandeling van de D'leteren Porsche Centres in eigen beheer. Zulke mogelijkheden kunnen ook ontstaan - zonder daarbij exhaustief te zijn - bij de quota en de verdeling van nieuwe Porsche voertuigen binnen het netwerk (met een daaraan verbonden omzet en bonusberekening) of kunnen eventueel voortvloeien uit een onduidelijk onderscheid bij bepaalde promotionele activiteiten afkomstig van Porsche Import en/of D'leteren Luxury Performance ("DLP") als retail afdeling van de Porsche garages in eigen beheer.

353. Verder kan volledige bronafscherming bestaan uit de contractuele mogelijkheden die D'leteren Porsche Import (als afdeling van D'leteren Automotive nv) bezit om de erkenning in te trekken van onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders.

354. [Vertrouwelijk]

IX.5.3.b Prikkel tot bronafscherming

355. In de niet-horizontale richtsnoeren wordt gesteld dat een prikkel tot afscherming afhangt van de mate waarin zulke afscherming rendabel zou zijn. De verticaal geïntegreerde onderneming zal in aanmerking nemen hoe haar leveringen van voorzieningsbronnen aan benedenwaartse concurrenten niet alleen de winst van haar bovenwaartse divisie, maar ook van haar benedenwaartse divisie zullen beïnvloeden. In wezen moet de gefuseerde entiteit de winst die op de bovenwaartse markt verloren

²¹² Zie onderzoeksdossier, II.A.52.G2.

²¹³ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.G2.

²¹⁴ Zie onderzoeksdossier, II.A.52.G2.

²¹⁵ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.G2.

²¹⁶ Zie onderzoeksdossier, II.A.52.G2.

gaat als gevolg van een vermindering van de inputverkoop aan (daadwerkelijke of potentiële) concurrenten afwegen tegen de winst die zij op korte of langere termijn kan behalen dankzij een stijging van de verkoop benedenwaarts of, in voorkomend geval, een mogelijke verhoging van de prijzen voor verbruikers.

356. Verder wordt gesteld dat de prikkel voor de geïntegreerde onderneming om de kosten voor de concurrenten op te drijven onder meer afhangt van in welke mate de benedenwaartse vraag aan de uitgesloten concurrenten kan worden onttrokken en welk aandeel van die vraag door de benedenwaartse divisie van de geïntegreerde onderneming kan worden bemachtigd.

357. De auditeur stelt vast dat D'leteren reeds in het grootste deel van België een sterke marktpositie heeft die na de overname van Porsche Centre East-Flanders wordt versterkt en waarbij ze rechtstreeks in concurrentie gaan met de twee resterende officiële Porsche dealers die gelegen zijn in West-Vlaanderen.

358. Op basis van een krantenartikel in De Tijd²¹⁷ stelt de auditeur vast dat D'leteren een (lange termijn) intentie vertoont om ook de twee resterende Porsche concessiehouders in België over te nemen. Porsche Centre Knokke geeft aan in het verleden reeds door D'leteren te zijn gecontacteerd met de vraag of zij een overname zouden zien zitten.²¹⁸ Beide concessiehouders geven aan dat er opvolging is binnen de familie waardoor er geen intentie is om de onderneming te verkopen.²¹⁹

359. De aanmeldende partij heeft dus de prikkel om de twee resterende Porsche concessiehouders te verzwakken en zo een monopoliepositie te verwerven over het erkende Porsche distributie- en servicenetwerk over heel België.

360. Op basis van bovenstaande concludeert de auditeur dat de gefuseerde onderneming post-transactie over de reële prikkel beschikt om een strategie van bronafscherming toe te passen.

IX.5.3.c Effect van bronafscherming

361. Over het algemeen zal een fusie aanleiding geven tot mededingingsbezwaren rond bronafscherming wanneer zij betrekking heeft op een belangrijke voorzieningsbron voor het benedenwaartse product.

362. De effecten van hoger omschrijven bronafscherming kunnen op korte termijn leiden tot hogere prijzen, langere wachttijden, verminderde kwaliteit van dienstverlening, etc. wat onmiddellijk nadelig zal zijn voor klanten van Porsche voertuigen. De overschakeling naar een andere (erkende) garage wordt daarbij ook als kostelijk beschouwd voor de klant.

363. De effecten kunnen op lange(re) termijn leiden tot een mogelijke overname door de aanmeldende partij van de overblijvende erkende concessiehouders, die bovendien - gelet op de grootteorde van hun omzet in het recente verleden - mogelijks niet aanmeldingsplichtig zijn, wat zou leiden tot een quasi of volledige eigendom van het Belgische erkende Porsche netwerk door de aanmeldende partij met alle nadelige gevolgen ten aanzien van de consument.

²¹⁷ De Tijd, 12 mei 2023, D'leteren koopt Porsche-dealer Sint-Martens-Latem. Zie De Tijd, D'leteren koopt Porsche-dealer Sint-Martens-Latem | De Tijd.

²¹⁸ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.M3.

²¹⁹ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.M3 en onderzoeksdossier, II.A.52.D2.

IX.5.4 Conclusie auditeur aangaande verticale effecten (bronafscherming)

364. Gelet op het bovenstaande is de auditeur van oordeel dat er voldoende elementen aanwezig zijn die aantonen dat de aanmeldende partij over de mogelijkheid alsook de prikkel zou beschikken om bronafschermingstrategieën door te voeren die zullen leiden tot een significante belemmering van de daadwerkelijke mededinging op de betrokken markten voor onderhoud en herstel, carrosseriewerkzaamheden en detailhandelsverkoop van originele (OEM) reserveonderdelen, waarvoor concurrerende Porsche concessiehouders sterk afhankelijk zijn van D'ieteren voor de toelevering van OEM-reserveonderdelen en andere bijkomende goederen en diensten zoals software, gereedschappen en dergelijke, alsook voor de toelevering van nieuwe Porsche voertuigen en hun erkenning als officieel Porsche verkoop- en servicepunt.

IX.5.5 Beoordeling door het Mededingingscollege

365. Het College deelt de analyse van de auditeur wat betreft de mogelijkheid, de prikkel en de effecten van de bronafscherming zoals uiteengezet in de sectie IX.5.3.

366. Wat de mogelijkheden betreft verwijst het College naar de uiteenzetting van de auditeur over de afhankelijkheid van de enige overblijvende onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders (Porsche Centre West Vlaanderen en Porsche Center Knokke) ten opzichte van D'ieteren voor wat betreft (i) de aankoop van het quasi geheel van de OEM-onderdelen en wisselstukken (ii) de groothandelverkoop van nieuwe Porsche voertuigen en (iii) de nationale marketing campagnes, events, software en hardware, speciaal gereedschap en opleiding van personeel, alsook de contractuele mogelijkheid van D'ieteren Porsche Import (onderdeel van D'ieteren Automotive nv) om de erkenning in te trekken van onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders.

367. Wat de prikkels tot bronafscherming betreft, stelt het College vast dat er sprake is van een intentie om op lange termijn de twee resterende Porsche concessiehouders in België over te nemen²²⁰ en dat de aanmeldende partij dus een prikkel heeft om deze onafhankelijke concessiehouders te verzwakken (door bronafscherming) om ze nadien over te nemen.

368. Het College deelt tenslotte de analyse van de auditeur voor wat betreft de effecten van de bronafscherming welke in het nadeel van de klanten van de Porsche voertuigen zijn.

369. Het College gaat derhalve akkoord met de conclusie van de auditeur dat de aanmeldende partij over de mogelijkheid alsook de prikkel zou beschikken om een strategie van bronafscherming te volgen die zal leiden tot een significante belemmering van de daadwerkelijke mededinging op de betrokken markten voor onderhoud en herstel, carrosseriewerkzaamheden en detailhandelsverkoop van originele (OEM) reserveonderdelen, waarvoor concurrerende Porsche concessiehouders sterk afhankelijk zijn van D'ieteren voor de toelevering van OEM-reserveonderdelen en andere bijkomende goederen en diensten zoals software, gereedschappen en dergelijke, alsook voor de toelevering van nieuwe Porsche voertuigen en hun erkenning als officieel Porsche verkoop- en servicepunt.

IX.6 Toetredingsbelemmeringen

IX.6.1 Beoordeling door de auditeur

370. Uit het bovenstaande werd reeds vastgesteld dat het erkende Porsche netwerk een relatief groot belang aanneemt voor wat betreft onderhoud en herstel aan Porsche voertuigen, waardoor er een

²²⁰ Zie randnr.358.

riscio ontstaat op niet-gecoördineerde effecten in de verzorgingsgebieden van de Porsche Centres van de aanmeldende partij in Brussel, Mechelen en Antwerpen, en daarom is het van essentieel belang dat er naar de toekomst toe geen belemmeringen bestaan voor nieuwe marktspelers om toe te treden tot het erkende Porsche netwerk.

371. Teneinde de toetredings- en uittredingsdynamiek binnen het erkende Porsche netwerk in kaart te brengen, wordt hierna de historiek besproken van het huidige Belgische erkende Porsche netwerk, alsook de publiek aangegeven intenties van de aanmeldende partij met betrekking tot het Belgische erkende Porsche netwerk.

372. Zoals reeds gesteld, bestaat het huidige Porsche netwerk in België uit negen locaties, waarvan er momenteel zes in handen zijn van de aanmeldende partij, de zevende (PCEF) voorwerp uitmaakt van deze voorgenomen overname en er twee resterende erkende onafhankelijke concessiehouders zijn.

373. Voor de concurrentiële analyse in deze zaak, is het nuttig om even stil te staan bij de overnamehistoriek van het Porsche netwerk door D'leteren in België.

374. De onderstaande tabel geeft weer welke locaties oorspronkelijk in handen waren van de aanmeldende partij en welke werden overgenomen door de aanmeldende partij.

Locatie	Oorspronkelijk DI	Verandering van eigendom naar DI
Brussel (0745.676.909)	Ja	-
Mechelen (0542.930.873)	Ja (2014)	-
Antwerpen (0745.665.625)	Nee	in 1999 na faillissement AA Motors
Luik (0459.089.518)	Nee	niet-aanmeldingsplichtige overname in 2011
Paal-Beringen (0406.796.026)	Nee	niet-aanmeldingsplichtige overname in 2005 verhuis in 2014 van Geel naar Beringen
Louvain-La-Neuve (0460.219.072)	Nee	niet-aanmeldingsplichtige overname in 2007 verhuis in 2019 van Gembloux naar Mont-Saint-Guibert
Sint-Martens-Latem (0478.492.189)	Nee	voorgenomen overname in 2023
Ingelmunster (0440.516.689)	Nee	-
Knokke (0832.723.422)	Nee	-

375. De auditeur stelt vast dat de aanmeldende partij oorspronkelijk aanwezig was in Brussel en Antwerpen, een vestiging heeft opgericht in Mechelen in 2014 en drie niet-aanmeldingsplichtige overnames heeft gedaan van erkende concessiehouders over de jaren 2005-2011. Daarmee heeft de aanmeldende partij vandaag zes locaties in handen. Door de voorgenomen overname zal de aanmeldende partij zeven van de negen locaties bezitten.

376. Uit een publiek statement van de heer [Vertrouwelijk], CEO van D'leteren Luxury Performance, stelt de auditeur eveneens vast dat D'leteren een (lange termijn) intentie vertoont om ook de twee resterende Porsche concessiehouders in België over te nemen.²²¹

²²¹ De Tijd, 12 mei 2023, D'leteren koopt Porsche-dealer Sint-Martens-Latem: "D'leteren is heer en meester onder de Belgische Porsche-dealers. Van de negen vestigingen waar in ons land nieuwe Porsches kunnen worden gekocht, zijn er na de overname van Carrera Motors zeven in de handen van de Brusselse holding. Alleen de Porsche Centers in Knokke en Roeselare zijn zelfstandig. 'We gaan zeker niet pushen: het hangt van hen af. Maar als zich een mogelijkheid voor een overname voordoet, staan we klaar', zegt Cortois." Zie: [D'leteren koopt Porsche-dealer Sint-Martens-Latem | De Tijd](#).

377. De auditeur stelt in dit verband ook vast dat de omzet van deze twee resterende concessiehouders rond de aanmeldingsdrempel schommelt²²² waardoor een toekomstige overname van deze resterende concessiehouders in België mogelijks niet aanmeldingsplichtig zal zijn. Er bestaat aldus een voorzienbaar scenario waarbij een goedkeuring van de huidige voorliggende concentratie kan leiden tot een situatie waarbij de aanmeldende partij op termijn de controle zou kunnen verwerven over alle erkende Porsche concessiehouders binnen België (monopolisatie).

378. Verder wordt ook opgemerkt dat de aanmeldende partij, in zijn hoedanigheid als importeur, tevens het recht heeft om erkenningen aan garages uit te reiken of in te trekken. De aanmeldende partij heeft dus een quasi volledige controle op wie kan of mag toetreden tot het erkende Porsche netwerk. Hieruit volgt dat, indien dit niet op een non-discriminatoire, billijke en redelijke wijze plaatsvindt, dit al problematisch wordt beschouwd voor het Porsche netwerk in België.

379. De auditeur concludeert dat, behoudens voldoende garanties vanwege de aanmeldende partij dat nieuwe marktspelers in de toekomst onbelemmerd kunnen toetreden, markttoetreding door nieuwe spelers in het erkende Porsche netwerk onvoldoende tijdig, snel en omvangrijk kan worden geacht om op de korte tot middellange termijn de mededingingsbeperkende gevolgen van de transactie te kunnen compenseren.

IX.6.2 Beoordeling door het Mededingingscollege

380. Het College deelt de beoordeling door de auditeur, om de reden die hij aangeeft, aangaande de toetredingsbelemmeringen.

IX.7 Compenserende afnemersmacht

IX.7.1 Beoordeling door de auditeur

381. De auditeur is van oordeel dat de compenserende afnemersmacht van de finale eindgebruikers (met name deze van particuliere eigenaars van Porsche voertuigen) onvoldoende is om de verwachte mededingingsbeperkende gevolgen van de voorgenomen transactie tegen te gaan.

IX.7.2 Beoordeling door het Mededingingscollege

382. Het College deelt de beoordeling door de auditeur, om de redenen die hij aangeeft, aangaande de compenserende afnemersmacht.

IX.8 Efficiëntiewinsten

IX.8.1 Beoordeling door de auditeur

383. In lijn met de Horizontale richtsnoeren²²³ dienen eventuele aangehaalde efficiëntieverbeteringen door de aanmeldende partij te worden onderworpen aan volgende cumulatieve voorwaarden: de efficiëntieverbeteringen moeten ten goede komen aan de verbruikers (consument), de

²²² De Porsche garage te Ingelmunster betreft Porsche Centre West-Vlaanderen (R.S. Motors), ingeschreven in het KBO onder nummer 0440.516.689 en met zetel te Kortrijkstraat 155A, 8770 Ingelmunster heeft een aangegeven omzet van €35.292.370 voor het boekjaar 01/04/2020-31/03/2021 en een aangegeven omzet van €38.650.575 voor het boekjaar 01/04/2021-31/03/2022.

De Porsche garage te Knokke-Heist betreft Porsche Centre Knokke (Geeraerd PCK), ingeschreven in het KBO onder nummer 0832.723.422 en met zetel te Natiënlaan144A Knokke-Heist heeft een verkort model jaarrekening met een aangegeven brutomarge van €4.597.731 voor het boekjaar 01/01/2022-31/12/2022 en een aangegeven brutomarge van €3.928.367 voor het boekjaar 01/01/2021-31/12/2021. Volgens de Porsche garage zelf betreft haar omzet in 2020 <40M euro maar ligt deze in 2021 en 2022 echter boven €40M.

²²³ Richtsnoeren van de Europese Commissie van 5 februari 2004 voor de beoordeling van horizontale fusies op grond van de Verordening van de Raad inzake de controle op concentraties van ondernemingen, 2004/C 31/03, punten 76-88.

efficiëntieverbeteringen moeten specifiek voortvloeien uit de concentratie en de efficiëntieverbeteringen moeten verifieerbaar zijn.

384. De auditeur stelt vast dat er door de aanmeldende partij geen efficiëntieverbeteringen werden aangebracht die aan de hierboven vernoemde voorwaarden voldoen opdat de verwachte mededingingsbeperkende gevolgen van de Transactie teniet kunnen worden gedaan.

IX.8.2 Beoordeling door het Mededingingscollege

385. Het College stelt samen met de auditeur vast dat de aanmeldende partijen geen efficiëntiewinsten heeft aangevoerd.

X. Verbintenissen

386. Hieronder worden de aangeboden verbintenissen door de aanmeldende partij eerst kort samengevat. Vervolgens worden de resultaten van de markttest betreffende de verbintenissen besproken. Ten slotte wordt er door de auditeur een beoordeling gemaakt of de verbintenissen de ernstige twijfels wegnemen die er bestaan bij de toelaatbaarheid van de voorgenomen concentratie.

X.1 De aangeboden verbintenissen

387. Op 26 april 2024 heeft de aanmeldende partij verbintenissen aangeboden om het Mededingingscollege toe te laten de voorliggende transactie goed te keuren.²²⁴ Op 8 mei 2024 heeft de aanmeldende partij een aangepaste versie van de verbintenissen van 26 april 2024 overgemaakt.²²⁵

388. De inhoud van deze verbintenissen kan als volgt worden samengevat.

389. De **eerste verbintenis** heeft betrekking op een mogelijke situatie waarbij de aanmeldende partij verdere overnames zou overwegen van erkende Belgische verkoop- en naverkooppunten van het merk Porsche die niet aanmeldingsplichtig zouden kunnen zijn bij de BMA. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om zulke voorgenomen overnames vrijwillig aan te melden bij de BMA en de geldende procedures en voorwaarden van het concentratietoezicht in Boek IV te volgen.

390. De **tweede verbintenis** heeft betrekking op een mogelijke situatie van opzeggingen van de erkenningen van bestaande erkende verkoops- en naverkooppunten van het merk Porsche. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om zulke erkenningen niet op te zeggen zonder voorafgaande goedkeuring van de BMA, tenzij in twee specifieke gevallen, enerzijds in gevallen van een “zware fout” en anderzijds omwille van een algehele herstructurering van het Porsche netwerk uitgaande van Porsche AG.

391. De **derde verbintenis** heeft betrekking op mogelijke nieuwe aanvragen om als officieel naverkoop punt van het merk Porsche erkend te worden. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om deze aanvragen op een billijke, redelijke en niet-discriminatoire wijze te behandelen volgens de geldende criteria van Porsche AG, en daarbij geen bijkomende voorwaarden op te leggen.

392. De **vierde verbintenis** heeft betrekking op een scheiding tussen de importafdeling en de kleinhandelsafdeling van de aanmeldende partij met betrekking tot het merk Porsche voor wat betreft

²²⁴ Zie onderzoeksdossier, I.KK1; I.KK2; I.KK3.

²²⁵ Zie onderzoeksdossier, I.RR1; I.RR2.

commercieel gevoelige informatie van onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders waar de aanmeldende partij in haar hoedanigheid als importeur van het merk Porsche toegang tot heeft.

393. De **vijfde verbintenis** betreft een algemene clausule waarbij de aanmeldende partij zich er toe verbindt om op een billijke, redelijke en niet-discriminatoire wijze te handelen ten opzichte van onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners als ten opzichte van haar eigen retailactiviteiten.

394. De **zesde verbintenis** betreft bepalingen rond het toezicht op de verbintenissen. Deze bevatten onder meer een klachtenprocedure voor de huidige alsook toekomstige onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners, alsook bepalingen rond een jaarlijks verslag die de aanmeldende partij zal bezorgen aan de BMA.

395. De duurtijd van de aangeboden verbintenissen wordt vastgelegd op tien jaar vanaf de closingdatum van de voorgenomen concentratie.

X.2 Markttest

396. De aangeboden verbintenissen werden op 9 mei 2024 onderworpen aan een markttest. Hierna worden de voornaamste reacties weergegeven.²²⁶

397. Wat betreft de eerste verbintenis zijn er geen opmerkingen. Dit is eveneens het geval voor de tweede verbintenis.

398. Wat betreft de derde verbintenis wordt er voorgesteld dat naburige (onafhankelijke) erkende garages via D'leteren Porsche Import geïnformeerd zouden moeten worden wanneer een Porsche concessie te koop staat. Op deze wijze zouden naburige concessies de kans krijgen om in aanmerking te komen voor een overname, zonder dat D'leteren onmiddellijk de concessie die te koop staat zou kunnen overnemen. Dit zou voor groei kunnen zorgen van de bestaande concessies.

399. Met betrekking tot de vierde verbintenis wordt enerzijds gesteld dat de verdeling van nieuwe voertuigen billijk moet zijn door deze in lijn te houden met het marktaandeel van elk Porsche Centre. Volgens de onderneming is het noodzakelijk dat de BMA hier nauwlettend toezicht op houdt, omdat zij als onafhankelijke erkende dealer geen inzicht kunnen hebben in de naleving van een billijke verdeling van nieuwe voertuigen. Tevens wordt ook opgemerkt dat deze verbintenis moeilijk te controleren valt daar beide ondernemingen nog steeds onder hetzelfde "dak" zitten. Tegelijk wordt de opmerking gegeven dat dit altijd al het geval is geweest en dat zij aldus geen verdere opmerking heeft aangaande deze verbintenis.

400. Wat betreft de vijfde verbintenis zijn er geen opmerkingen.

401. Met betrekking tot de zesde verbintenis wordt aangegeven dat de drempel om daadwerkelijk een klacht in te dienen tegen/bij D'leteren zeer hoog zal zijn, vooral omdat er voor hen als onafhankelijke erkende dealer veel op het spel staat.

402. Wat duurtijd betreft zijn er bedenkingen. Enerzijds wordt er gesuggereerd dat de verbintenissen van kracht zouden moeten blijven zolang er onafhankelijke erkende garages bestaan. Er wordt daarvoor gewezen op de voortdurende veranderingen in de sector, zoals elektrificatie en het agentuurmodel, en dat het aldus beter is om geen vaste duur aan deze verbintenissen te koppelen.

²²⁶ Zie onderzoeksdossier, II.A.51.02; II.A.52.N2.

Anderzijds wordt er akkoord gegaan met de voorgestelde duur van tien jaar, met de kanttekening dat er op het einde van de initiële duurtijd een evaluatie zou moeten plaatsvinden waarbij een mogelijke verlenging als resultaat zou moeten overwogen worden.

X.3 Beoordeling door de auditeur

X.3.1 Principes

403. De door de aanmeldende partij aangeboden verbintenissen moeten de ernstige twijfels die er bestaan over de toelaatbaarheid van de concentratie wegnemen. Daartoe moeten ze passend en effectief zijn. Een verbintenis is passend en effectief als zij de geconstateerde mededingingsbezwaren zonder twijfel en volledig wegneemt. Daarnaast moeten verbintenissen voldoende gedetailleerd zijn en in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen zijn opgesteld. Tenslotte vergen gedragsverbintenissen tevens effectieve toezichtmechanismen om te garanderen dat het effect ervan niet beperkt of zelfs uitgeschakeld wordt door de partijen.

404. Indien de verbintenissen niet aan bovenstaande voorwaarden voldoen en de geïdentificeerde twijfels niet wegnemen, dient het Mededingingscollege conform artikel IV.66, §2 punt 3° WER te beslissen tot een procedure van bijkomend onderzoek.

405. De aangeboden verbintenissen hebben tot doel de geconstateerde mededingingsbezwaren te remediëren, zoals opgelijst in punt IX.

X.3.2 Analyse

X.3.2.a Verbintenis 1

406. De eerste verbintenis kadert in een bezorgdheid waarbij een succesvolle strategie van bronafscherming op een langere termijn kan leiden tot een mogelijke overname door de aanmeldende partij van de overblijvende erkende concessiehouders, die - gelet op de grootteorde van hun omzet in het recente verleden - mogelijks niet aanmeldingsplichtig zal zijn, wat zou leiden tot een quasi of volledige eigendom van het Belgische erkende Porsche netwerk door de aanmeldende partij.

407. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om zulke voorgenomen overnames vrijwillig aan te melden bij de BMA en de geldende procedures en voorwaarden van het concentratietoezicht voorzien in BOEK IV van het WER te volgen.

408. De markttest heeft geen opmerkingen opgeleverd omtrent deze verbintenis.

409. Gelet op de aangeboden verbintenis, is de auditeur van oordeel dat deze verbintenis deze bezorgdheid op een passende wijze volledig en effectief wegneemt.

X.3.2.b Verbintenis 2

410. De tweede verbintenis kadert binnen een bezorgdheid rond verticale effecten en een mogelijkheid tot volledige bronafscherming. Deze mogelijkheid kan daarbij bestaan uit de contractuele mogelijkheden die D'leteren Porsche Import (als afdeling van D'leteren Automotive nv) bezit om de erkenning in te trekken van onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders.

411. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om bestaande erkenningen niet op te zeggen zonder een voorafgaande goedkeuring van de BMA, tenzij in twee specifieke gevallen, enerzijds in gevallen van een zware fout en anderzijds omwille van een algehele herstructurering van het Porsche netwerk uitgaande van Porsche AG.

412. De markttest heeft geen opmerkingen opgeleverd omtrent deze verbintenis.

413. Gelet op de aangeboden verbintenis, is de auditeur van oordeel dat deze verbintenis deze bezorgdheid op een passende wijze volledig en effectief wegneemt.

X.3.2.c Verbintenis 3

414. De derde verbintenis kadert in een bezorgdheid omtrent horizontale niet-gecoördineerde effecten en mogelijke toetredingsbelemmeringen.

415. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om nieuwe aanvragen voor naverkooppunten op een billijke, redelijke en niet-discriminatoire wijze te behandelen volgens de geldende criteria van Porsche AG, en daarbij geen bijkomende voorwaarden op te leggen.

416. Het auditoraat stelt vast dat deze verbintenis is beperkt tot toekomstige aanvragen als naverkooppunt en geen betrekking heeft op aanvragen van erkenning als verkooppunt van nieuwe Porsche wagens. De auditeur merkt daarbij op dat er - minstens in de eerste jaren na verkoop²²⁷ - een sterke loyaliteit bestaat aan de garage waar het voertuig is aangeschaft. Zoals in de zaak Delorge/Coox reeds werd opgemerkt, kan de rentabiliteit op lange termijn van nieuwe erkende naverkooppunten zonder verkoopactiviteiten niet worden gegarandeerd.²²⁸

417. Sensu stricto neemt de aangeboden verbintenis binnen de scope van de aangemelde transactie de bezorgdheden rond mogelijke toetredingsbelemmeringen op een adequate wijze weg.

418. De markttest heeft geen relevante opmerkingen opgeleverd omtrent deze verbintenis.

419. Gelet op de aangeboden verbintenis, is de auditeur van oordeel, met de hierboven vermelde caveat, dat deze verbintenis deze bezorgdheid op een passende wijze volledig en effectief wegneemt.

X.3.2.d Verbintenis 4

420. De vierde verbintenis kadert binnen een bezorgdheid rond verticale effecten en een mogelijkheid tot bronafscherming.

421. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om een scheiding te hanteren tussen enerzijds de importafdeling (D'Ieteren Automotive nv, divisie Porsche Import) en anderzijds de retailafdeling (D'Ieteren Mobility Company nv) voor wat betreft commercieel gevoelige informatie van onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders waar de aanmeldende partij in haar hoedanigheid als importeur van het merk Porsche toegang tot heeft.

422. De verbintenis voorziet onder meer in een oplistings van de concrete maatregelen die de aanmeldende partij zal nemen en deze binnen twintig dagen na closingdatum te rapporteren aan de BMA, alsook de mogelijkheid voor de BMA om bijkomende maatregelen te voorzien.

423. De markttest geeft evenwel aan dat deze verbintenis in concreto onmogelijk te controleren valt.

424. De auditeur merkt in dit verband op dat het de verantwoordelijkheid van de aanmeldende partij is om er voor te zorgen dat deze verbintenis volledig wordt nageleefd. Indien er aanwijzingen zouden zijn van een vermeende schending van deze verbintenis, er altijd contact kan worden opgenomen met de BMA, met name (maar niet uitsluitend) in het kader van de zesde verbintenis.

²²⁷ Zie onderzoeksdossier, l.W4.

²²⁸ BMA 19 november 2020, beslissing BMA-2020-CC-35, Delorge/Coox, randnr. 163, pg. 41 en randnr. 135, pg. 179.

425. Gelet op de aangeboden verbintenis, is de auditeur van oordeel dat deze verbintenis deze bezorgdheid op een passende wijze volledig en effectief wegneemt.

X.3.2.e Verbintenis 5

426. De vijfde verbintenis kadert binnen een bezorgdheid rond verticale effecten en een mogelijkheid tot (gedeeltelijke) bronafscherming, met name een discriminatoire behandeling t.a.v. onafhankelijke erkende Porsche concessiehouders.

427. De aanmeldende partij verbindt er zich toe om op een billijke, redelijke en niet-discriminatoire wijze te handelen ten opzichte van onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners als ten opzichte van haar eigen detailhandelsactiviteiten.

428. De markttest geeft een specifieke bezorgdheid aan rond een verdeling van nieuwe Porsche voertuigen, waarbij een bepaalde methode van billijke verdeling wordt gesuggereerd alsook een nauw toezicht door de BMA.

429. De auditeur merkt in dit verband op dat het niet proportioneel zou zijn om een bepaalde methode van verdeling van nieuwe Porsche voertuigen aan de aanmeldende partij op te leggen. De gekozen methode van de aanmeldende partij moet evenwel op billijke, redelijke en niet-discriminatoire gronden gebaseerd zijn.

430. In dit verband is het de verantwoordelijkheid van de aanmeldende partij om er voor te zorgen dat deze verbintenis volledig wordt nageleefd, inclusief (maar niet beperkt tot) een billijke verdeling van nieuwe Porsche voertuigen onder de concessiehouders. Indien er aanwijzingen zouden zijn van een vermeende schending van deze verbintenis, kan er altijd contact worden opgenomen met de BMA, met name (maar niet uitsluitend) binnen het kader van de zesde verbintenis.

431. Gelet op de aangeboden verbintenis, is de auditeur van oordeel dat deze verbintenis deze bezorgdheid op een passende wijze volledig en effectief wegneemt.

X.3.2.f Verbintenis 6

432. De zesde verbintenis houdt bepalingen in met betrekking tot het toezicht op de verbintenissen. Deze verbintenis bevat een uitgewerkte klachtenprocedure voor de huidige alsook toekomstige onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners, alsook bepalingen rond een jaarlijks verslag die de aanmeldende partij zal bezorgen aan de BMA.

433. De markttest wijst op het mogelijke bestaan van een drempel om een klacht in te dienen tegen de aanmeldende partij.

434. In dit verband voorziet deze verbintenis in verschillende stappen waarbij steeds wordt getracht om in onderling overleg tot een oplossing te komen.

435. De auditeur is zich bewust van de aard van de commerciële relaties tussen de aanmeldende partij en onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners, maar is van mening dat de aangeboden verbintenis op een dusdanige wijze is gestructureerd die moet toelaten eventuele drempels zo laag mogelijk te houden, met name door maximaal gebruik te maken van onderling overleg en verzoeningsprocedures.

X.3.2.g Duurtijd

436. De duurtijd van de aangeboden verbintenissen wordt vastgelegd op tien jaar vanaf de closingdatum van de voorgenomen concentratie.

437. De markttest geeft aan dat de duurtijd van de aangeboden verbintenissen ofwel als onvoldoende wordt beschouwd, ofwel als voldoende mits een evaluatie op het einde van de duurtijd en een eventuele verlenging.

438. De auditeur is van oordeel dat een duurtijd van tien jaar als proportioneel kan worden beschouwd om de concurrentie op maximale wijze te vrijwaren in het licht van situatie post-concentratie en daarbij de voormelde mededingingsbezwaren te remediëren. Bovendien is de auditeur van mening dat zelfs na de afloop van de verbintenissen marktspelers er niets van weerhoudt om problemen te signaleren aan de BMA.

X.3.3 Conclusie van de auditeur

439. Gelet op het gevoerde onderzoek in deze zaak alsook de opmerkingen vanwege de markttest, is de auditeur van oordeel dat de door de aanmeldende partij aangeboden verbintenissen de ernstige twijfels wegnemen die er bestaan bij de toelaatbaarheid van de voorgenomen concentratie, zodat de concentratie toelaatbaar kan worden verklaard mits oplegging van de aangeboden verbintenissen.

X.3.4 Beoordeling door het Mededingingscollege

440. Het College gaat akkoord met de analyse van de auditeur dat de verbintenissen aangeboden door de aanmeldende partij geschikt zijn en de ernstige twijfel omtrent de significante belemmering van de mededinging en de mededingingsbezwaren volledig en daadwerkelijk wegnemen. Het College bevestigt dat de verbintenissen volledig, effectief en verifieerbaar zijn. De duurtijd van 10 jaar is redelijk en proportioneel om de concurrentie op maximale wijze te vrijwaren in het licht van situatie post-concentratie en daarbij de voormelde mededingingsbezwaren te remediëren.

XI. Vertrouwelijkheid

441. Hiervoor kan verwezen worden naar de vertrouwelijkheidsbeslissing van de auditeur.

XII. Voorstel tot beslissing

442. De auditeur stelt het Mededingingscollege voor, bij toepassing van artikel IV.66, §1, 2° en §2, 1° WER, de volgende beslissing te nemen:

- dat de operatie aangemeld bij de BMA onder nr. MEDE-C/C-23-0020, binnen het toepassingsgebied valt van de regels van concentratietoezicht in het WER;
- dat deze concentratie toelaatbaar is onder voorwaarde dat de aanmeldende partij de aangepaste verbintenissen nakomen die zij op 8 mei 2024 hebben aangeboden en die zich in bijlage bij het huidig voorstel tot beslissing bevinden.

XIII. Beslissing

OM DEZE REDENEN

Beslist het Mededingingscollege bij toepassing van artikel IV.66§1,2° en §2,1° WER:

1. dat de operatie aangemeld bij de BMA onder nr. MEDE-C/C-23-0020, binnen het toepassingsgebied valt van de regels van concentratietoezicht in het WER;
2. dat deze concentratie toelaatbaar is onder voorwaarde dat de aanmeldende partij de aangepaste verbintenissen nakomen die zij op 8 mei 2024 hebben aangeboden en die zich in bijlage bij deze beslissing bevinden waar zij integraal deel van uitmaken;
3. De aanmeldende partij en de auditeur-generaal kunnen te allen tijde een verzoek richten tot het Mededingingscollege tot interpretatie of tot opheffing of wijziging van de verbintenissen. Wie een dergelijk verzoek wenst neer te leggen maakt dit zonder verwijl over aan de andere partijen (de auditeur-generaal dan wel de aanmeldende partij). Wanneer het secretariaat een verzoek ontvangt maakt het dit over aan de leden van het Mededingingscollege. De andere partij kan binnen een termijn van één week schriftelijk reageren op het verzoek. De voorzitter beslist of het College zal beslissen op stukken dan wel of de partijen eerst worden gehoord;
4. De auditeur-generaal kan zich ook tot het College richten wanneer hij oordeelt dat een verbintenis niet is nagekomen, en het College voorstellen de gepaste maatregelen te nemen. Het voorstel van de auditeur-generaal wordt behandeld volgens een procedure zoals bepaald in het Wetboek van economisch recht met betrekking tot inbreuken op het mededingingsrecht.

Aldus beslist op 4 juni 2024 door het Mededingingscollege samengesteld uit Axel Desmedt, Voorzitter van de Belgische Mededingingsautoriteit en van het Mededingingscollege, Gerben Pauwels en Pieter Van Cleynenbreugel, assessoren van de Belgische Mededingingsautoriteit.

Voor het Mededingingscollege,

A.Desmedt

Voorzitter

Bijlagen:

- Bijlage A: Marktaandelen
- Bijlage B: Verbintenissen

Bijlage A bij de Beslissing

[VERTROUWELIJK]

I.1 Marktaandeelen

gebied	locatie	inclusief glas & banden						exclusief glas & banden				
		buyer	target	Carglass	gezamenlijk	HHI	△ HHI	buyer	target	gezamenlijk	HHI	△ HHI
80%	Porsche Centre East-Flanders	[5-10%]	[20-30%]	[1-3%]	[30-40%]	[500-1000]	[300-400]	[5-10%]	[20-30%]	[30-40%]	[1000-1500]	[400-500]
80%	Porsche Centre Antwerpen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]
80%	Porsche Centre Brussel	[40-50%]	[3-5%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[300-400]	[50-60%]	[3-5%]	[50-60%]	[3000-3500]	[400-500]
80%	Porsche Centre Louvain-la-Neuve	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[0-100]	[50-60%]	[0-1%]	[50-60%]	[3000-3500]	[100-200]
80%	Porsche Centre Liège	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[0-100]	[50-60%]	[0-1%]	[50-60%]	[3000-3500]	[0-100]
80%	Porsche Centre Mechelen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[100-200]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[200-300]
80%	Porsche Centre Paal	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[40-50%]	[1500-2000]	[0-100]	[40-50%]	[0-1%]	[40-50%]	[2000-2500]	[0-100]
		buyer	target	Carglass	gezamenlijk	HHI	△ HHI	buyer	target	gezamenlijk	HHI	△ HHI
85%	Porsche Centre East-Flanders	[10-20%]	[10-20%]	[1-3%]	[30-40%]	[1000-1500]	[400-500]	[10-20%]	[20-30%]	[30-40%]	[1000-1500]	[500-600]
85%	Porsche Centre Antwerpen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[3-5%]	[50-60%]	[2500-3000]	[300-400]
85%	Porsche Centre Brussel	[40-50%]	[5-10%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[500-600]	[40-50%]	[5-10%]	[50-60%]	[3000-3500]	[600-700]
85%	Porsche Centre Louvain-la-Neuve	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[100-200]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[100-200]
85%	Porsche Centre Liège	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[0-100]	[50-60%]	[0-1%]	[50-60%]	[3000-3500]	[0-100]
85%	Porsche Centre Mechelen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[200-300]
85%	Porsche Centre Paal	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[40-50%]	[1500-2000]	[0-100]	[40-50%]	[0-1%]	[40-50%]	[2000-2500]	[0-100]
		buyer	target	Carglass	gezamenlijk	HHI	△ HHI	buyer	target	gezamenlijk	HHI	△ HHI
90%	Porsche Centre East-Flanders	[10-20%]	[10-20%]	[1-3%]	[30-40%]	[1000-1500]	[500-600]	[20-30%]	[10-20%]	[30-40%]	[1000-1500]	[600-700]
90%	Porsche Centre Antwerpen	[40-50%]	[3-5%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[3-5%]	[50-60%]	[2500-3000]	[300-400]
90%	Porsche Centre Brussel	[30-40%]	[5-10%]	[1-3%]	[40-50%]	[2000-2500]	[600-700]	[40-50%]	[10-20%]	[50-60%]	[2500-3000]	[800-900]
90%	Porsche Centre Louvain-la-Neuve	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[100-200]	[50-60%]	[1-3%]	[50-60%]	[3000-3500]	[200-300]
90%	Porsche Centre Liège	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[40-50%]	[2000-2500]	[0-100]	[50-60%]	[0-1%]	[50-60%]	[3000-3500]	[0-100]
90%	Porsche Centre Mechelen	[40-50%]	[1-3%]	[1-3%]	[50-60%]	[2500-3000]	[200-300]	[50-60%]	[3-5%]	[50-60%]	[3000-3500]	[300-400]
90%	Porsche Centre Paal	[40-50%]	[0-1%]	[1-3%]	[40-50%]	[2000-2500]	[0-100]	[50-60%]	[0-1%]	[50-60%]	[2500-3000]	[0-100]

ZAAK MEDE-C/C-23/0020**D'IETEREN MOBILITY COMPANY N.V. / PORSCHE CENTRE EAST-FLANDERS N.V.****VERBINTENISSEN VAN DE AANMELDENDE PARTIJ****1 DEFINITIES**

Auditoraat	Het onderzoeksorgaan van de BMA.
BMA	Belgische Mededingingsautoriteit.
Closing	De verwezenlijking van de Transactie.
Closingdatum	De datum waarop de Closing zal plaatsvinden.
De Aanmeldende Partij	D'Ieteren Mobility Company inclusief alle met haar Verbonden Vennootschappen
Transactie	De voorgenomen verwerving door de Aanmeldende Partij (of één van haar Verbonden Vennootschappen) van uitsluitende zeggenschap over Porsche Centre East-Flanders N.V. (zaak mede-C/C-23/0020).
Verbintenissen	De in het onderhavige document uitdrukkelijk genoemde Verbintenissen 1 tot 6.
Verbonden Vennootschappen	Alle vennootschappen waarover exclusieve zeggenschap uitgeoefend wordt in de zin van artikel IV.6 WER en van de geconsolideerde mededeling van de Europese Commissie over bevoegdheidskwesties op grond van Verordening (EG) nr. 139/2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen.
WER	Wetboek van Economisch Recht van 28 februari 2013.

2 VOORAFGAANDE PUNTEN

Op 19 april 2024 heeft het Auditoraat aan de Aanmeldende Partij overeenkomstig artikel IV.63, §2 WER, een schrijven gestuurd. Hierin geeft het Auditoraat aan dat de Transactie tot gevolg zou kunnen hebben dat een daadwerkelijke mededinging op de Belgische markt of een wezenlijk deel daarvan op significante wijze zou worden belemmerd, met name door een potentiële bronafscherming.

Onder alle voorbehoud, zonder enige nadelige erkenning, en dus o.m. zonder standpunt in te nemen (en dus ook zonder in te stemmen) met de feitelijke en juridische conclusies en de bezorgdheden van het Auditoraat, biedt de Aanmeldende Partij, overeenkomstig artikel IV.63, §2 WER, de hiernavolgende Verbintenissen aan om het Mededingingscollege toe te laten de Transactie goed te keuren in fase I (artikel IV.66, §2, 1° WER beslissing - de "**Beslissing**").

De Verbintenissen worden uitsluitend aangeboden in de context van de aanmelding bij de BMA en met het oog op de goedkeuring door de BMA van de Transactie. Derhalve zijn de Verbintenissen onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat zij enkel verbindend worden t.a.v. de Aanmeldende Partij (en de haar Verbonden Ondernemingen) indien en in de mate het Mededingingscollege beslist dat Verbintenissen effectief nodig zijn om de Transactie goed te keuren.

De Verbintenissen worden enkel verbindend voor de Aanmeldende Partij, vanaf de Closingdatum. Dit betekent o.m. dat indien de Transactie niet zou doorgaan, de Verbintenissen ook moeten geacht worden niet te bestaan.

De Verbintenissen zijn enkel verbindend ten aanzien van de Aanmeldende Partij voor zover en zolang de Aanmeldende Partij de officiële invoerder is voor het merk Porsche op grond van een invoerderscontract gesloten met Porsche AG. De Verbintenissen vervallen derhalve van rechtswege wanneer de Aanmeldende Partij niet langer gebonden is door een invoerdersovereenkomst met Porsche AG.

De Verbintenissen komen te vervallen indien de Aanmeldende Partij de Target van deze Transactie terug verkoopt aan een overnemer voor zover de overname het akkoord wegdraagt van het Auditoraat.

De Verbintenissen worden aangegaan voor 10 jaar vanaf de Closingdatum.

De Verbintenissen zijn enkel van toepassing op het Belgische grondgebied en betreffen enkel het merk Porsche.

Het Auditoraat kan, als reactie op een met redenen omkleed verzoek van de Aanmeldende Partij, één of meerdere van de Verbintenissen wijzigen, vervangen of volledig of gedeeltelijk opheffen, indien de handhaving ervan, om welke reden ook, niet langer verantwoord of noodzakelijk is. Het verzoek leidt niet tot opschorting van de tenuitvoerlegging van de Verbintenissen.

3 VERBINTENISSEN

3.1 Verbintenis 1 ('aanmeldingen onder de drempel')

De Aanmeldende Partij verbindt er zich toe dat, indien zij op de Belgische markt overweegt een concentratie aan te gaan in de zin van art. 6 Boek IV WER met betrekking tot één of meer onafhankelijke erkende verdelers (voor zowel naverkoop als verkoop) van het merk Porsche in België, [**Vertrouwelijk**], zij deze beoogde concentratie voorafgaandelijk zal aanmelden aan de BMA,

ongeacht of deze concentratie de aanmeldingsdrempels (zoals van toepassing op het moment van de aanmelding) zal bereiken of niet.

De te volgen aanmeldingsprocedure en begeleidende voorwaarden (zoals het verbod op implementatie) zullen deze zijn zoals van toepassing op het moment van de aanmelding.

Voor alle duidelijkheid: onder onafhankelijke verdelers worden niet enkel de huidige onafhankelijke erkende verdelers¹ (buiten de Target) verstaan, maar alle op het moment van de aanvraag bestaande onafhankelijke erkende verdelers (verkoop en/of naverkoop) van Porsche op de Belgische markt.

3.2 Verbintenis 2 ('opzeggingen')

De Aanmeldende Partij² verbindt zich ertoe om de bestaande onafhankelijk erkende verdelers van het merk Porsche niet op te zeggen met betrekking tot verkoop van nieuwe Porsche voertuigen alsook onderhoud en herstel, behoudens in de twee volgende omstandigheden:

- Wanneer de erkende verdeler een zware fout zoals onder andere in de zin van “*zwaarwichtige reden of grove tekortkoming*” in de zin van artikel 13.3 van het Concessie- en servicecontract van Porsche (**bijlage 6.1.I.a** bij de aanmelding) in de zin van zijn erkend dealerschip (**‘Service Partner overeenkomst’**) voor onderhoud en herstelling begaat;
- In het kader van een algehele herziening van het verdelernetwerk uitgaande van Porsche AG (bijvoorbeeld omschakeling van huidig concessiemodel naar agentuur model).

In alle andere gevallen dient de BMA (Auditoraat) haar akkoord te geven aangaande de opzegging van een erkenning op basis van een analyse van de compatibiliteit van deze opzegging met de effectiviteit van de Verbintenissen. Het akkoord in de zin van deze Verbintenis betekent dat de Aanmeldende Partij de goedkeuring vraagt aan het Auditoraat (BMA) die een beslissing zal nemen binnen een termijn van 20 werkdagen, startend op de dag volgend op de aanvraag tot goedkeuring bij de BMA (Auditoraat). Onverminderd de mogelijkheid om in onderling overleg de termijn te verlengen, zal een afwezigheid van beslissing binnen de termijn (of de in onderling overleg verlengde termijn) een instemming inhouden.

¹ R.S. – Motors (Porsche Centre West-Flanders), 0440.516.689; Geeraerd PCK BVBA, 0832.723.422, Llorens Sportscar SPRL, BE0734.424.018 (Porsche Service Contract).

² Deze Verbintenis wordt specifiek voor de invoerder, D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import, aangegaan aangezien DMC de onafhankelijke contracten niet kan opzeggen.

3.3 Verbintenis 3 ('selectieve distributie/erkenning')

De Aanmeldende Partij³ verbindt zich ertoe elke aanvraag om een erkend naverkooppunt (onderhoud en herstel) billijk, redelijk, niet-discriminatoir en binnen een redelijke termijn te behandelen volgens de op dat moment geldende selectieve distributiecriteriën van Porsche AG. De Aanmeldende Partij verbindt er zich toe om geen bijkomende selectieve distributiecriteriën te hanteren buiten deze die worden opgelegd door Porsche AG.

De selectieve distributiecriteriën zijn daarbij op eenvoudig verzoek consulteerbaar bij D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import.

Indien er een dispuut ontstaat omtrent de al dan niet toekenning van een erkenning als erkend naverkooppunt, dient er eenzelfde procedure gevolgd te worden als deze opgenomen onder Verbintenis 6.

3.4 Verbintenis 4 ('scheiding import/retail')

De Aanmeldende Partij⁴ verbindt er zich toe dat de zakelijke belangen van haar invoer activiteit voor het merk Porsche niet worden vermengd met die van de detailhandelsactiviteiten van de Aanmeldende Partij voor het merk Porsche. Dit zal concreet inhouden dat, in de mate dat D'Ieteren (thans via D'Ieteren Automotive SA/NV, divisie Porsche Import) als invoerder zelf detailhandelsactiviteiten m.b.t. de verkoop en onderhoud van Porsche exploiteert (thans via D'Ieteren Mobility Company nv), deze retailactiviteiten (thans via D'Ieteren Mobility Company nv) geen toegang krijgt (noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks) tot commercieel gevoelige informatie die D'Ieteren Automotive SA/NV in haar hoedanigheid van invoerder van Porsche (thans via D'Ieteren Automotive sa/nv, divisie Porsche Import) in bezit heeft en die betrekking zouden hebben op onafhankelijke erkende dealers en servicepartners.

De Aanmeldende Partij zal alle maatregelen oplijsten die nodig zijn om de effectiviteit van deze Verbintenis te garanderen en deze rapporteren aan de BMA (Auditoraat) binnen een termijn van 20 werkdagen nadat de Verbintenissen verbindend worden geacht, vanaf de Closingdatum.

Indien deze maatregelen ontoereikend worden geacht door de BMA (Auditoraat), kan de BMA (Auditoraat) na consultatie met de Aanmeldende Partij bijkomende maatregelen uitwerken welke de Aanmeldende Partij kan nemen om de naleving van de Verbintenissen te verzekeren. Als de Aanmeldende Partij het met deze maatregelen niet eens is en de voorgestelde maatregelen niet uitvoert, kan de Auditeur-generaal een ambtshalve onderzoek openen op grond van niet-naleving van de Verbintenissen en een ontwerp-beslissing maken die conform de procedure voor concentratiecontrole zal worden voorgelegd aan het Mededingingscollege voor beslissing.

3.5 Verbintenis 5

De Aanmeldende Partij⁵ verbindt er zich toe dat zij zal handelen op basis van billijke, redelijke en niet-discriminatoire voorwaarden ten aanzien van onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners. Dit zal o.m. inhouden dat, in de mate dat de Aanmeldende Partij (thans via D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import) als invoerder zelf detailhandelsactiviteiten m.b.t. de

³ Deze Verbintenis wordt specifiek voor de invoerder, D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import, aangegaan.

⁴ Deze Verbintenis wordt specifiek voor de invoerder, D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import, aangegaan.

⁵ Deze Verbintenis wordt specifiek voor de invoerder, D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import, aangegaan.

verkoop en onderhoud en hersteldiensten van Porsche exploiteert (thans via D'Ieteren Mobility Company nv), zij billijke, redelijke en niet-discriminatoire voorwaarden zal hanteren ten aanzien van zowel de onafhankelijke erkende dealers en servicepartners als t.o.v. van haar eigen retailactiviteiten (thans via D'Ieteren Mobility Company nv).

3.6 Verbintenis 6 ('toezicht op de Verbintenissen')

De Aanmeldende Partij⁶ zal intern de mogelijkheid voorzien voor de huidige alsook toekomstige onafhankelijke erkende Porsche dealers en servicepartners, om een klacht neer te leggen aangaande de naleving van de in dit document opgenomen Verbintenissen. Een klacht in de zin van deze Verbintenis wordt hierbij gedefinieerd als *“een dispuut waarbij in de lopende communicatie ervan wordt verwezen naar de Verbintenissen die in deze zaak door de Aanmeldende Partij zijn aangegaan”*.

De Aanmeldende Partij verbindt zich ertoe om elke nieuwe erkende dealer en/of servicepartner te informeren aangaande het bestaan van de klachtenprocedure binnen vier weken na de toekenning van de erkenning. De BMA (Auditoraat) wordt bij de kennisgeving in kopie opgenomen.

De Aanmeldende Partij verbindt zich ertoe om klachten binnen een termijn van vier weken op te volgen en een billijke, redelijke en niet-discriminatoire oplossing te zoeken. Voor elke klacht stelt de Aanmeldende Partij een gemotiveerd schriftelijk antwoord op ten aanzien van de klager, met een verwijzing naar de mogelijkheid van de klagers om hun klacht over te dragen aan het Auditoraat.

In het geval dat er geen oplossing wordt overeengekomen binnen een termijn van vier weken, verkrijgen klagers de mogelijkheid om hun klacht over te dragen aan het Auditoraat. Hiertoe zal de klager een schriftelijk verzoek richten tot het Auditoraat waarin de redenen worden omschreven waarom de klager meent dat de Aanmeldende Partij één of meer van de Verbintenissen niet zou nakomen en waarom de door de Aanmeldende Partij voorgestelde oplossing(en) niet zou(den) volstaan.

Het Auditoraat zal vervolgens een gezamenlijk overleg organiseren tussen het Auditoraat, de klager en de Aanmeldende Partij om te proberen samen tot een oplossing te komen.

Indien er volgens het Auditoraat sprake is van een praktijk die een of meerdere van de verbintenissen schendt of die de effectiviteit van de aangegane Verbintenissen ondermijnt, verkrijgt de Aanmeldende Partij eerst de mogelijkheid om binnen een termijn van tien werkdagen te beslissen of zij deze praktijk binnen deze termijn aanpast of stopzet of om binnen deze termijn tot een andere oplossing te komen, die de instemming van de BMA (Auditoraat) wegdraagt.

Wanneer deze voormelde mogelijkheid niet slaagt, zal het Auditoraat een voorstel uitwerken van maatregelen dewelke de Aanmeldende Partij kan nemen om de naleving van de Verbintenissen te verzekeren. Als de Aanmeldende Partij het met deze maatregelen niet eens is en haar praktijk niet stopt of aanpast, kan de Auditeur-generaal een ambtshalve onderzoek openen op grond van niet-naleving van de Verbintenissen en een ontwerp-beslissing maken die conform de procedure voor concentratiecontrole, op grond van artikel IV.64 WER, zal worden voorgelegd aan het Mededingingscollege voor beslissing.

Volgend uit Art. IV.26, §3, 7° bezit de Auditeur-generaal de volledige bevoegdheid om indien vereist de nodige maatregelen te nemen om de correcte opvolging van de Verbintenissen te garanderen alsook de Verbintenissen te interpreteren.

⁶ Deze verbintenis wordt specifiek voor de invoerder, D'Ieteren Automotive SA/NV, afdeling Porsche Import, aangegaan.

Gedurende een periode van tien jaar na Closing kan het Auditoraat op ieder moment de Aanmeldende Partij om inlichtingen verzoeken. Zodoende kan het Auditoraat toezicht blijven houden op de effectieve tenuitvoerlegging van de Verbintenissen.

De klachten, de behandelwijze van de klacht en de uiteindelijke oplossing, zullen geïntegreerd worden in een jaarlijks verslag dat door de Aanmeldende Partij zal worden opgesteld ten aanzien van het Auditoraat.

De Aanmeldende Partij zal jaarlijks een schriftelijk verslag indienen bij het Auditoraat met betrekking tot de naleving van de Verbintenissen (het "**Verslag**"). Het eerste schriftelijk verslag zal worden ingediend in de eerste week van de derde maand volgend op de maand van de kennisgeving van de beslissing, waarna om de twaalf maanden een nieuw verslag zal worden overgemaakt. Na 10 jaar zal het laatste verslag worden neergelegd.